[illegible]

wanting blank L4 and E6

Landwehr (3rd ed.) No. 365
Van Eeghen Van der Kellen No. 352
Scheurleer 43
Not in Plan

STICHTELYKE
RYMEN
OP
VERSCHEIDE STOFFEN,
In TWEE DEELEN.

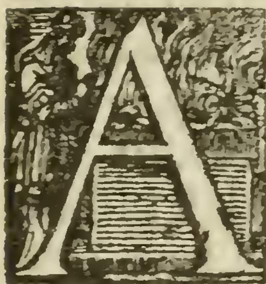
DOOR
JAN HUYGEN,
Met Konstplaaten door
JAN LUYKEN.

Waar agter een BRIEF van een Moeder aan haar toekomende Kind.

Te Amsterdam, by JACOB TER BEEK.

VOORREDEN.

Andachtige Leser, Sangers en Sangeressen, die dit Rymwerkje in handen krygt, gelieft het selve in dese ordre en aan-een-schakeling aan te merken: dat na de waarschouwing aan de Sangers &c. sich voordoet of vertoont een Godsoekende ziele, dewelke seer vriendelyk van de Saligmaaker werd ontmoet, ontfangen en troostelyk aangesprooken. En gevolglyk vertoont sich een beginnend Christen, die door de vreese Gods (het beginsel der wysheid, Ps. 111: 10.) ter bekeering in syn herte diep geraakt is: en daarom alle naarstigheid tracht toe te brengen, 2 Petr. 1: 5. om wederom gebooren te worden, Joh 3: 3. Dewyle in de Christelyke Godsdienst niet geld; als een nieuw schepsel, Gal. 6: 15. soekt hy de wereld, den duivel, en syn eigen vlees t'onder te brengen, en heer van het gemoedt te worden, waar toe de hulpe van Jesus versocht word, in het eerste en tweede Lied; en in het derde d'inwooninge van Jesus in 't harte, om alle ziel-beletselen te boven te koomen. En dewyl de ziele door de vreese in de liefde Gods gevordert is, soo word sy in liefde verlieft op de Goddelyke Majesteit; waar door sy heilige Minne-sangen opheft, fol. 13, &c. Verder neemt sy, als een alderwaardigste zaak in aanmerking, het bitter

lyden en ſterven van onſen Zaligmaker aan he kruis; fol. 19, &c. Waar door ſy bewoogen word om eere en lof aan den Heere Jeſus te geeven, voor de vrugt en vreugde, die daar door voor haar en het gantſche menſchelyk geſlacht verworven is; fol. 27, &c. Maar vind ſich bedroeft, om dat ſy die onwaardeerelyke weldaad aan de Heere Jeſus niet genoeg door gehoorzaamheid beantwoord; fol. 29. Doch voeld ſich echter opgewekt om de Heere des Hemels en der Aarde te looven en te danken; met een Morgen-loffang en Avond lied; fol. 31, &c. Verder is de ziele beſig met het beſchouwen van de Goddelyke Majeſteit: op welkers heerlyk geſichte ſy verlievende, in een brandende begeerte en verlangen ontſteeken word, om uit dit rampſalig leeven te verhuiſen en over te gaan, tot en in de tegenwoordigheid des geenen door wiens goedheid ſy tot een ſtand van behoudeniſſe gevorderd is. Maar word in een Tweeſpraak geantwoord, daar toe noch niet bequaam te zyn; fol 36, &c.

De ziele blyft evenwel noch al ſtaroogen op des Hemels heerlykheid; fol. 41, &c. en wenſt ontbonden te zyn van dit aardſche lighaam; waar door ſy eindelyk uitroept: *Ik ben de aarde moe*, &c. fol. 43, &c.

Maar alſoo men niet kan ſterven als men wil, noch ook niet kan leeven als men wil, ſchept ſy on-

onderwyle vermaak in Gods-gehymenissen, en in syne seer wonderbaarelyke krachtige werkingen in de geloovigen hier op aarde, die sy ook insonderheid in de H. Martelaaren gesien heeft, en word in eigen ondervindinge daar door ook als buiten haar selve wech-gerukt in de hemelsche en geestelyke saaken; fol. 47, &c. daar in sy noch al blyft voortgaan, met haar in eensaamheid te vertrekken in haar kamer; fol. 53, &c. om te leesen en te bidden, en om verder te bespiegelen de hemelsche saaken; maar word in die beschouwing beschimpt van een Burgerlyk Mensch; aan wien de zielè toont, hoe weinig rechtvaardigen dat 'er altyt maar op aarden zyn geweest: waarom sy hem vermaant tot boete, en bid voor hem. Echter bemind sy haar Celle; fol. 59, &c. en pryst haare saaken en gelukkige stand; fol. 60, &c. en roept de H. Engelen tot hulp om d'Allerhoogste voor haar geluk te looven en te danken; fol. 61, &c. En genegen zynde tot de goede, recht sy Liefde-maaltyden aan, en spreekt tot de Genoode van 't eene dat noodig is; fol. 67, &c. en oeffent Lofzangen met haar; fol 69, &c. daar de Heere Jesus ook in 't gesellschap word versocht; fol. 70, &c. Waar mede het eerste Deel eindigt.

Het tweede Deel begint met een beschryvinge van een sondig Mensch, Rom. 7. die niet geheel onbetuigt is van de wille Gods, en syne oor-

deelen; fol. 73, &c. Die daarom geraaden word ſich te keeren tot het geloove in God, en in Jeſus Chriſtus de Soone Gods. En gevolglyk worden eenige voorbeelden van God aangeraakte zielen bygebracht, in onſe tyd voorgevallen, die aangemoedigt worden om in 't goede ernſtig voort te vaaren; fol. 75, &c. Welke nieuw' Bekeerde haaren Schepper met Loſſangen trachten te verheerlyken, en danken ſyne Goddelyke Majeſteit voor ſyn overgroote liefde aan haare zielen beweeſen; fol. 85, &c. De Jeugd word ook vermaand tot de deugd; fol. 89, en tot het recht gebruik der Schepſelen door een Mai-lied; fol. 97, &c. Weesvaders en Weesmoeders worden ook vermaand tot haar plicht, om met Archippus, Col. 4: 17. te ſien op hunne bediening, die ſy aangenoomen hebben in den Heere, dat ſy die mogen vervullen; fol. 103, &c. Ook der ſelver Weeskinderen; fol. 105. Met een beſchryving van drie ſtanden der ſoo genaamde Chriſtenen. En noch eenige Rymtjes, by ſeekere voorvallen gemaakt, en op verſcheide tyden, ſaaken en voorvallen toegepaſt, &c.

Verſchoon de feilen, beproef alles, behoud het goede; en zyt my ten goede gedachtig voor God. Die gaarn was u lieden aller Dienaar in den Heere,

JAN HUIGEN.

Op

Op de t' Zamenbinding

Van de

STICHTELYKE RYMEN.

Door

JAN HUIGEN,

Met de Beginzelen van Gods Koninkryk in de Mensch,

Door

PIETER HUIGEN,

Bind veel Blompjens by elkander,
't Eene dat verciert het ander,
Met kleur, geur en door fatzoen,
Even als de Christ'nen doen:
Want als die te zamen komen,
't Goede hebben z' voorgenomen,
't Scheel en is niet in de zaak,
Maar in gaven en uytspraak.
d' Eene stigt door zyn gebeden,
d' Ander met leerzame reden,
Gene neemt een and're stof,
En hy zingt des Heeren lof.
Zo doen ook deez' twee gebroeders,
Eenes Vaders eenes Moeders,

 Yder

Yder brengt zyn gaav' in 't ligt,
Op dat hy zyn naaſten ſtigt.
d' Een rymt zoet van 's Heeren lyden,
d' Ander kieſt zig uit te bryden
Over d'ingang van Gods Ryk,
Op dat elk daar hene wyk.
't Is een vaſte t' zamenbinding,
En een liefelyke vinding,
Dat twee Broeders eens van Grond,
Spreken uyt een zelve mond.
Loven t' zaam' des Hemels Koning,
Pryzen zyn verheven Wooning,
Noden ons om in te gaan,
Langs des levens ſmalle baan,
Geven niewe ſtof tot zingen
Van de alderwaardſte dingen,
't Welk de Wereld niet en geeft,
Schoon ze al gaf wat ze heeft.
Wie dank offert, zal my eren,
Sprak weleer de Heer der Heren,
En myn heyl is voor de geen',
Die myn heilig pad betreên.
Dat dan hart en mond zig paaren,
En 't Lof-offer dus opvaare
Voor Gods hooge Majeſteit,
Daar myn ziel op Amen zeyd.

N. N.

Op

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUIGEN.

KLINKDICHT.

Gelyk de Waereldling den Hemel minst begeerd,
Daar hy van zin berooft in de idelheid gaat dwaalen;
Versmaad de godsvrugt al des werelts vreugd en kwaalen,
Om 't nieuw Jerusalem, daarze eind'loos triomfeerd.

Zy, die naar Paulus les, wat stichtelyk luid, waardeerd,
En, om haar Zielprofyt uit ider ding te haalen.
Geen Gouden app'len schoon gelegt in aarde schalen
Onwaardig afwyst, daarze 't goede mind en eerd.

Hier vintze keur van stof voor haar bespiegelingen,
Om opgetoogen in het leezen, en in 't zingen,
Te volgen onvermoeid, der Zalige Eng'len wys.

Zo mag *Jan Huygen*, zich zyn arbeid wel bedanken,
Als hy door maatgedicht, en lieffelyke klanken,
De vroomen vrolyk leid in 't Hemels Paradys.

G: Brit.

Op de

STICHTELYKE RYMEN.

Van

JAN HUIGEN.

Waar van het herte word bezeeten,
Vervuld, als met een overvloed,
Dat zal de tong, of pen doen weeten,
't Zy schaadlyk kwaad of heylzaam goed.
Wat overvloed het hert van Huigen
Vervuld heeft, kan zyn stigtlyk Digt
Door geestelyke kragt getuigen,
Gelyk de Zon zig toond door 't ligt.
De Zangers en de Zangeressen
Die deugd-stof uiten krygen eerst
Van hem, als een der beste lessen:
Dat d'aandagt tog 't gemoed beheerst.
Zyn zang-lust laat zig daar op hooren,
Als opgetoogen in den geest,
Komt Christus, dog, gekruist, te vooren,
Als, door zyn geest geraakt geweest.
Door Christus liefde dan ontsteeken,
Gaat 't reukwerk op van het gebed
Tot drie werf toe, ten wissen teeken
Hoe Jesus heeft het hert bezet.
Dan doet zig een verbeelding open
Op Jezus, met zoo'n heylge min,

Dat,

Dat, d'onaardt weg, uit 't hert geloopen,
Ruimt hem de beste Ziel-zaal in.
Nu is zyn Rym-geest opgetoogen
Tot d' eene allerhoogste God,
Hem aankleeft met zyn ziels vermoogen,
Kleynagtende al 't aards genot.
Daar merkt hy Christus aan in 't lyden
Met zyne waardigheid vol goed;
Zyn dood zal voor 't bederf bevryden,
Zyn bloed en vlees inwendig voed.
Hier op ziet hy de Taafel dekken,
Voorzien van wyn, en heylig brood,
Dat Christus lighaam zal verstrekken;
Elk heylig Christen word genood.
Daar by doet Huigen *dan bedenken*
Wat heyl in 't Disgenootschap leyd,
Dot God door Christus die wil schenken,
Ter eeuw'ger Bruiloft toebereyd.
Zyn Rym-geest hoort men dan weer zingen
Een lof-zang van Gods grooten Zoon,
Van zyne liefde, zonderlingen
Die in zyn Kruis-dood staat ten toon.
Hier zie j' hem met de Zon verryzen,
Vroeg met dank offer in de weer,
Om met een dankbaar hert te pryzen
De groote gunst van d' opper-Heer.
De nagt met haare donkere vlerken
Breyd zig naauw over 't aardryk uit,
Of Huigens *Rymgeest is aan 't werken,*
Zingt op wat 't dankbaar hert besluit;

Ver-

Verzeld met ziel-zugt, kragt van beeden,
Die opwaart ſtygen voor Gods troon,
Waar op, een heemel gunſt beneeden
Afdaalen komt van Godes Zoon.
Nu weederom verliefde zugten
Van eenen ziel op God geſteld,
Die alles wil op hem ontvlugten,
En door liefd' als in God verſmelt,
In eenen Tweeſpraak t zaam gebouwen
In Gods gezintheyd enkel een.
Zyn Rymluſt doet hier op ontvouwen
Een ziels verlangen ongemeen,
Om met de heerlykheid haars Heeren
Verheemeld, mogt zyn aangedaan,
Volſtrekt haar uiterſte begeeren,
Om onvermoeid daar naar te ſtaan.
Hier is een deeltje van twee deelen,
Dat als van 't heel een ſtaaltje ſtrekt;
't Verhaal der reſt zouw maar verveelen
Vertoond ik dus wat hy ontdekt,
Ter loops is hier iet aangeweeſen,
Vriend Huigen *van uw ſtichtelyk Digt,*
Wel waardig, dat het aangepreezen,
Alomm' doorleezen, alomm' ſtigt.
Laat ſluitlyk dan myn Digt betuygen
Van uw verheemeld rym vol zints,
Dat ik, geſtigt, u dank, ô Huigen:
Gy hebt verpligt uw vriend

VAN LINTZ.

Op

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUYGEN.

Kom hier oprechte ſchaar! geleidt uit 's werelts duiſter,
Verhef uw heilig hert met vrolyk keel-geſang,
En looft Godts majeſteit uw ganſche leven lang,
Met een aendagtig hert, vol goddelyke luiſter;
't Zy dat gy by elkaer, of ook alleen wilt weſen,
In d'afgeſcheidenheit, van 't boſch en groen geboomt,
Of daar een klaare beek, of helder water ſtroomt;
Om te overdenken, om te bidden of te leeſen,
Met een verliefde ziel, verwaghtende uw Heere,
Op dat gy in uw geeſt zyn heilig weſen ziet,
Gewondt om uwent wil, met droefheit en verdriet:
Wilt met eerbiedigheit, hem met uw ſang vereeren,
De blaeden van dit boek die ſullen u betuigen,
Wat weg dat gy moet gaan: d'Auteur die zeit gewis,
Dat waere vreeze Godts de rechte wysheit is;
Waar onder dat men zich, moet ſtaedig neder buigen,
In diepe ootmoedigheit, met een verbryzelt herte,
En alle matigheit, met traenen en gebeên:
Vervult dus uwe ziel met goddelyke reên;
Om door dit heilig doen, de werelt uit te terten:
't Is een onfeilbaar woort dat wy van Jeſus hooren,
Dat niemant in ſal gaan, in 't hemelſche palleis,
Ten zy hy anderwerf, naar Goddelyken eis,
En door des Heeren Geeſt, eerſt weder is gebooren.
Het hert aldus bereit, is zonder ſchrik en vreeſen,
Wyl hy Godts dienaar is, in leven en in doot,
En van der Zonden luſt genadig is ontbloot,

Laat

Laat Jesus op dees wys, zyn heer en meester weezen;
Die hem zyn hulpe bied, met rykdom van genaeden.
Een wooning by hem maakt, en voed zyn heilig hart,
Vertrooft hem in zyn druk, verbint der zielen-smart,
En komt hem met zyn geest, van dag tot dag verzaeden.
De ziel hier door verheugt, met geestelyke dingen,
Verheft zich naar om hoog, met een verbroken Geest,
En een verliefd gemoed, dat God met eerbied vreest,
Begint met open mont, het lof van God te zingen.
Dog op een andre tyt wil zy het kruis beschouwen,
Van Jesus haeren Heer, door liefd' om haar geleên:
Zy hoort zyn diep gezugt, zyn traenen en gebeên:
Waar door dat zy haar zelfs geheel aan hem wil houwen.
Zy dankt zyn Majesteit, voor zoo veel bitter lyden,
Voor 't menschelyk geslacht en haerent wil geleên,
En wenscht dat haeren stryt met hem mogt zyn gestreên,
Dog wil in al haar doen zich van de zonde myden.
Door dit vernieuwt gemoed beschouwt ze ook den Vader,
In zyn verheeven throon, zyn maght en mogenheit,
Zyn heerlykheit en glans, en eeuwige Majesteit,
De bron van alle goedt, en miltheits vollen ader,
Van al dat wezen heeft, in hemel en op aerde;
Geen Eeuw die hem verdriet, geen magt die hem verzet;
Maar die aen allen geeft zyn tyt, zyn beurt en wet:
Dog het godtvrugtig hert is hoog by hem in waerde.
Naar zy hem heeft beschouwt, begint haar hert te branden:
Zy wenscht met hert en ziel met hem vereent te zyn,
Uit dit bedroefde dal, vol ongeval en pyn;
In 't Diamante hof met hem te mogen landen.
Dog 't Goddelyke Woort dat klinkt in hunne ooren,
Uw tyt en is 'er niet, den stryt is niet gedaen,
Gy moet eerst loopen tot het einde van de baen:
Dan is der zielen heil, zeer vast van my beschooren,
Dies stelt ze haar hert gerust, met hertelyk verlangen,

Spoeid zy naar d'eeuwigheid, van 't allerhoogste goed,
En 't is haar grootste lust dat zy Gods wille doet,
Jae met volmaakte liefd' haar Godt komt aan te hangen.
Leeft zy, zy leeft den Heer en wil met hem ook sterven:
Als 't zynen wil behaagt, en van haar 't leven eist,
Dan is 't, dat zy met vreugd van deze werelt reist,
Om 's Hemelsch heerlykheit met hem te mogen erven.
Nu neemtze haar vermaak in Godts geheimenissen,
Zy pryst zyn goedigheid en wonderbaare kracht,
Die hy voor langen tyt in zuiv're zielen wracht:
Die in den grootsten nood zyn hulpe niet en missen:
En voelt zich weggerukt, door 't eige ondervinden
Van Gods volmaakte liefd', dieze in haar hert geniet,
Voelt vreugde in haar pyn, in droefheit en verdriet,
Om datze Jezus vint, dieze in haar hert beminden.
Zy zoekt de eenzaamheit of een beslote kamer:
Beschouwt haar nietigheit, en 's Hemelsch heerlykheit,
En offert lof en dank aan d'opper Majesteit,
En word door dit haar doen, by Godt veel aangenamer.
Schoon dat een ander lacht om dit verborge leven,
Zoo blyft ze onverset, en toont met kracht van reên,
Dat een die op die wys niet wettig heeft gestreên,
Het Hemelsch Koninkryk van Godt niet word gegeven.
Indienze maaltyt houd met uitgezogte vrinden,
Spreekt zy de gasten aan, met wienze overleit,
Wat nodig dient gedaan, en watter dient gezeit;
Op datze Jesus mogt in dit geselschap vinden.
Veel andere dingen meêr, die deze blaên betuigen;
Waar toe de autheur u nood, in dit godtvrugtig werk.
Waar toe de liefd' hem port, en 't heilige oogmerk,
Pryst d'yver van zyn geest, en dankt alsoo *Jan Huigen.*

Barent Joosten Stol.

Op

Op de
STICHTELYKE GESANGEN
Door
JAN HUIGEN.

Den wyſen Salomon, quam eertyds voor te wende,
Dat Boeken-maken doen, of ſchryven had geen ende.
Een Spreuk, die heden noch in veler Menſchen mond
Schier als beſtorven is; die ſteeds of t' elke ſtond
Wanneerſe Boeken ſien, ſtrax deſe Spreuk voorwende,
Van Salomon, dat Boeken maken heeft geen ende.
Die anders nauw'lyks vaak drie Spreuken zyn bekend,
In 't ganſſche Oude, noch in 't Nieuwe Teſtament.
Maar deſen Text gaan veel, net en van buyten leeren,
Om alle oeffening van haren hals te weeren;
Als menende dat hier den Koning daar op ſiet,
En 't Boeken maken ganſch veroordeeld en verbiedt,
Daar 't ſoo verre is van daan, als 't Ooſten is van 't Weſten;
Maar komt hier al veel eer het tegendeel beveſten,
Door dien hy reeds hier ſelf ſyn Predik boek beſchreeff:
Dat anderſins hier meê van hem veroordeeld bleeff.
Dat dan hier geenderwys, de ſaak quam goed te maken:
Maar Salomon komt ſlechs de quade boeken wraken,
Of die ten minſten vaak niet hebben veel om 't lyff,
En ſtrekken meer doorgaans tot nadeel als geryf;
Wyl het begin en 't ſlot doch is en blyf in deſen
(Hoe dat men 't wendt of keert) vroom zyn, en God te vreſen.
Dus billykt Salomon de ſaak in ſyn geheel:
Want goede boeken, hoe! die zynder noyt te veel;
Maar 't is des luyheids ſchuld van vele trage luyden,
Die daarom deſe ſpreuk des Konings gaan misduyden
Gelyk dat ſoort van volk de goede Geeſt uytbluſt,
En hebben tot de Deugd, genegentheyd noch luſt.
Die ſlechts niet voor haar ſelfs den ingang tot den leeven
Verſmaan, maar and'ren ook in haren loop weerſtreeven:

En

En soo haar selven steeds in wanbedryven voen,
En 't schynt haar leed, dat elk niet soo wil mede doen.
Ja die 't gewyde selff, belasteren en smaden,
En al te droevig soo haar eygen ziel verraden.
Rampsalig dan die soo quaadaardig zyn geaardt:
En droevig, die hier soo sig selven openbaardt.
Maar wys en salig die in 't goede noyt en rusten,
Maar in de saken Gods steeds voeden hare lusten,
Het zy met mond of pen, en tot haar naastens nut:
Dat m' over al de Deugd of vroomheyd onderstut.
In welken veelen ook haar hebben wel gequeeten:
En hier diend onsen vriend, Jan Huigen *niet vergeeten:*
Die ons hier weer opdist, door Sang of melody,
Een keurig ziel banket, en Hemel lekkerny.
Dat beyde ons herte en oor, hier heyliglyk komt vieyen,
Om ons al singende ten hemel in te leyen.
Gelieft dan, Sanger, hier uw sanglust aan te voe'n,
Gy sult gewis hier door uw ziele voordeel doen.
Is 't werk in veel haar sin niet na den trant gesleepen
Van aardsche swier of konst, of Schoolsche mode-grepen;
Weet, dat m' in Christus School, niet siet na aardsche gunst;
Eenvoudigheyd is daar de beste Reedenkunst.
De Godsdienst is wat raars, en van een seldsaam wesen,
De wyse staan daar voor; en d' eenvoud kan in desen
Haar grond geheym verstaan: so dat des Heeren werk
Gaat tegen alle strook van 't aardsche oogemerk.
Waanwyse mogen hier de buyten-streep aanraken;
Maar 't innig kern of pit, dat konnens' noyt genaken;
Dat 's voor d' eenvoudigheyd, en 't needrig hert alleen:
Gelyk het ziel gesicht dit siet in 't algemeen.
Des sal 't om 't eeven zyn, of Aardsch-gesinde of Wysen
Dit Werk belasteren, of bovenmaaten prysen,
Doordiense ellendig hier soo missen in de keur,
Als of een blinde sou oordeelen van de kleur.
Komt gy dan teer geslacht, dat vroom en ingetoogen,
En Gode dier gekocht, met uw diepsiende oogen.
En siet met aandacht in Jan Huigens *Rym-gedicht:*
Want u gesicht braveert hier alle aardsch gesicht.
En als gy gaat uw vlyt hier aan te koste hangen,
Groot voordeel sult gy doen met dese zedesangen,

En klagen nimmermeer van tyd of geld verquist;
Maar wel dat ſulken ſpys ſoo ſpaarſaam werd gediſt.
En weet dit eens voor al: dat ons de Wyſen melden,
Gemeen goed vind men meeſt; maar wild-braad vind men ſelden.
Siet hier dan niet ſo ſeer op grootheyd of hoe veel,
Maar ſiet veel meer op 't kleyn, dat heylſaam is en eel.
En komt dit werk alom eenvoudig uit te ſchynen,
Eenvoudig was Gods Soon, ſo wil hy al den ſynen.
En toont d' eenvoud dan hier een klaar en leevend blyk?
't Is eerlyk, dat het kind ſyn vader is gelyk,
En kan dit werk uw hert tot Deugdluſt *overtuigen,*
So geeſt (naaſt Godt) de eer, aan onſen vriend Jan Huigen,
Die dus ſyn ſchoone tyd met heilſaam onderwys,
Soekt uit te kopen hier, tot ſynes Scheppers prys.
Gelukkig dan die haar talent-pond ſoo beſteden
In diere Hemel-ſtof, en keur van wyſe reden,
En des volherden dan; haar werd dan toegeſeid:
Komt herwaarts, en ontfangt het ryk, voor u bereid.

P. C. VRIES.

O

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUIGEN.

Wie zal nu zonder vreez of ſchroom
Voortaan de Godsdienſt durven wraaken,
Als maakte zy haar minnaars loom,
En droef en treurig door 't verzaaken
Van aardſe weelde en kwaé geneugt,
En deed de geeſt ſtaëg ingeſpannen,
Het zoet genot van luſt en vreugd
Te ſtreng vertreeden en verbannen?

Hier toont ons Huigen *wiſſer baak,*
Om 't oordeel bondig naar te rigten,
Wanneer zyn geeſt door nut vermaak
Van maatgezang, die 't hart kan ſtichten,
De zielen, door Gods geeſt gewekt
Met vlyt te gaan op 's hemels wegen,
De regte bron en 't ſpoor ontdekt,
Om luſt te ſcheppen, vreugd te pleegen.

't Zy dat hy de ouderdom en jeugd
Komt in hun pligten onderwyzen,
De ziel verſterkt in zuivere deugd,
Of leert haar God en Heyland pryzen,

Of hulp te zoeken door gebeên,
Om 't kwaad kloekhertig te beſtryden,
Zyn doelwit ſtrekt om 't hert met een
In 't goed geſtadig te verblyden.

Wel aan, die waare vreugd bemint,
Volgt Huigen *op 't gewyde teeken,*
Dat zyne geeſt, tot goed gezint,
Komt voor uwe oogen op te ſteeken;
Doorleeſt en zingt dus aangedaan,
Dus opgewekt, zyn zedezangen:
Zo word des Schryvers wit voldaan,
Zo boetge telkens uw verlangen.

ADR. SPINNIKER.

Op

Op de

STICHTELYKE RYMEN

Van

JAN HUIGEN.

Wat ſchone keurſtof diſcht Jan Huygen voor ons
oogen.
Hoe ſmakelyk voor de ziel! wat Hemels ſpys is dit?
Dat menig herte treft, gy hebt dus 't regte wit
Gekozen, daar 't gemoed ſtaag werd door opgetoo-
gen.

Gezang en Rymen die een deugtryk hert bekooren,
Beſpiegelingen die een wareldling ontbeert
Daar wulpſche eydelheyd geſtadig triomfeert,
Hier is de waare vrugt uyt Davids voll en hooren.

Kom hier, O! Jeugd vermaak u in dees rype hof,
Zoek vroeg u God, en Heer, hier hebt gy ſchoone
ſtof,
Tot lof en dankbaarhyd u Schepper voor te dragen.

O zoete melody de Godhyd toegewyd!
Daar g'opgetogen ſtaag in Jezus zyt verblyd,
Vervrolykt uwen geeſt, bevryd van 't aardſche
klagen.

Jacobus Verheyde de Jonge.

Mooje ſang en goede ſtof,
Voortgebracht tot Godes lof,
Daar het hart meê ſingt en queeld,
Word iets Hemels uitgebeeld.

STICHTELYKE RYMEN.

Waarſchouwing aan de Sangers &c.

Toon: *Al die woont in 's Hemels &c.*
Of: *Pſalm* 77. 86.

1.

O! Gy Sangers en Sang'reſſen,
Hoor met aandacht Sangers leſſen:
Voeg 'er goe opmerking by,
Jong of oude, wie 't ook zy.
Grijſe Hairen, Jongelingen,
Friſſe Maagden, die wel ſingen,
Of ſoo gy een Rijmtje leeſt,
Schoei altyd op aandachts-leeſt.

2:

Singen is een hert opheffen,
Dat ons en Gods hert kan treffen,
Om te krijgen ons belang,
Door gebed of lof-geſang,
Want 't is ydel, Lied of Pſalmen,
Oneerbiedig uyt te galmen;
Daarom, als gy ſingt een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

3.

Waare aandacht die kan maaken.
Dat de stof in 't hart sal raaken,
Dat gy waarlijk word gesticht,
En in uw' verstant verlicht:
Dat des Heeren mildezeegen
Op u daal gelijk een reegen:
Daarom, singt gy ooit een lied,
Doet dat sonder aandacht niet.

4.

Aandacht leert ons wel ter deegen,
Doen en laaten overweegen,
Of 't in God ook is gedaan,
En hoe 't namaals eens sal gaan:
Als men hem sal reekeningen
Moeten doen van alle dingen:
Daarom, wat van u geschiet,
Doet dat sonder aandacht niet.

5.

Schepje lust in heil'ge saaken,
Om u daar door te vermaaken,
Spiegel u of gy bereyd
Zijt te doen als 't dichtje seyd,
Sonder dat kon 't wel gebeuren
Dat gy 't singen soud betreuren:
Daarom, wannneer het geschiet,
Doet dat sonder aandacht niet.

6.

Wanneer ſtem en harte paaren,
Sullen die gewijde ſnaaren
Maaken dat gy ſoo wel ſingt,
Dat het door de ſterren dringt.
Mooije ſang die ſtreelt de ooren.
Aandacht doetſe in't herte booren:
Sóo dan, ſingt gy ooit een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

7.

Strengel dan en hart en handen,
Heilig uwe ingewanden,
Om te ſingen tot Godts lof,
En al 't Hemels heerlijk Hof.
Komje een yd'le ſang te hooren,
Stop uw' hart daar voor en ooren:
Maar wanneer gy ſingt een lied,
Doet dat ſonder aandacht niet.

8.

Dan ſal 't aangenaame queelen
Nimmer God, noch menſch verveelen,
Heilig ſal zijn uw' geſang,
Sing ſoo al uw' leven lang:
Dan ſult gy in 's Hemels kooren
D'Engelen ſang ook eeuwig hooren,
En mee ſingen in Godts Rijk
Eeuwig, eeuwig, eeuwiglijk.

Ziel-verwondring in de ontmoeting
Van des Heilands lieve groeting.

Hoe trekt mijn hert na dy,
En 't uwe weêr na my!

Wie komt my hier nu dus ontmoeten,
Met doorgeslaagen hand' en voeten?
Wie toch met bei sijn armen oopen,
Komt daar tot my soo snel geloopen?
Terwijl ik op deeſ' eensaam heide
Myn lichaam, ziel, en geeſt vermeide,
En daar ik door bespiegelingen
Den Schepper vind in alle dingen,
Daar ik sijn kracht en heerlijk Weesen
Soo klaar als in een boek kan leesen.
Sou ik wel tot geselschap krijgen.
Een, welkers Naam ik moet verswijgen?
Ik voel myn liefde tot hem blaaken,
Hy nadert vaſt om my te raaken:
Sijn komſte doet in my ontſteeken
Een gloed van kracht niet uit te spreeken.
Hy is een Heer van grooter waarde.
Daarom val ik voor hem ter aarde,
En wil eerbiedig nedersijgen;
Sijn toeleg is om my te krijgen;
Ik geve my aan hem gevangen,
Waar na wy wederzyds verlangen.
Maar ach! wie mag, wie mag hy weesen,
Die Overschoone en Uytgeleesen?

Antw.

'K ben Jesus Chriſtus uwen Heere,
Die u (gelijk ik noch begeere)
Wel eer het hert met mijne liefde
Soo diep door wonde en soo door kliefde,
Dat gy van Hemel minne-vonken
Getreft, u selven zijt ontfonken.

Ik

Ik heb veel heils voor u verworven,
Ja ben de dood voor u geſtorven.
Dies wil ik met u maaltijd houwen,
En in uw' hart mijn tempel bouwen.

Gebed tot de Heere Jeſus.

Toon: *O! Kersnacht &c.*

1.

O Heere Jeſus, mijn beminde!
Ik ſoek u Heiland, laat u vinden:
Mijn ſteun, mijn leun, mijn erf, mijn
Mijn lieffte luſt, mijn hert-vermaaken:
O Heere Jeſus! laat u naaken;
Voor u is 't dat ik needer vall.

2.

Daal needer, Heer, met uwen zeegen,
Gelijk een milde Zomer-reegen,
Op ons, hier in dit traanen dal,
Daar wy als Pelgrims in verkeeren,
En als uitlanders ons geneeren,
Weeſt gy ons burgt en vaſte wal.

3.

Geef dat nooit luſt tot aardſe dingen
Die vleijend' in de ziele dringen,
Ons herten oog beguig'len mag;
Maar dat wy 't Hemels naarſtig ſoeken,
Met bidden, leeſen ons bekloeken,
En overdenken nacht en dag.

4. Dat

4.

Dat wy het quaad ſoo vlijtig weeren,
Gelijk de vonken van de kleeren,
Door uw hoogwaardelijk ontſag;
En op het eeuwig ſalig leeven
Met ons gedachten ſtaadig ſweeven,
Ook hoe men daar heen koomen mag.

5.

De ſonden ſteeds by ons bedreeven
Wilt toch genadelijk vergeeven,
Of anders, Heer! hoe ſal 't 'er gaan?
Wilt gy die al na ſwaarte weegen,
Soo zijn, ſoo blijven wy verleegen:
Want niemant kan voor u beſtaan.

6.

Gedenk, terwijl w' hier ommeſwerven,
De duivel greetig tot bederven,
Ons nagaat, als een leeuw die brult,
Hoe ſeer uw hulp ons is van nooden,
In ſtâge wacht van Hemel booden,
Daar op wy wachten met geduld.

7.

Send ſ' eens ten dienſt van uw' verkoorne,
Door kracht van uwen Geeſt, herboorne,
Met u ſoo tot een Geeſt gemaakt:
Bewaar die als dierwaarde panden,
't Zy waar ſe zijn, Heer! in uw handen,
Dat niemand van de weg af raakt.

8.

O! dekſe met uw' liefde-vlerken:
En op dat wy ons heil bewerken,
Laat uwen Geeſt ons, als een vuur
Beſtraalen met ſijn heldre vonken,
En 't hert, van Hemel-minne dronken.
Verſellen voort van uur tot uur.

9. Den

9.

Den Geest des Kindschaps (Vreugden-ader!)
Waar door wy roepen Abba Vader,
Laat die afstroomen in 'tgemoed.
Gaf iemand stoffe tot bedroeven,
O! laat hem daarom niet vertoeven,
Maar werk in ons oprechte boet.

10.

Ach Heer! verhoor ons nedrig smeeken.
Ik kan, ik kan niet langer spreeken,
Ach sie mijn bitt're traanen aan!
O soete Jesus! laat u vinden,
Om onse zielen te verbinden,
Wie'r wonden soo gevaarlijk staan.

11.

O Heere Jesus! hoor de beeden
Van all' uw rankjes en uw' leeden,
Die tot u schreijen dag en nacht:
Geef dat wy eenmaal tot dat leeven,
Daar gy ten hoogsten sit verheeven;
Ook moogen worden ingebracht.

12.

Daar wy den oorsprong aller dingen,
En u het nieuwe dank-lied singen
In eene nooit verwelkbre jeugd;
Terwijl ontelbaar Hemel-schaaren.
Als lijf-staffiers den Troon bewaaren
O nooit begrijpelijke vreugd!

Tweede Gebed tot de Heere Jesus.

Toon: *O! Kersnacht &c.*

1.

O Jesus hoor toch weer de nooden
Van een, die angstig komt gevlooden
Tot u, sijn heyl, sijn heul, sijn al,
Die swerven moet in vreemde landen,
In 't midden van sijn dood-vyanden,
Die staadig loeren op sijn val.

2.

Waar wy maar onse voeten setten,
Daar is 't vol strikken, angels, netten,
En meest bedekt met goeden schijn:
De Duivel met sijn hoovelingen
Weet listig tot ons in te dringen,
Als wy niet op onz' hoede zijn.

3.

Hier toe gebruikt hy d'aardsche menschen,
Die blind'lings ons verderven wenschen,
Daar lokt hy ons, daar dreigt hy door,
Met schat en eer, indien wy volgen,
Met armoed' en met smaad, verbolgen,
Als wy ons houden op uw spoor.

4.

Hier voegt ons dertel vlees hem nevens:
Dus van twee hooftvyanden tevens
En even heftig aangerand,
Van buiten een, en een van binnen,
Begunstigt van de dierse sinnen,
Hoe lichtlijk word men overmand,

5. Daar

5.

Daarom gy goede en al-verſochten!
Gy weet hoe een, ſoo aangevochten,
Gy weet hoe dat hy waaken moet:
't Zy uit, 't zy t'huis, geen ſtaat, geen tijden,
Of daar is ſtrijd, of daar is lijden,
Soo wel in voor- als tegenſpoed.

6.

Daarom aanſchouw ons met ontferming,
En neem ons alle in uw' beſcherming,
O goede wijſ' en machtige Heer!
Op wiens genaê wy ſagjes leunen,
En met vertrouwen moogen ſteunen,
Als wy volduuren in uw' leer.

7.

Hoe licht waart gy wel eer bewoogen!
Hoe licht'lijk bracht u 't mededoogen
Tot weenen, als gy nooden vond,
En dat m' er onder ging en bukte,
't Scheen gy, als of 't u ſelven drukte;
Uw' traanen niet weêrhouden kond.

8.

Ei! laat nu ook uw' liefde-ſtraalen
Eens trooſt-rijk op ons neder-daalen,
Ter hulp in onſe zielen-nood;
Wy koomen vaſt tot u geloopen,
(Geloovig ſiend' uw' armen oopen)
Gelijk een kind na 's moeders ſchoot.

9.

Ach onſen Koning en Behoeder!
Mee lydig Prieſter, lieve Broeder,
Omcingel ons met Hemel-wacht,
Die alle boosheid kan beteug'len,
(En dekk' ons met uw' liefde-vleuglen)
Voor onſes vyands liſt en kracht.

10.

Laat ons in nooden niet beſwijken,
Noch met Lots Huisvrouw ommekijken
Na iets nu wel van ons verſaakt;
Maar help ons blijd' en ganſch verlaaten,
De Rijkdom wellust, eer en ſtaaten,
Waar door de duivel dienaars maakt.

11.

Leer ons daar tegen recht bedenken,
Wat grooter heil gy hem ſult ſchenken,
Die u na uwen wille diend:
En wat het is met uwen Vader
Te zijn vereenigt, en veel nader,
Als hier ooit vriend is met ſijn vriend.

Derde Gebed, om d' inwooninge van Jeſus in 't herte.

Toon: O ! *Kersnacht &c.*

1.

Zie daar, ô Jeſus! 's herten-ſaalen
U toegewijd, om in te daalen;
O! maak die ſelf nu verder ſchoon,
En heiligſ' u ter vaſter wooning,
Op dat gy daar alleen als Koning,
Den ſcepter ſwaaid van uwen troon.

2.

Slacht onſe dierſche en aardſche leeden,
Kwaa luſten en genegentheeden,

Met

Met uw soo scherp twee-snijdig swaard;
Werpse in uw liefde-vuur ten brande,
En laat den geur die 'r offerhanden
Opstijgen tot u Heemel-waard.

3.

Laat onse beede en boete-traanen
Daar toe een seeker toepad baanen;
Ontvlam de ziel in dank en lof,
In diep en innerlyk ontfermen,
Voor al die onverschuldigt kermen,
Als los van 't ondermaansche stof.

4.

Doe 's herten-duisterniss' verdwijnen,
Uw' zeegenrijke waarheid schijnen,
En lichten met een vollen dag,
Op dat m' in deese boose tijden,
(Daar duisenden aftreen ter zijden,
Als wijse wijslijk wand'len mag.

5.

Salf ons, gy Heer soo hoog geseeten,
Tot Vorsten, Priesters en Propheeten,
Met uwes Geestes balsem-vloed;
Dat woord' en werken liefd' uitwaassem',
Ons gansch gedrag een geur, een aassem,
Die uwe Godtsdienst lieven doet.

6.

Geef, als de dood ons wil betraapen,
Dat wy dan wakker in de waapen
Staan met de lenden opgeschort,
Met lampen wel versien in handen,
Den Bruigom wachten onder 't branden,
Als 's Hemels-deur ontslooten word.

7.

Op dat, als wy met reine leeden

Dan

Dan uit genaad' in moogen treeden,
Met nieuwe tongen, toon en klank,
Den Vader eerſt, als opper oorſaak,
En u als Middelaar en Voorſpraak,
Voor eeuwig ſingen prijs en dank.

Heilige Minne.

Toon: *Pſalm* 65.

1.

Geef Heere, geef, dat ik nooyt beelden
  In mijne ziele draag,
Dan u, mijn God! de bron der weelden,
  Die mild afſchiet, en ſtaâg
Op all' die u oprecht beminnen,
  Op u ſien met geduld;
Als op hem, die haar 't hert en ſinnen
  Met waar genoegen vuld.

2.

O! laat uw ſoet aanminnig weeſen
  Eens daalen in de ziel,
Mijn Godt, dat ſou haar ganſch geneeſen,
  Indien 't er plaats in hiel.
Laat geene der geſchapenheden
  Deſe aandacht draagen wech,
T'wijl ik mijn liefd' hier nu beneden
  Alleenlijk op u legg'.

3.

Ach! hou nooit op van gloênde ſpranken
  Te ſtrooijen in 't gemoed,
Dat weder-liefd', om u te danken,
  Eens brand in volle gloed.

Een hemel heb ik reeds op aarde,
En eeuwig heils begin:
Neemt gy en uwe Zoon vol waarde,
Mijn hert ter wooning in.

4.

O wat is 't een volmaakte wellust,
Te voelen in den geest,
Een sucht en trek; daar hy geen quellust
Of na berouw in vreest.
O! seker, als uw' liefd' haar straalen
Eens in mijn herte schiet,
Niets kan 'er by die soetheit haalen,
Van 't geen de weereld bied.

5.

'k Heb u dan liefd' en trouw geswooren,
En Jesus uwen Soon,
Ten Hooftman, Heer en Vorst verkooren,
Trots alle smaad en hoon:
'k Wil my aan hem gansch onderwerpen,
Hem volgen, bly en stil:
De boosheid mag haar pijlen scherpen,
En doen al wat se wil.

6.

't Mag al geen quaad, uw vuur der minnen,
Als dat in 't harte brand,
't Heeft magt genoeg om t' overwinnen,
Wat sig daar tegen kant.
Al most ik vrouw' en kind verlaaten
(Als gy my onderschraagt)
En swerven over vreemde straaten,
Ik wacht het onversaagt.

7.

Gy zijt de grond van al mijn hoopen,
Dus moet, dus wil ik hier

Het

Het pad der deugd met vreugden loopen,
Ontſiende vlam noch vuur:
Moet ik dus 't lijf ten offer geeven,
Of bukken voor het ſtaal,
Ik wil alſoo ten Hemel ſtreeven,
Na Jeſus Bruilofs maal.

Heilige Minne.

Uitbreiding over Pſalm 73. vers 25,26,27,28.

Stem: *Bewaar my Godt, want ik vertrouw.*

1.

GY groote God, wiens Majeſteit *Vers 25.* Wien heb ik neffens U in den heemel?,
En ſoet aanſchijn,
Vol vreugde maakt en vrolijkheid,
Die by u zijn,
Die vreugden-zaal, waard gy 'er niet,
Wat gaffe 't hert?
De vreugd veranderde in verdriet
En pijn en ſmert.

2.

Soo gy uw' zeegen tot de aard Neſtens U en luſt my ook niets op der aarde.
Niet daalen liet
Op my, ik was van geender waard,
Jaa heel tot niet.
Maar ik lief u en gy weêr my;
Daar is gewis
Op d'aard geen ſoeter maatſchappy
Dan my die is.

3.

Hier in dit aardſe vaderland
All' 's werelds goed,
Dat wijs en ſchuive ik van der hand,
Met mijn gemoed.
Dat vind noch heul noch waare ruſt,
Als in u, Heer,
Te dienen met een volle luſt
Naa uw begeer.

4.

Of ſchoon daar door mijn vleeſch verſmacht,
En 't hert verplet,
Als ik maar op uw hulpe wacht,
Word ik gered,
Uw nauwe ſorge my omwald
Voor pijn en leet
Dat my geen hair van 't hooft en valt
Dat gy 't niet weet.

26. Beſwijkt mijn vlees ende mijn herte, ſoo is Godt de rotsſteen mijns herten ende mijn deel in eeuwigheid.

5.

Den rotſteen, daar mijn hert op ſtaat,
Zijt gy alleen,
Mijn deel, mijn erf en toeverlaat
In eeuwighe'en.
Want die uw' wetten niet betracht,
Maar afgodeerd,
Een ander liefd' en u veracht,
Word weer onteerd,

27. Want ſiet die verre van u zijn ſullen vergaan, gy roeit uit allen die van u afhoereeren.

6,

Die lijd gy niet voor uw aanſchijn,
Maar roeid die uit.
Met recht wilt gy de liefſte zijn
Van uwe Bruid.
Daarom heb ik mijn's herten ſin
Op u geleid;

28. Maar my aangaande

En

En lief u met een volle min
 In eeuwigheid.

7.

Want ik geniet van u veel goed
 Jaa alle ding,
Naa lichaam, ziel, en myn gemoed
 In zeegening.
Te recht hou ik my dicht by u,
 Myn God en Heer,
En ben geheel van fonden fchuw,
 En 'k foek uw' eer.

het is my goed naby God te wefen.

8.

Ik in vertrouwen tot u keer
 Hoe 't my hier gaat,
Ik leef en 'k fweef, met, u ô Heer!
 Door 't goed en quaad.
Gy zyt voor elk, die u bemind,
 Een fcheutvry fchild,
Waar op de nyd (zoo ik bevind)
 Haar pijlen fpild.

Ik fette myn betrouwen op den Heere, Heere, om alle uwe werken te vertellen.

9.

Myn mond is vol van uwen lof
 By alle man.
Ik fing, ik fpreek, en roem 'er of,
 Waar dat ik kan:
't Is in myn geeft een vreugden-feeft,
 Uw' goeden aart
Al om te melden onbevreefd,
 Gy zyt het waard.

10.

Zoo lang ik 's leevens adem fchep,
 En myne borft
Beweegd, en ik de lippen rep,
 My daar naa dorft.

Jesus der Joden Koning.

Hier tussen hemel in en aarde,
Hangt Hy die 't alles weer herbaarde,
Na hy ten offer was geslacht,
En daar toe recht verkreeg en macht.

Op Chriſtus Lijden.

Toon: *Hoe ongelijken lot, &c.*

1.

Zie Jeſus Godes Zoon,
Ons voorbeeld en patroon
Om na te leeven,
Den kruis-weg vol ellend,
Betreden tot den end,
Daar hy moet ſneeven,
En lijden 't wreed geweld der booſe Jooden;
Die hem uit haat en nyt nu ſullen dooden
Zie hoe hy hare ſlaagen
Geduldelijk gaat draagen,
En als een Lam ter ſlachtbank hem laat leiden;
Met Simon van Sireenen,
Draagd hy ſijn kruis ſelfs heenen
Naar 't Treur-tooneel, daar hem ſijn beuls verbeiden.

3.

Alwaar z' hem naakt ontkle'en,
En ſpijkeren zijn le'en
(O! bitter woeden)
Op dat vervloekte hout.
O! wat is hy benout!
Ay ſie hem bloeden!
Daar hangt hy nu aan 't Kruis, dien Heer! dien waarden
Wiens weldoen klonk tot aan het eind der aarden
Sal 't ooge nu niet leeken?
Ja moet het hart niet breeken,
Wanneer 't aanſchouwt ſijn droef en bitter lijden,
En 't fel gemoed der Jooden,

Die hem ſoo wreed'lijk dooden,
En in ſijn leet haar herte noch verblijden.

3.

Hoor eens hoe hem de nijt
Veel ſchamp're reên toebijt,
En hoe ſ' hem haaten:
Maar, ô! dat ſy dien Heer
Recht kenden en ſijn leer,
Sy ſouden 't laaten.
Sy ſpreeken ſeer verwoed, Is hy Gods Soone?
Soo daal hy af van 't kruis, nu moſt hy toone:
Met ſmaad-en laſter-woorden
Wil elk dat grouwel moorden
Noch billijken, daar ſ' onderling al kijven.
d'Een houd hem voor rechtvaardig,
Een ander ſtraffens waardig:
Maar Jeſus, ach! moet vaſt in ſmerte blijven.

4.

Waar heeft 'er ooit geweeſt
Een Man ſoo door Gods geeſt
Als hy gedreeven?
Die ſoo veel trouw vermaan
En wond'ren heeft gedaan
In all' zijn leeven?
Wat leerd' hy vroeg en laat in Salems Tempel!
Hoe menigmaal betrad hy ſijnen drempel!
Wat was hy vol van reeden
Met vuurige gebeeden!
Ja nachten lang bad hy wel op de bergen,
Als hy des daags hem wende
Tot menſchen vol ellende,
En holpſ' al die hem hulp' afquamen vergen.

5.

Och ik ſie dat ſijn pijn
Haaſt afgele'en ſal zijn.

De

De Son aan 't treuren,
Geeft niet de minste blik.
Het aardrijk beeft uit schrik,
De rotsen scheuren.
Kan dit den moed der boosen niet doen koelen?
En sal het volk daar geen berouw van voelen?
Dan zijn, dan zijn de Jooden
Versteend, ja dood als dooden.
Dat bloed sal hen en hunne na-geslachten,
Gewis met volle stroomen
Ter wraak eens overkomen,
Wil God de straf niet eenigsints versachten.

Jesus aan 't Kruis.

Toon: *Wie van de menschen, Heere, &c.*

1.

HOor Jesus vol ontfermen,
Hy bid met open-armen
Voor 't moordse boos gespuis,
(Daar hy hangt aan het Kruis)
Die hem als dulle honden
Dus fel en diep doorwonden,
In sijne teere leen,
Hy bloed van top tot teen.

2.

Daar hangt dien over-goeden
Soo jammerlijk te bloeden,
En onder 't moorders lot,
Verlaten van sijn God.

Het is byna ſesuuren,
Hoe lange ſal 't noch duuren?
Ach! wanneer ſal de pijn
Des doods ten einde zijn!

3.

Hoe roept hy tot ſijn Vader!
Ach! Vader kom wat nader,
Waarom verlaat gy my?
Ach! ſie eens wat ik ly:
Ik ben een Man vol ſmerte:
Hoe klopt, hoe jaagt myn herte!
Ik dorſt en hygh na 't end,
Van alle mijn ellend.

4.

Om Iſ'rels! ſaligheeden
Heb ik altijd gebeeden,
Gebeên uit al mijn kracht:
Nu is het al volbracht.
Ach wil mijn geeſt ontfangen:
Na u ſtrekt mijn verlangen:
Mijn geeſt, dat waardig pand,
Beveel ik in uw' hand.

5.

Dus eindigt Jeſus leeven,
Sijn geeſt heeft hy gegeeven.
Ach! bleef die ſchildery
My eeuwig, eeuwig by.
Dat ik nooit door de ſonden,
Meer ſlag gaf in ſijn wonden:
Dat wens ik dat ſijn ſmert
Soo diep my tref in 't hert.

6.

En gy mijn ziel moet weeten,
Dat gy het vlees moet eeten,

Van

Van deese waarde Heer,
Vergeet dit nimmermeer.
Sijn bloed moet gy ook drinken,
En passen op sijn winken:
Dit is de vaste grond
Van 't kruis- en bloed-verbond.

Beschrijving van 't Avondmaal des Heeren.

Toon: O *grootheyd van Gods liefde.*

1.

ELk laat de Vreede-vaan nu los en luchtig waajen,
En alles wat men segt schijnt daar op uyt te draajen,
In Synagoog of Kerk, en echter blijf'er twist,
Om dat 'er in de grond soo deerlijk word gemist.

2.

En wat is hier de grond? te doen het geen wy leesen,
In Godes heilig Woord, en God oprecht te vreesen,
Geen menschelijke stem t' erkennen voor een wet,
Die ons van God in doen en laaten is geset.

3.

Ook niemant om verstant te bannen noch te mijden,
Die God en sijne Soon erken en durf belijden;
De wereld en het vlees beid' afgeswooren heeft,
En uit dat rein geloof oprecht en heilig leeft.

4.

Na 't voorschrift ons vertoont in d' Evangeli-bladen
Wie dese fakkel volgt vind hem op leevens-paaden,
Die Baaken licht, en staat de valse leer ten trots,
En in den Jongsten dag onwrikbaar als een rots.

Staa

5.

Staa vaſt dan die ſoo ſtaat! en laat u nooit bewegen
Van deeſen vaſten grond, de weg tot alle zegen.
Laat elk dan op ſijn proef aantreeden tot dien Dis,
Daar Jeſus ons toe nood, en gaſtmaal-gever is.

6.

Want een die hier beſtond te nooden, of te weeren,
Vergreep hem ſomtijds wel en trad in't ampt des Heeren;
Dus gy, laat gy hem 't recht zijn gaſten t' overſien,
En den onwaardigen de Tafel te verbiên.

7.

Ruſt blinde Leiders! ruſt, van ſcheiden en van ſchiften,
Van kemels in te ſlaan, en muggen uit te ſiften,
't Is lang genoeg de zenn' op 's Heeren akkerland
Gewet, en voor dien oogſt: ruſt dan, ei! ruſt uw' hand.

8.

God heeft de proeve dan den menſche ſelfs bevoolen
In dit ſwaarwichtig ſtuk: komt hy hier in te doolen,
Hy ſtaat of valt ſijn Heer; want God ſal hem wel ſien,
Hy kan d' ontrouwe knecht in 't herte beſt beſpiên.

9.

Wie ſonder bruilofts-kleed, en met onreine handen,
En Brood en Kelk aanvat, verwachte ſtraff' en ſchanden
Te ſijner tijd, wanneer de Harten-kenner wil:
Dies houden wy ons beſt in deſe ſake ſtil.

Set niemant buiten boord,
Die in den hemel hoord.

't Geluk der waare Communicanten.

Toon: *Wie van de menschen, Heere, &c.*

1.

O! Salig gy genooden,
Die waardig van dees Brooden
Eet aan die heil'ge Dis,
Daar Jesus 't leeven is.
Gy word hier nu beschonken
Met sijne liefde-vonken;
En aan uw' ziel gevoed,
Met Jesus dierbaar bloed.

2.

Hy hing aan 't Kruis te bloeden,
Vol striemen van de roeden,
Ook van de doorne kroon,
En lee veel spot en hoon.
Sijn voeten en sijn handen,
Sijn zijd' en ingewanden,
Liet hy door 't vinnig staal,
Door-wroeten altemaal.

3.

Vyf wonden, die als beeken,
Van bloed en water leeken,
Dat langs de galge-boom
Neervloeid' in volle stroom:
Om in die purp're plassen
Uw' ziel sneeuwit te wassen,
Te wassen uw' gemoed,
In 't was-bad van sijn bloed.

Want

4.

Want enkel om uw ſonden
Liet hy hem ſoo doorwonden,
Dit leet hy al voor dy,
En maakten u ſoo vry.
Sijn heilig waardig leeven,
Ging hy dus overgeeven,
Dat lei hy willig af,
Toen hy u 't leeven gaf.

5.

Mits hy vol liefde brande,
Was hy de Offerhande,
Hoog Prieſter, Offeraar,
Op 't hemels hoog altaar.
Veel heil heeft hy verworven,
Wanneer hy is geſtorven,
Voor 't menſchelijk geſlacht,
Wanneer hy 't al volbracht,

6.

Hy is uw' vaſte Borge,
Op hem ruſt al uw' ſorge,
Als gy na zijn bevel,
Leeft heiliglijk en wel.
En in het Chriſtelijk lijden,
Stantvaſtig komt te ſtrijden,
Als gy dien God en Heer,
Geeft ſijne volle eer.

7.

Doods-kelk hem ingeſchonken,
Heeft hy gantſch uytgedronken,
Hoe bitter hy die vond,
Met hef en al, ten grond'.
En dit ſoo diep verneeren
Bragt hem ten top der eeren,

Ja tot een heerſchappy,
Daar niemand heerſcht als hy.

Eere en lof aan Jeſus, voor ſijne groote liefde aan ons beweeſen door ſijn dood.

Toon: *Pſalm* 99.

1.

JEſus Godes Sòon,
Wiens verheeven Throon,
Aan Gods rechterhand,
Eeuwig is geplant
Na gy hemel, aard,
Krachtig hebt herbaard,
Daar u all' die leeven,
d'Eer' af moeten geeven.

2.

Want gy ſterke Held,
Hebt door uw' geweld,
Duivel, ſond, en dood,
Gantſch van kracht ontbloot,
Als u 't boos geſpuis,
Heeft gedood aan't Kruis,
Daar gy hingt te bloeden,
't Mensdom all' ten goeden.

3.

Dies nu d' Eng'len ſchaar,
Al te ſamen haar

Voor u, haren Heer,
Willig buigen neer,
Jaa op uw Gebod,
Als haar Hooft en God,
Willig met verblijen,
Alle dienst toewijen.

4.

't Gansche menschendom,
Valle des alom
Neer op uw bevel,
Voor uw voet-schabell',
Om dat gy uw' bloed,
Achte niet te goed,
Voor haar weg te plassen,
Tot het zielen-wassen.

5.

O! gekruisten Heer!
Liefdens sucht loopt veer,
Dat gy met uw' bloed,
's Menschen ziele voed,
En als offer-lam,
Haar sond' op u nam:
Door uw dood is 't leeven,
Onse ziel gegeeven.

6.

Geef nu Jesus, Vorst,
Dat elks ziele dorst,
Met een liefde-kracht,
Die de dood veracht,
Dat elk met u ly,
En ter dood toe stry,
Op dat gy ons 't leeven,
Mocht voor eeuwig geeven.

Stem:

Stem: *Psalm* 99.

1.

Kom Heer Jesus, kom,
Zielen-Bruydegom,
Neemt mijn hert heel in,
Met uw' hemel-min,
Op dat ik mijn trouw'
Onverbreeklijk houw':
Want mijn uitverkooren,
'k Hebs' u toegeswooren.

2.

En 't berout my niet,
Dat het is geschiet;
Maar het moeit my seer,
Dat ik sulk een Heer,
Als gy Jesus zyt,
Niet met alle vlyt,
Dien' en staadig eere,
Na uw herts begeere.

4.

Stort uw Geest in my,
Dat ik los en vry,
Vliege van der aard,
Op ten hemel waard,
Dat ik al mijn goed,
En mijn vlees en bloed,
Voor uw' eer mag geeven,
Om met u te leeven.

De vroege en wakk're Morgenſtond
Heeft Goude Rooſen in de mond.

Pſalm 90: 14. *Verſadigt ons in den morgenſtond met uwe goedertierenheyd, ſoo ſullen wy juychen, ende verblijd zijn in alle onſe dagen.*

Morgen-Loffang.

Stem: *Pſalm* 84.

1.

NU 't lieffelijke ſonne licht
Weer daagen komt in mijn geſicht,
Dat alles weder doet herleeven,
En opend mens en vee den mond,
In deeſe nieuwe morgenſtond,
Om Gode lof en eer te geven:
Want yder Schepſel na ſyn aard,
Sijn dankbaarheid ſend hemelwaard.

2.

Dies vind ik my op 't hoogſt verplicht
Om met mijn tong en maatgedigt,
Mijn levens Heer, en God te prijſen,
Die my ook heeden deeſe nacht,
Als uit den dooden heeft herbracht.
Waar uit Hy my weer doet verrijſen:
Hy is mijn licht en leevens ſtraal,
In wien ik mijnen adem haal.

3.

Sijn Woord, het Evangeli-licht,
Verhelderd hert en ziels geſicht.
't Is een lantaaren op myn weegen,
Een licht en fakkel op myn pad,
Naa Gods gewyde vreugde-ſtad,
Op dat ik nooit ſou zyn verleegen,
Maar altyd wand'len in den dag,
Dat ik my nimmer ſtooten mag.

4.

Gelijk den dauw by ſomertijd,
Dekt veld en boſſchen wijd en zijd,
En valt met paarlen op de bladen,
Soo daalt, ſoo vloeid Gods heil'gen Geeſt
Op elk, die hem van herten vreeſt,
Met morgen-zegen en genaden,
Die Hy vernieuwt, uitgiet, en geeft,
Op al wat hy geſchapen heeft.

5.

't Is om en om vol Godd'lijkheyd,
Hoe wijd het oog ſich ook verſpreid:
d' Aard is vol goedigheid des Heeren:
Hy, die 't al ſchiep van eerſten af,
En mens en vee ſijn voeder gaf,
Wil my gewiſſe wijsheid leeren:
Want hy is 't licht van alle licht,
Die aard en hemel heeft geſticht.

6.

Goedsheids fontein, O leevens bron!
O! aldervreugdenrijkſte Son,
O! zalig die u mag genieten,
En ſien uw heilig aangeſicht,
En al de Burgers van dat licht,
Alwaar des leevens ſtroomen vlieten,
En drinken uit des leevens bron,
En blinken eeuwig als de Son.

Avond-

Avond-Lied.

Stem: *Al die woond in 's Heemels Throonen.*
Of: *Psalm* 77, 86.

1.

NU de Sonne met haar straalen
Naar gewoont we'er is gaan daalen,
En sich elk ter neder leid,
Tot de rust en slaap bereid,
Moet ik U mijn Heere looven,
U mijn Koning van hier booven,
Met mijn stem door dit gedicht,
U te looven is mijn plicht.

2.

Want gy hebt my, Heer! gegeeven
Dit naturelijke leeven,
Door uw' kracht ik my verrep,
En ook heb al wat ik heb;
Daarom wil ik all' mijn leeden
Tot uw' eer en dienst besteeden;
Jaa gelijk een offerhand
Stellen, Heer! in uwe hand.

3.

Laat toch goedig op my daalen
Uwes Geestes vuur'ge straalen,
Dat ik uw wil kennen mag.
En die klaar sien als den dag.
Ik hoop om de dood noch 't leeven,
Nimmer my ooit af te geeven
Van uw wil of uw gebod,
O! mijn Konink en mijn God.

4.

's Nachts in koele ſoomer-tijden
Komt Gy 't teer gewas verblijden,
Met een Heemel-laafenis
Van dauw-dropjens koel en fris,
't Valt met paar'len op de blaaden.
Heer, laat ik van uw genaaden
Mede werden ſoo beſproeid,
Dat mijn ziel in deugden groeid.

5.

Sonne der geregtigheden,
Blijf niet langer dus beneden,
Maar wild opgaan in mijn hert,
Dat mijn ziel verlichtet werd.
Dan kan ik my recht begeeven
Tot dat ſoet inwendig leeven,
Om met u te worden een,
Een ſeer wonderbaar gemeen.

6.

Daarom Heer trek mijn gedachten
In de ſtill' eenſame nachten,
Dat ſe vry en onbeſwaard,
Onbelemmert van de aard
Tot U ſtijgen in den hemel,
By het ſoet en lief geweemel,
Dat daar ſweefd om uwen Troon
En om dien van uwen Soon.

7.

Daar die vroome ſaal'ge zielen
Neer, by legioenen knielen,
Voor uw hooge Majeſteit,
Met een diep' eerbiedigheid.
Daar de wakk're Hemelingen,
Heilig, heilig, heilig ſingen

Voor

Voor uw Throon en glans en licht,
Leggend' op haar aangeſicht.

8.

Woud gy eens mijn geeſt daar trekken,
O! hoe ſou my dat opwekken,
Dan ſoo ſou my deeſe nacht
Soeter weeſen als ik dacht,
Soeter weeſen als de daagen.
O! hoe ſou my dat behaagen,
Jaa miſſchien dat ook mijn tong
Mee in lof en dank ontſprong,

9

En ik mijne ſtem ſou meng'len
Onder 't ſingen van de Eng'len,
En na-neuriën haar toon
En mee knielen voor uw Troon:
Doch, ô Heer! kan 't nu niet weeſen,
Als het maar mag zijn naa deſen,
Dan heb ik mijn 's herten wenſch,
En ben een gelukkig Menſch.

10.

Kom ik ſchielijk dan te ſterven,
't Eeuwig leeven ſal ik erven,
En zijn in uw Koningrijk,
U onſterffelijk gelijk.
In uws Soons en uwe namen
Soo vrouw' ik mijn handen t' ſamen,
En leg my geruſt ter ne'er
Onder uwe vlerken, Heer!

Twee-ſpraak van een verliefde ziel.

Stem: *Bewaar my Godt, want ik vertrouw.*

1.

Myn God en Schepper, goede Heer,
Mijn ziele queeld;
Uw' vreugde my hoe langs hoe meer
In 't herte ſpeeld.
Als ik denk aan uw' groote ſtaat,
En wie gy bent,
Dan is myn vreugde ſonder maat
En ſonder end.

2.

Had ik de veeders van de wind
Tot mijn gerijf,
Ik gorde die, en dat geſwind,
My om het lijf:
Soo 'k kon en mogt, 'k vloog met een keer
Op van der aard,
Uit liefde tot U, o mijn Heer!
Ten hemelwaard',

3.

By U en uwen lieve Soon,
In 't Heemels hof,
Om ook te ſitten in ſijn Troon
Vol eer en lof.

Ver-

Verliefde ziel, hoe dus verblyd?
Saagt gy uw' Heer,
Al waar het maar een ſtipje tijd,
Gy viel ter ne'er.

4.

Gy viel ter needer in onmagt
In korten tijd:
Uw' lieve leeven, hoe geacht,
Dat waarje quijt.
Gy kond niet zien Gods glans en licht,
Dat zich verſpreid
Van zyn afſtraalend' aangezicht
En majeſteit.

5.

Hy is des lichts en leevens bron,
Zyn weederſchyn
Doetz' alle blinken als de Zon,
Die hy hem zyn;
Der Seraphim en Eng'len ſank,
Vol zoet geluid,
Bromd ſtaadig Godes lof en dank
Soo krachtig uit,

6.

Dat het al dreund' hoe over ſchoon,
En vaſt het zy.
Ja ſijnen Diamanten troon
Is ſelf niet vry.
Gy zyt verrukt, verliefde ziel,

Hoe

Hoe komt het by
Dat ſulk begeeren in u viel?
Ai! zegt het my.

7.

Hier is verdriet, daar groot vermaak,
Hier twiſt, daar ruſt;
Van 't een ik vlie, naa 't a'er ik haak,
Dat wekt myn luſt.
Maar gy moet hier den weg eerſt gaan
Van alle vlees.
Als God wil, 'k wil 'er gaaren aan;
Jaa zonder vrees,

8.

Als ik hem maar ben aangenaam;
Doch ben ik 't niet,
Maak my dan goede God bequaam,
't Quaad uit my wied
Geef dat ik u volmaakt vertrouw,
En uwe Wet
Verſta, en ſtaadig onderhouw,
Heel onbeſmet.

9.

Dat ik ſoo uwe pa'en betree
Door d'enge poort:
Ach help my, Heer! dat is myn bee
Daar toch op voort;
Trek met uw' liefde-zeelen my
Tot uwaard aan,

Soo

Soo hard ik veelen kan van dy
Om voort te gaan.

10.

Zyt my toch goediglyk ontrent,
Ter hulpe by.
By nacht, en dag, waar ik my wend,
Als aan myn zy.
Schiet uit uw' liefde-kooker my
Een pyl in 't hart:
Laat my gevoelen Heer! van dy
Die ſoete ſmart.

11.

Dat ik mag leggen heel doorwond,
Jaa zoo geraakt,
Dat ſtaadig mynes zieles mond
Uw' liefde ſmaakt;
En datſe ſterker als de dood
In my geplant
Mag zijn, op dat geen kruis, hoe groot,
Breek deeſe band.

Een hart, vol liefde Gods geſtort,
In 't danken altijt komt te kort:
Waarom 't ten hemel in wil dringen,
Om eeuwig daar Gods lof te ſingen.

Een dorſtig Hart ſoekt om en hijgt,
Soo lang tot dat het laafnis krijgt.

Pſalm 42: 2, 3. *Gelijk een hart ſchreeuwt na de waterſtroomen, alſoo ſchreeuwt mijne ziele tot u, ô God! Mijne ziele dorſtet na den levendigen God: wanneer ſal ik ingaan, ende voor Gods aangeſichte verſchijnen?*

Ziels verlangen na de heerlijkheid van Jesus.

Stem: *Hemels Oogen.*

1.

O Hoe heerlijk
En begeerlijk
Is de wooning van mijn Heer!
Daar my Jesus,
Daar my Jesus,
Plaats bereid na myn begeer.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Nooit quam ik op aarde weer.
Nooit quam ik op aarde weer.

2.

Ja de wooning
Van myn Koning,
Is het die in zich bevat
d' Onverderflijk,
d' Onverwelklijk
Rechte wellust, eer en schat.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan soo was myn vreugde groot.
Dan zo was mijn vreugde groot.

3.

Alle vroomen
Zullen komen
In dat Goddelyk Paleis,
En met Jesus,

En met Jeſus,
Leeven daar tot Goodes prijs.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
'k Wenſte my op aard nooit weer.
'k Wenſte my op aard nooit weer.

4.

Want de aarde,
Snood in waarde,
Heeft mijn Ziel dikmaal beſtrêen;
Maar by Jeſus,
Maar by Jeſus,
Daar ſo word dat niet geleên.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan was ik uit alle ſtrijd.
Dan was ik uit alle ſtrijd.

5.

Ik verlange
Om t' ontfangen
's Leevens-kroon uit Jeſus hand;
Met mijn Heere
Te verkeeren,
In het Hemels Vaderland.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan had ik mijn harts begeer.
Dan had ik mijn harts begeer.

6.

Want de Eng'len
Singend' heng'len
Voor Gods Troon, en glans en ligt:
Daar zy eeuwig,
Daar zy eeuwig,

Lee-

Leeven, en voldoen haar pligt.
O! dat ik daar waar,
O! dat ik daar waar,
Dan was ik in d' eeuw'ge vreugd.
Dan was ik in d' eeuw'ge vreugd.

7.

Eeuwig Weezen,
Mocht ik weezen
By U, en by uwen Zoon;
Daar uw' goedheid,
En uw' ſoetheid,
Staadig afvloeid van uw' troon.
O! mocht ik u zien,
O! mocht ik u zien,
Gy die zyt dat eeuwig licht;
't Al beſpieg'lend aangeſicht.

Hemel-ſucht der Vroome op het bedde der krankheid.

Stem: *Lofzang van Maria*

1.

IK ben de aarde moe,
Den Heemel lacht my toe,
Nu ik leg op mijn ſterven;
Want Godes Hemelryk
Is eeuwig eeuwiglyk
Mijn lot, mijn deel, mijn erven.

2.

Ik heb nu met geduld

Mijns leevens loop vervuld,
Nu, nu ſal ik ontfangen
Des leevens rijke kroon,
Van Jeſus Godes Zoon,
Het eind van mijn verlangen.

3.

Ach! hoe gloeid my de borſt,
Van God'lijk vuur, my dorſt
Naa mijnen God en Koning:
Wanneer of ik ſal zijn
Daar ik ſijn ſoet aanſchyn
Sal zien in ſijne wooning.

4.

't Wit glinſt'rend Bruilofts kleed
Leid my daar al gereed,
Om in 's Lams avondmaalen
Te nutten Hemelſpijs,
Op Goddelijke wijs,
In ſijn gewijde zaalen.

5.

Daar 't gantſche Engeldom
Sich leeg'ren ſal al-om
Met Goddelijke klanken,
Zoo dat Gods heilig huis
Vervuld werd van 't gedruis
Door 't looven ende danken.

6.

Het is of ik ſchier hoor
Al klinken in mijn oor
Het choorgeſang der Eng'len,
Die om Gods gouden troon,
En die van ſijnen Zoon
Al ſingend' heenen heng'len.

7.

Daar 'k al de vroome li'en
Verheer'lijkt dan ſal zien,
En eeuwelijk genieten
Haar vriendelijk aanſchijn,
En by de Eng'len zijn,
Daar 's leevens ſtroomen vlieten.

8.

Daar w' onder het beleid
Van Jeſus heen geleid
In 't ſneeuw-wit ſullen treeden,
En drinken uyt Gods bron,
En blinken als de Son,
In aller eeuwigheden.

9.

Alwaar hy eeuwig leeft,
Die eind' noch aanvang heeft,
Gods lief'lijk heilig weeſen.
Och! dit is my beloofd,
En elk die recht geloofd:
Wie ſou dan God niet vreeſen!

10.

Wie ſou voor ſijnen Soon
Niet gaarne ſpot en hoon,
Om weldoens wille, lijden?
Daar God hier, op de deugd,
Ons hart geeft ſulken vreugd,
En eeuw'lijk wil verblijden!

11.

O Jeſus! mijne vriend,
U heb ik hier gediend
En vuurig aangehangen;
Mijn Hemel Bruidegom,
Kom nu. ô Jeſus! kom,
En wild mijn geeſt ontfangen.

12.

Gy die ſoo goedig zijt,
Gy hebt ons ingewijd
Gods rijk vol ſaligheden,
Jaa door uw eigen bloed,
De doornen met de voet
Daar henen plat getreden.

13.

Mijn vlees voelt wel ellend,
Maar my is ook bekend
Dat u meer quaad quam deeren.
Daar gy aan 't kruis-hout hingt,
En gal tot drank ontfingt,
Ruſt ik op ſachte veeren.

14.

Doch 'k leg en ziele-toog,
Mijn geeſt die wil om hoog,
Naa U ſtrekt haar verlangen,
Ach! Jeſus goede Heer,
Vol Majeſteit, vol eer,
Wild nu myn geeſt ontfangen.

15.

Ik leg en haal en hijg,
En ſchier geen adem kryg,
Laat my uw gunſt verwerven.
Die re'en van, Kom ach Heer!
Wil my al meer en meer,
In mynen mond beſterven.

16.

Soo 't u belieft treed aan,
Ach wild mijn geeſt ontfa'en!
Ach wildſe toch ontbinden
Van dit ellendig vleis,
Dat ſy mag gaan op reis
Om u myn Heer te vinden!

't Ko-

't Koningrijke Gods in de ziele.

Stem: *O! grootheid van Gods liefde, &c.*

1.

Van groot geheimenis en gantsch verborgen dingen,
Gaa ik, met aandacht, Heer! uw naam ter eeren singen;
Die gy aan yder mensch ter wereld niet en geeft,
Dan die sich heel ten dienst u opgeoffert heeft.

2.

Die, die alleen, laat gy uit uwe troostbron drinken,
Die uw beveelen doen, en passen op uw winken,
Daar daald gy troostrijk ne'er, in sulker hertenzaal,
En met die vroome ziel houd gy uw Avondmaal.

3.

Gelijk gy 's hemels dauw laat vallen op de blaaden,
Soo valt ook op die ziel een reegen van genaaden;
Daar ebd en vloeid in 't hert een hoonig-soete vliet:
Soo dat sy op der aard een Paradijs geniet.

4.

Dat heeft sy dikmaal meest verschooven in een hoekje:
Daar s' eensaam bid en leest aandachtig in een boekje;
Daar gaat de geest te feest, daar leeft hy in, en weid 't
Sig vet, in eene beemd van suivre vrolijkheid.

5.

Een hart hier van doorvoed laat blijde traanen springen,
En biggelen daar heen, wel midden onder 't singen.
O wonder ding! ô kragt der still' en eed'le deugd!
Dat een verrukte ziel dus traanen schreid van vreugd.

6.

Het moet een Engel zijn, die dit in hem komt werken,
Of Godes goede Geest, die hem ter deugd wil sterken;
Waar van een wereldling het minste niet besind,
Want niemand weet hier af, dan die het ondervind.

7.

De wereld vat dit niet, noch waanwijs letter-eeter,
Die maar swetst van de deugd, en is sijns selfs vergeeter,
Dit soet geheim is iets daar hy noit toe geraakt,
Maar knabbeld slegts de bast, daar hy noit pit af smaakt.

8.

Soo wonder werkt gy God in reine vroome herten,
Die gy gebrooken hebt door uwe liefde-smerten;
Want met uw vinger gy dat hart ter vreugden roerd,
Soo dat in melody de geest word wech gevoerd.

9

Dat e'el gemoed bestrooid met Hemel-vreugde vonken,
Leid in uw groote liefd' als t' eenemaal verdronken;
Daar proefd der ziele mond een hemel-soet geneugt,
Men is'er soo verblyd, men smelt'er in de vreugd.

10.

Die mensch gaat in en uit, en vind staag soete weide;
Jaa eeven als of gy en Jesus hem geleide.
En of schoon al de ramp hem hier en daar versend,
Soo gaat gy tog al me'e tot aan des werelds end.

11.

En of het al geviel, dat hy 'er quam te sneeven,
Soo sal hy na de dood ter deeg' eerst met u leeven.
Een aards soldaat verliest, raakt hy het leeven quyt,
Een Christen overwind, als hy ter dood toe stryd.

12.

Hy heeft de keursteen, daar een naam staat opgeschree-
ven,
Die niemant kend als hy, aan wiense word gegeeven,
'τ Ge-

't Geweeten, onbewuſt van quaad, waar op hy roemt,
Dat ſpreekt in lyden vry, ſchoon al de werelt doemt.

13.

Waar 't hertgeheim niet is bewuſt van quaade ranken,
Daar kan men, ſchoon in nood, U looven, pryſen, danken
Als gy in lydens uur een trooſtvloed giet in 't hert,
Dan word pijn haaſt geen pijn en lijden kleine ſmert.

14.

Dat heeft men wel geſien in veele Martelaaren,
Die midden in den druk daar door vol vreugde waaren;
Op 't puntje van de dood, ſoo is het wel geſchied,
Dat hier en elders een in 't vuur ſong noch een lied.

15.

Den Henker kond daar door ſomwijl ſien dat Gods zee-(gen
Die menſchen had beſtort, en vluchte weg, verleegen,
Verliet het moorders ampt, was met berouw door-boord,
En voegden hem by 't volk, by 't volkje van die ſoort.

16.

Die fell' en wreede Beul, die Ann'ken uit den Hooven
Met aard' heeft overdekt, bedolven en bedooven,
Die is 't alſoo gegaan; hy, van een felle beul,
Veranderd' in een ſchaap, en ſocht by vroomen heul.

17.

Ook heeft hy tot ſijn ſchand en tot uw' eer beleeden,
Dat hy noch, eer hy d'aard' ging op haar lichaam treeden.
Sag deſe Mart'lares in haar lief aangeſicht
Dat ſchoon en helder blonk, gelijk als 't Sonne-licht.

18.

Der Martelaaren bloed was toen het zaad der kerken:
In haare brieven kan m' uw geeſt en kragt bemerken:
Den oly komt geparſt, kruid ruikt beſt als men 't wrijft,
Soo is 't in lijden ook, als gy met hulpe ſtijft.

19.

Daar door men kan beſtaan ondoenlijke dingen,
Jaa muuren hemel-hoog daar kan men overſpringen,
Geen berg is ooit te hoog, geen dal is hem te diep,
Als gy maar, God! hem helpt, gy God! die alles ſchiep.

20.

Dat eedelmoedig hert, gehart tot ſwaare weegen,
Steund op uw hulp, daar van gy hem nooit laat verleegen,
Daar op ſoo is hy koen, want gy hem hebt belooft,
Te houden, hoe het gaat, de handen booven 't hoofd.

21.

Hy is ſomwijl verrukt van vreugd gelijk verleegen,
In uw' liefde verliefd, als hy gaat overweegen,
Wie dat hy nu al is, en naamaals worden ſal,
Blijft hy maar in de deugd, en onder 't ſaalig tal.

22.

Als hy daar recht op peinſd kan hy ſich ſoo vergeeten,
Dat hy ſomwijlen denkt om drinken noch om eeten.
't Geen dat hy tijdlijks doet, doet hy als in paſſant,
Want hy naa U ſijn God gelijk in liefde brand.

23.

Sijn hert is by ſijn ſchat, by U en 't ſoet geweemel,
Hy woond hier wel op d' aard, maar leefd als in den hemel,
Om dat hy droppels-wijs uw goedheids ſoetheid ſmaakt,
Soo gaat hy hier ſijn weg, als die geen aarde raakt.

24

O! gy mijn Heer en God! gy wild graag goedig geeven
Gevoel ook by 't geloof, die na uw wille leeven.
Indien 't hier ſoo ſoet is, hoe goed en ſoet wilt zijn,
Daar m' eeuwiglijk ſal ſien uw vriendelijk aanſchijn.

Toon:

Toon: *Wie van de menschen, Heere?*

1.

Die boven 't zinlijk leeven
Sijn geest heeft opgeheeven,
En 't ondermaanse stof
Schud van sijn voeten of,
Schouwt door bespiegelingen
De Goddelijke dingen;
Die is, die 't beste heeft.
Dat God op aarde geeft,

2

Hy heeft veel grooter schatten,
Als d'aard' in sig kan vatten,
De glans en 't godlijk licht
Beschitterd zijn gezicht
Dies vind hy hem (met reeden)
Verblijd, en wel te vreeden,
En is altijd vernoegt
In 't geen God hem toevoegt.

3.

Hy leid een Enochs leeven,
Door Godes Geest gedreeven,
En wandelt met sijn God,
Al houd men hem voor sot,
Als hem rampspoeden drukken,
En duisend ongelukken;
't Is God die hem beheerd,
Die quaad in goed verkeerd.

Een Christen in sijn Kamer beschimpt van een Burgerlijk Mensch,

Hoe iemant nader is by God,
Hoe meer de Weereld hem bespot.

Stem: *O grootheid van Gods liefde!*

1.

Hier sit ik in de stilt', in aandagt opgetoogen,
En sie haast alle ding met mijnes harten-oogen,
Hoe 't in den hemel is, en op de aarde gaat,
En denk en peyns ook op mijn' kleyn' en groote staat.
Phil. 3:20. Col 3:1,2,3.

2.

'k Reis d'aard en hemel door, geswind met mijn gedachten,
Of ik gedraagen wierd op Serafijne schachten,
En wandel met mijn geest geheim en soo geswind,
Als had ik onder my de veders van de wind.

3.

En nogtans sit ik hier in stilte by de boeken,
Daar ik de smalle weg ten hemel tracht te soeken;
Ik loop de blad'ren door van Gods geschreve mond,
En lees sijn wijse reên in 't Oud en Nieuw Verbond.
Matth. 7. 13, 14. Luc. 13, 24.

4.

'k Hoor Jesus Godes Soon hier op de bergen preken,
'k Hoor al de Mannen Gods met hemel-tongen spreken:
De geen die 't my behert die brengt sijn reden voort;
En als ik wil swijgt elk, en niemant is gestoort.
Matth. 5. 6,7. Actor. 2, 4. &c.

Het

5.

Het zy by nagt of dag, vraag ik flegts de Propheten;
Al is't een God-geheim ik kom 't door haar te weeten;
't Zy Moses, Salomon, of David met sijn luyt,
Wanneer ik die beweeg soo geeft sy soet geluyt,

6.

En ben ik maar een lied gesint met hem te singen,
Veel stof tot Godes lof komt van sijn harp afspringen;
't Is of der Eng'len sang en hemel-melody,
Vereenigt met hun stem, daar zweeven om en by.
Psalm 95. 1, &c.

7.

Dit Hemel-soet accoort my 't hart soo kan ontfonken,
Dat ik door liefde Gods word in den Geest beschonken.
Als ik spreek met mijn God door lofzang en gebeên,
De Eng'len menigmaal daar om my heng'len heen.
Psalm 34. 8. en 36. 9. Heb. 1. 14. Apoc. 5. 8. en 8. 3.

8.

't Gebed heeft groote kragt, het regt Godsdienstig smeeken.
O! dat kan Godes hart, de lugt en wolken breeken,
Wie na den Hemel toe sijn ziel-gebeden schiet,
Weer van den Hemel af veel troost en gunst geniet.

9.

Hou stil mijn pen, hou stil, wie komt mijn rust hier stooren?
Een Wereldling? ô ja! hy kan mijn reên niet hooren:
My dunkt hy binnens monds my schamp're reên toebyt,
Daarom mijn pen houstil, laat hooren sijn verwijt.

10.

Wat wonderlijker taal klinkt my hier in mijn ooren?
Dit is een seldsaam ding dat my hier komt te vooren:
Dat een die bid en leest in eensaamheid, altijd
Kan wesen soo verheugd, soo innerlijk verblijd.

11. Maar

11.

Maar ik geef geen geloof aan 't geen ik hem hoor ſeggen,
En ſijne reên ſal ik in 't korte wederleggen;
Want ik de Bijbel, ook het een en 't ſelve boek,
Wel-eer geleeſen heb in d'een of d'andre hoek.
1 Cor, 2: 12.

12.

En ook wel een gebed gevoegt by 't eenſaam leeſen,
Maar 't was vol naarigheid. Nu houd ik 't voor beweeſen.
Ik houw niet van dat doen, dat bidden, dat geſteen,
't Is my te droevig werk. Ik, ik ga elders heen.

13.

Ik gaa of op de Jagt, of in mijn Boomgaard ſnoeijen,
En, om mijn tijdverdrijf, het onkruid uit te roeijen,
En maak of kluts'er wat tot nuttelijk gerijf;
Maar deeſe Man ſijn doen heeft niet met al om 't lijf.

14.

Of gaa met groote luſt mijn Winſt-ploeg ſnedig drijven,
En ſchrijf op mijn Comtoor, en tel mijn harde ſchijven
Met een geruſt gemoed, en ben ſeer wel te vreên
In dit mijn naerſtig doen: want ſoo doet ieder een.

15.

Als dit de weg ſouw zijn om in Gods rijk te komen,
Het doen van deſe Man, dan zijnder weinig vroomen;
Maar dat geloof ik niet: ik meen op ligter wijs
Te komen in Gods rijk, in 't Hemels Paradijs.

16,

Want God de Heer is goed, vol Vaderlijk meedogen,
En ſoo dat niet en is, dan zijn 'er veel bedroogen.
Maar ligt dat deſe Man een groote tegenheid
In myne reden heeft. 'k Wil hooren wat hy ſeid.

17.

Dat raadje wel mijn Vriend, 't is my een last te hooren,
Dat gy met sulken reên mijn rust hier komt verstooren.
Maar soo mijn antwoord u tot nuttigheid gedijd,
Soo acht ik dit verlet voor geen verlooren tijd.

18

Dat gy geen soetigheyd vind in mijn heil'ge saaken,
Is om dat gy in 't aardsch te veel u wilt vermaaken:
Dit moest gy snoeijen af, en gaan by arme Liên
Uw geld en tijd besteên, en na haar nooden sien.

Jacob. 1, 27. Prov. 19: 17.

19.

En maken soo uw Tuin van Weeuw en arme Weesen,
Als gy in eensaamheid dan bidden ging en leesen,
Soo souw een vreugden-vloed van traanen bigg'len heen,
Uit uw verandert hart, dat nu is als een steen,

Ps. 112. 9.

20.

Maar gy gaat op het Land, met planten en uitroeijen,
Gelijk een Lantersant, uw geld en tijd verknoeijen.
O gy! die uwe Hof van 't weelig hout besnoeit,
Laat toe dat in uw hart het weelig hout opgroeit.

21.

Uw' stomme pop hoord' u, 't geen ik u seg, te leeren,
En al uw' ydelheid daar gy by wilt verkeeren:
Want als gy gaat ter Jagt, en om een maag'ren haas
Een vetten ruin af-jaagt, dat's immers al te dwaas.

Prov. 6: 6. Job. 1. 10,11.

22.

Soo gy u niet bekeert, gelijk uw' schoone Blommen
Verstuiven in uw' Hof, soo sult gy selfs omkommen:

Want

Want gy weet uit uw' tuin het onkruid wel te wiên,
En in u eigen hart kund gy geen onkruid zien.

Psalm 112, 10.

23.

Gy kond met groote lust uw winst-ploeg snedig drijven,
En schrijven op 't Kantoor, en ramm'len in uw schij-
ven;
Maar om de Heer uw God te dienen zijt gy dood.
O! arme rijke-man, die dwaasheid is te groot.

24.

't Is groot bedrog dat gy noch steunt op Gods genaade;
Want gy met ydelheid en sonden zijt belaaden,
En noch hoopt gy al mee te komen in Gods rijk,
Maar op een lichter wijs als ik of mijns gelijk.

25.

Want andersints, segt gy, dan zijn 'er veel bedroogen.
Wel vriend ik sie u aan met innerlijk medoogen:
't is waar, de Heer is goet, die hem ter dood toe diend,
Den quaden is hy quaad: vat dit, ô lieve vriend!

Rom. 11. 22.

26.

Ik dien als op een nieuw (op hoop of 't noch mocht
lukken)
Mijn pen te scherpen, om u dit wel in te drukken,
Dat der godloosen tal sal zijn in 't eeuwig wee,
Soo menig en soo veel als 't zant leid aan de zee.

Apoc. 20. 8. Luc. 13. 28. en 16. 23. &c.

27.

Daar 't bitterlijk geween en 't wringen met de handen
Haar dan niet helpen sal, noch 't knarsen met de tanden.
In dit swaar ongeval sal dan die goede God,
Met die hem nu niet vreest, eens drijven ook den spot.

Psalm 2. 4. Prov. 1. 24. 25. 26. &c.

28. Doe

28.

Doe door de Sonde-vloed al 't Menschdom is verdronken,
Op acht na, die in d'Ark het leeven wierd geschonken;
Al wat daar buiten bleef, zoo wel van mensch als vee,
Dat dronk sijn eigen dood in aller zee en zee.

Gen. 7. 28. &c.

29.

Toen Sodom en Gomor en d'omgelegen landen
Van God wierd omgekeert, die 't yslijk dee verbranden:
Drie Menschen daar maar uit van d'Eng'len zijn geret,
En d'and'ren altemaal door hemels vier verplet.

Gen. 19. 24.

30.

Israëls leger groot ses hondert duisent zielen,
Die in de wildernis al t'saam ter neder vielen:
Een Caleb vol gelooof, een Josua daar van
Maar zijn gekoomen in 't land van Canaan.

Exod. 12. 37. Num. 25. 65.

31.

En onder 't Nieuw Verbond, gaat Jesus onse Heere
Van een seer smalle weg en enge poort ons leeren,
Dat die ten hemel leid, die schier geen mensch en vind,
Maar loopen die voorby, als warense mol-blind.

Matth. 7. 13, 14.

32.

Maar wat mag zijn 't belet? Het kruissen en het dooden
Van onse aardse leên, dat God ons heeft geboden;
Dat smalle pad te treên, daar wil toch niemand aan,
Om door die enge poort ten leeven in te gaan.

1 Joh. 2, 6.

33.

Wat dunkt u nu mijn vriend? ik bid u, 't geen ik ſegge;
Wilt in de vreeſe Gods ten rechten overleggen,
Laat 't werken op uw hart. En laat my hier in vree,
Want ik hier dag'lijks bid voor u en and'ren mee.

34.

Ach! Vader, zie die Menſch doch aan met mededoogen,
Mijn God! ſoo 't weſen kan, ach oopen hem de oogen:
Ik wenſte dat hy had een rein en goet geweet,
En dat het ſwaard uw's Woords ſijn hart in ſtukken ſneet.

35.

Dat ſijn dood-ſieke hart, vol ſtank en etter-wonden,
Door een opregte boet ter deeg mogt zijn verbonden,
Tref hem en ſijns gelijk, ſoodanig met uw' roê:
Dat doch het blinde volk hun oogen oopen doe:

36.

Van 's werelds dolligheid ontoovert haar de ſinnen:
Dat ſy het hemelſ' goed en 't aardſe niet beminnen.
Mijn Vader, dan ſal ik met haar zijn zeer verblijd,
En looven uwen Naam in eindelooſe tijd.

Op 't bovenſtaande.

Die ſijn celle wel bewaart,
En met ſijn God regt is gepaart,
Heeft hier een hemel op de aard.

Den goddelooſen is de cell'
En d'Eenſaamheid een groot gequel,
Ja ſchuuwt en vlied die als een hell'.

Hoe mag dat zijn, dat eene ſaak
d' Een ſmert aandoet, en d' aâr vermaak?
't Is d' ongelijke trek en ſmaak.

Stil en eenſaam Boekvertrek,
Met uw deurtje digt in ſlot,
Ach hoe nut voor 't ſaam-geſprek,
Zijt gy tuſſen 't hart en God.

Op 't bovenſtaande.

Wat zijn die ſaaken waar en waard,
Jaa waarder als de heele aard!
Wel hem! die dit verſtaat en doet,
En ſmaakt haar vrugt in ſijn gemoed.
Die d' aandacht krijgt en wel bewaard,
Heeft hier een hemel op der aard,
Leefd vreugdig, ſelf in diepen nood,
En proefd miſſchien wel Eng'len brood.
Haar ſoete ruſt, haar diepe vree
Is een oneindelijke zee:
Die daar in raakt ſoo verr' verzeild,
Dat hy nooit diept' of grond en peild;
Maar raakt hoe langs hoe meer van land,
Tot dat hy in den Hemel ſtrand.

Op 't bovenſtaande.

Toon: *Geſwinde Boode van de Min.*

I.

Het nieuw Jeruſalem, geboud
Van ſneeuw-witte ſteen,
En daar de ſtraaten zijn van goud,
Daar men ziet doorheen,
In die ſtad
Is ſijn ſchat,
Ja ſijn God

Is ſijn lot
En deel.
O die ziel, wat heeftſe veel!
't Goddelijk geſang
Toeft haar al te lang,
Dat in 's hemels choor
Klinkt en dringt door hart en oor.

2.

De daagen hem als jaaren zijn,
Soo verlangd die Menſch
Na 't ſoet geniet van Gods aanſchijn,
Dat is al ſijn wenſch;
Daar de Troon
Van Gods Soon,
't Witte kleed
Leid gereed:
O my!
Al die hemelſ' melody
Staat na hem en wacht,
Die hem ſoo toelacht,
Dat hy ſonder ſchroom,
Roept, ô Heere Jeſus! koom.

Des Hemels heerlijkheid.

Stem: O *Kersnacht!*

1.

Kom Seraphim en Eng'len klanken,
Help ons, om eeuwig God te danken,
En Jeſus Godes liefſte Soon;
Voor ſulk geluk en rijke ſaaken;
Daar ſtof en as toe kan geraaken:
Dat eer verdiend' een helſe loon.

2.

In plaats van dien by God te weesen,
Bevrijd van strijd, van kruis, en vreesen,
En altijd, altyd eeven rijk;
Waar druk noch armoe' kan ontmoeten,
En 't goud getreeden word met voeten,
Gelijk m' hier doet den aardsen slijk.

3.

Al syn' en Godes lieve vrinden
Vergod'lykt daar by een te vinden
In Abrahams behouden schoot;
Van aansicht tot in 't herte binnen
Malkander door en door te minnen,
Van al wat liefde breekt ontbloot.

4.

Met kroon en palm te seegenpraalen,
Te sprecken Gods en Eng'len taalen,
Met glinst'rend witte zij bekleed,
En als gemeste kalvren springen,
Van vreugd te lachen, juichen, singen,
Onaangeroerd van 't minste leed.

5.

Met d' Engelschaar, soo machtig' Heeren,
Als broe'rs gemeensaam te verkeeren,
Deelachtig een en 't selve goed;
En vreugd, geneugd, staag jeugdig leeven,
Als geesten, vlug, geswind te sweeven,
Ontlast van 't groove vlees en bloed.

6.

Met Jesus self, die in Gods saalen
Syn lieve vrienden sal onthaalen,
En settens' al te saamen aan
De taafel, daar hy haar sal schenken
Des hemels wijn, met weelde drenken,
En selfs omgord ten dienste staen.

Daar

7.

Daar elk gelyk een ſon ſal ſtraalen,
Doorglanſig in die bruilofts-maalen,
  Vol vreugd, ſoo veel hy veelen mag,
In ſoet gejuich, en lieflyk ſpeelen,
Welks duurſaamheid ooit ſal verveelen,
  Maar duiſend jaar zyn als een dag.

8.

Ja God, die haar met eer ſal kroonen,
En al ſyn heerlykheid vertoonen,
  Syn wonderlyke Majeſteit,
Die't Al in Al is; en ſal maaken
Datſ' hem gelyk zyn in veel ſaaken,
  Als heerlyk- en onſterf'lykheid.

9.

Dat Eenig alvernoegend' Weeſen
Te ſien, ja ſelfs gelyk te weeſen,
  Daar me'e altoos vereend, en dan
Daar uit een heilgenot te ſmaaken,
Van ons vernuft ooit aan te raaken,
  Daar niemand iets toe wenſchen kan.

10.

Volmaakt'lijk alles te genieten,
Wat van die Heilbron af komt vlieten,
  En van God meededeelbaar is;
Doorſtraalt, beſtroomd met dat genoegen
En volle vreugd, aan alle boegen,
  Dat in God ſelf gehuisveſt is.

11.

Ai my! dien overſchoonen Hemel,
Daar 't altyd krield van ſoet gewemel,
  En ſchaaterd van Gods lof-geluid.
Hoe't was, kon Gods geſand niet ſeggen,
Hoe ſouden wy 't dan overleggen?
  Ik ben, ik ben, ik ben d'er uit.

't Geluk der Vroomen.

Stem: *O Kersnacht! &c.*

1.

O Wat een overgroote ſeegen!
O wat een heil is ons verkreegen,
Myn lieve Broeders in den Heer?
Dat God nu is onſ' lieve Vader,
Onſ' herder, hoeder en weldader:
Doch dit ſal blyken noch veel meer,

2.

Wanneer onſ' Heer komt op de wolken,
Om voor ſyn rechtſtoel alle volken
Te daagen, ſonder onderſcheid,
En vellen een rechtvaardig oordeel,
Waar op dat ſijne Bruid ten voordeel
Een ſtoet ter intree word bereid,

3.

De wolken als tot koets en paarden,
Om ſnel geſwind in voller vaarden
Gerukt by hem tot in de lucht,
Met 's Hemels heir daar heen te ſweeven,
En trekken ſoo naa't eeuwig leeven;
T' wyl't aardryk treurd en bange ſucht.

4.

Waar op dan God de grootſte Kooning
Ons ſal ontfangen in ſijn wooning;
Ons Vader, aller Heeren Heer,
Van ver ſelf tot ons koomen naad'ren,
Den vreugden-bron haar volle aad'ren
Opdoen, en op ons klaat'ren ne'er.

5. Ons

5.

Ons, met een innerlyk verlangen,
Als Jesus lieve Bruid ontfangen;
En wy hem eeuw'lyk welkoom zyn;
Vol vriendschap, liefd' en meededoogen,
De traanen van ons aanschijn droogen,
En schenken ons syn troosterwyn.

6.

Alwaar Gods kind'ren, alle vroomen,
Die'r ooit geweest zyn, sullen koomen
In d'onbepaalden ommekring;
Daar w'onse stem met haare meng'len,
Soo dat 'er 't koor der saal'ge Eng'len
Af dreund en 's hemels soldering.

7.

Wie kan 't geluk naa waard' ontvouwen!
Van 't heerlyk aanschijn Gods t' aanschouwen,
Daar aard en lucht wel eer voor vlood,
Diens Majesteit geeft sulken luister,
Dat 't sonne-licht daar by is duister,
En 't staag der Eng'len ziel vervrood?

8.

Den Hemel met sijn schatten erven,
En nimmermeer te konnen sterven,
God selfs te sien gelyk hy is:
Hem dan tot lieve kinders wesen,
En al sijn goed'ren ons mits desen
Te krijgen tot een erffenis:

9.

Met altijd-even frisse jeugde
En onbevlekkelijke vreugde,
In Gods paleys en goude saal
Te leeven soo als konings soonen:
Mijn tonge voor soo hooge toonen
Verstomd, en weigerd klank en taal.

De waare liefde werkt
Haar eeven mensch te nut,
Waar toe Gods hand haar sterkt,
Die nooit word uitgeput.

Luc. 14: 13. *Wanneer gy een maaltijd sult houden, &c.*

Welkom-Lied.

Stem: O! *grootheid van Gods liefde*, &c.

1.

Wees welkom ſoete ſchaar! van Koninglyken bloede,
Want U hangt booven 't hoofd al 's Hemels ryke goeden.
Gy zyt my aangenaam. Wees welkom, ſeg ik we'er,
Myn broeders alteſaam en ſuſters in den Heer.

2.

Al word gy nu verdrukt, van elk veracht, verſchooven,
Den Weerelt tot een ſpot, den moedwil tot een roove;
Uw vrienden tot een hoon, uw maagſchap tot een ſmaad:
Ik hebb', ik heb u lief om uwen ſaal'gen ſtaat.

3.

Waar ſal ik uwe ſtaat naa waarde by gelyken,
Mits gy draagd in 't gemoed al ſulke Koningryken,
Dat Princen, Koningen, ja Keiſers groot in ſchijn.
Daar by maar ſlaven, ja maar aardſche mollen zijn.

4.

Uw broeder die is Heer van hemel en van aarde,
Daar d' aardſe vorſten t'ſaam by zyn van geender waarde.
Sie, ſie uw afkomſt, ſie, ô ganſch vergoode ſchaar!
Soo elk een Chriſten is ſoo is dit ſeeker waar.

5.

Dees hoog verheeven ſtaat der waare deugds geſinden,
(Men ſoekt'e daar men wil) is nergens meer te vinden,
Dan daar men klein en rein ſtip leefd naa Chriſtus maat.
In deeſe kleinigheid leid deeſe groote ſtaat.

6.

Och Vrienden! dat's de ſaak, hier is't al in geleegen;
Doch of wy al ſoo zyn, ſtaat ons nu t' overweegen;
Hier geld geen praat maar daad, geen ſchyn maar 't waare zijn,
Daar waan het oog verblind, ſchuild ſeeker ziels fenijn.

7.

Die hier beſoedeld is met ſondens vuile ſmetten;
Sal Jeſus aan ſyn dis ter maaltijd nimmer ſetten.
Die by hem koomen ſal in 't eeuwig ſaalig rijk,
Moet hier in heiligheid hem weeſen eerſt gelyk.

8

Hier werd het eeuwig goed gewonnen of verlooren.
Och! die het niet verkrygt waar beter nooit gebooren
Laat ons door d' enge poort dan dringen met der vaard,
En door het kruis naa huis. De ſaak is 't dobbeld waard.

9.

Is 't hier te weeſen ſoet ter maaltijd by de vroomen?
Wat vreugd en melody ſal ons dan overſtroomen
Ter bruiloft van het Lam, in 't nieuw Jeruſalem?
Daar is de vrengd volmaakt en 't ſingen heeft 'er klem.

10.

Het rym wierd ongerymd, woud ik in dicht afmaalen
De kroon en troon en al, 't geen is in 's hemels ſaalen,
Den vroomen toebereid, waar voor myn dicht blyft dicht;
Want 't onvolmaakt, 't volmaakt nooit brengen kan in 't licht.

11.

Soo hoog loopt dit geluk, onmoog'lyk uit te ſpreeken,
En die 't ſich onderwind blyft in 't begin al ſteeken,
Ondoenelyke ſaak! die niemand vat of ſiet,
Voor dat men ſ' in der daad en waarheid eens geniet.

12. Jaa

12.

Jaa dan ſoo ſal men 't ſien, ô! waarde lieve vrinden,
Als gy ons en wy u onſterff'lyk ſullen vinden
In Godes Koningryk, met palmen in de hand,
En witte kleed'ren aan in 't eeuwig Vaderland.

12.

Ik ſie ons overſtort van Godes milde zeegen;
Maar vind om waardig dank-bewijs my nu verleegen.
Myn hand is van de penn', myn keel van ſingen moê,
Ik ende ſonder end, en ſluit mijn rijmtje toe.

Op 't bovenſtaande.

Loffang der Genooden.

Stem: *O grootheyd van Gods liefde, &c.*

1.

Wel overgoede God! ſpringbron en liefden-aader,
Gy aller Heeren Heer, maar onſe goede Vaader,
Wy ſenden onſe ſtem in lof tot U om hoog,
Door 's Hemels wolken heen, en blauw gecierde boog.

2.

Uw wijd beruchten Naam moet lof op lof toeſtroomen,
Van ons en van d' Eng'len ſchaar en alle waare vroomen:
Om dat gy maaken wild (Heer!) in uw ſaalig rijk,
Ons U en uwen Soon onſterffelyk gelyk.

3.

Daar Jeſus ons en all' ſyn vrienden heeft beſcheiden,
En des is voorgegaan, om plaatſe te bereiden.
Hy heeft het toegeſeid, belooft met eigen ſtem,
Dat hy we'er koomen ſal en neemen ons tot hem.

4. In

4.

In ſyne heerlykheid, die gy hem hebt gegeeven.
Dat wy die ſullen ſien, dat is ſyn luſt en leeven
Soo lief heeft Jeſus ons, waar voor hy zy geloofd.
Het voegd de leeden wel te koomen by haar hoofd.

5.

Daar m'eeuwig dan ſal zyn by alle Hemelingen:
En daar ſoo onvermoeid de Seraphijnen ſingen,
En blaaſen uwe faam, jaa daar 't baſuin-geluid
Den lof van uwen Naam ſeer ſoet en krachtig uit.

6.

Al waar elk hair een lip en alle leeden tongen,
Noch waar uw lof-dank na waardye niet geſongen.
Men kan dat groot geluk op 't duiſenſt vatten niet,
Dat gy, ô ryke God! den armen menſch aanbied.

7.

Want kinderen te zyn van U den grootſten Koning;
Jaa U gelyk te zyn, te woonen in een wooning,
Daar m'eeuwig uw aanſchijn ſal ſien met d' Englen-ſchaar,
Niet grooters kan der zyn. Ach! Heere, maak dit waar.

Stem: *Loſſang van Maria.*

1.

KOm, Jeſus goede Heer!
Daal by die geenen ne'er
Die gy wild Broeders noemen,
En die gy Suſters heet,
Hier t' ſamen, en gereed
Om uwen Naam te roemen.

2. Want

2.

Want daar maar twee te ſaam
Vergaard zyn in uw Naam,
Wilt gy in 't midden weeſen;
Daal ne'er dan met uw Geeſt,
Hou in ons zielen feeſt,
Kom' Jeſus, nooit volpreeſen!

3.

Gy zyt des leevens bron,
Die klaar' en held're ſon,
Die ons ſoo kan verlichten,
Dat wy door goede reên
En vuurige gebe'en
Malkander konnen ſtichten.

4.

Dat w' in gemaatigheid
En met goed onderſcheid,
Beſtraffen de gebreeken,
Dat eens het ſteenig hert
Ter tucht gebrooken wert,
Van die in ſonden ſteeken.

5.

Ach! oopen onſe mond,
Dat wy van uw verbond
Ook, Heer, ſoodanig ſpreeken,
Dat daar door ons gemoed
In luſt na 't eeuwig goed
Op nieuws mag zyn ontſteeken.

6.

Stort, Jeſus goedertier!
Ons hert vol God'lyk vier,
Laat d' Englen ons omringen,
En door de wolken heen,
Als reukwerk ons' gebe'en
En lofſang voor U bringen.

TWEE-

TWEEDE DEEL.

Stand van een Sondaar.

Stem: *Dees groote woorden sprak &c.*

1.

Ach! ach? ik sondig mensch, van 't quaad ter dood gewond,
Gehuysvest in mijn hart, gewortelt in mijn grond,
Vertaait door qua gewoont', en pleegen van het quaad,
Dat laas! van dag tot dag van quaad tot erger gaat;
Dat pijnlijk boesem-vuur, dat knaagende geweet
Verkondigt my staag aan een alderschriklijkst leet.

2.

Die pijnbank en die beul die gaan my altijd na,
't Zy waar ik loop of ren; 't zy waar ik sit of staa,
Die adder die ik voê, die kronkelende slang,
Die in mijn boesem steekt, die maak'et my soo bang.
't Is schand' en schaadelijk te voeden 't geen men haat,
Van sonden vol te zijn, en nimmermeer versaad.

3.

Want oly bluft geen vuur, sout-water lescht geen dorst,
Maar wringt en bijt, ja brand als kanker in de borst.
Ach! ik elendige, ik, overtree de Wet,
Die my en van natuur en van God is geset.
De Wet is goed nochtans voor diese wett'lijk doet,
Maar ik rampsalig', ik, ik tree se met de voet.

4.

Ook d'eensaamheid ontdekt al mijn gedaane quaad
Met groot verwijt: des soek ik staag een medemaat,
Die eeven is als ik, die mikt na 't selve wit,
Wellust des vlees genaamt, die diep in 't harte sit;
Dies zijn wy veel by een, en drijven daar den spot
Met al wie deugden lieft, met Godsdienst en met God.

5.

Dus sie ik dat ik ben een gansch lijf-eige slaaf,
De sonden toe-gewijd met al mijn goed en haaf,
Die diep gevangen leid, gekluistert en geboeit,
Daar waan en ongeloof ook dapper onder roeit.
Dies ben ik seer benauwt, en roep gansch overluyt,
Ach! ik ellendig mensch, wie red, wie red m'er uit?

Antw.

6.

't Is Jesus Godes Soon, die kan u aan 't gemoed
Wel sneeuw-wit wassen in sijn edel, dierbaar bloed,
Hy sal seer vriendelijk met sijne sterke hand
De kluisters maken los en breeken boei en band,
Als gy laat alle quaad, en doet 't bekende goed:
Dit is het eenig een 't geen dat 'er wesen moet.

Die vergeefs met Esau schreid,
Doet verlooren arrebeid;
Maar die 't quaad bekent en laat,
Is in een behouden staat.

Wech aarde! ik ſucht na boven toe.
'k Ben uw gevlei tot walgens moê,
En voor uw' Vorſt ook niet vervaard:
Terwyl een ſterker my bewaard.

1 Joh. 5: 18. *Wy weeten, dat een iegelijk, die uit God &c.*

Op de ſoo onverwachte doch ſeer gewenſte verandering ten goede van J. D. V.

Toon: *Die door des werelds woeſte baaren, &c.*

1.

Wel waarde Vriend, heeft u Gods vinger
Getroffen in uw' ingewand?
Heeft David u met ſijne ſlinger
Soo neer geſlaagen in het zand?

2.

Of is een Steen ganſch ſonder handen,
Geworpen, die u dus verplet,
Dat gy van uwe dwaal-verſtanden
Soo t' eenemaal zijt om-geſet.

3.

Denk vry, mijn Vriend, dit heeft ſijn reeden,
't Is God, 't is God, die voor u waakt,
Het is ſijn ſtemme, die noch heeden
Soo diep u in het harte raakt.

3.

In 't goed-beginſel wel volherden,
De hand geſlaagen aan de ploeg,
Sal 't werk u wel doen magtig werden,
Daar toe is dubbel kans genoeg.

5.

Houd u maar op de rechte wegen,
Gewis gy ſult dan in 't gemoed
Gevoelen Godes milde zeegen,
Die graag de graage ziele voed.

6.

Veel heil is u van God beſchooren,
Soo gy als een lijf-eigen knecht
Uw' oor en harte laat doorbooren,
En vaſt blijft in ſijn dienſt gehecht.

7.

Ik ben verblijd met d' Eng'len-ſchaaren
En menig vroomen, waarde Vrind,
Om dat gy d'ydelheid laat vaaren.
En tot het Hemels zijt geſint.

8.

Het ſondig leeven is vol wroeging,
Vol bitt're knaaging in het hert,
Het heilig leeven vol vernoeging,
Die ſtaag al meer en grooter werd.

9.

Want dit zijn Jeſus eige reeden,
Mijn jok is ſoet, mijn laſt is licht,
Voor die ſijn ziel beſit in vreeden,
En 't eeuwig goed heeft in 't geſicht.

10.

Gy ſult van God veel meer verwerven,
Als u de wereld immers gaf,
Jaa leeven vinden in het ſterven:
Want aardſe draf is al te laf.

11.

Te laf om zielen mee te ſterken,
Uw koſtelijk en waarde ziel,
Daar Godes Geeſt nu in komt werken,
En ſijn gena ſoo diep in viel.

12.

Gy zyt gevangen, gaa ook vangen,
Door leeren en wel voor te gaan,
Die dwaalen in verkeerde gangen,
En met haar ſelfs verleegen ſtaan.

13

Word ſoo een Evangeliſch Viſſer,
Die wijd ſijn netten open ſet:
Want beter naam noch ſaak en is 'er,
Als zielen vangen in dat net.

14.

Sy ſullen u een kroon verſtrekken,
Een vreugde-kroon die nooit verſlenſt,
Als God de dooden op ſal wekken
Ten leven, dat mijn ziel u wenſt.

Herts-opheffinge tot God voor J. D. V.

Toon: *Indien de hoop en't vierige verlangen.*
Of: *Pſalm* 8.

1.

O God! mijn God, gy aller geeſten Vader,
Des Leevens-Bron. Ach Vader! komt wat nader,
Woon in mijn hart, ja woon daar eeuwiglijk,
Veſt in mijn ziel uw' hemels koningrijk.

2.

Plant daar uw troon, ſalf my daar tot een koning,
Ten eind' ik drijf uit mijne ziele wooning
Al't ſondig vuil, dat my van u vervremt,
En my wel-eer ſoo angſtig heeft beklemt.

3.

Ik wil dan, Heer, uw Naame ſteeds belijden,
En met uw' hulp aanvangen dus te ſtrijden,
Als David dee (dien lieve harpenaar,)
Die in uw' Naam hem gaf in doods-gevaar.

4.

Ik wil dien Reus, den Tooren nedervellen,
Die ſchamp're gaſt, die my ook plag te quellen,
Ontwaapenen, Heer, door uw' ſterke hand
Hem klooven 't hooft, en maaken aan een kant.

5.

Den ouden menſch en mag niet langer leeven,
Ja geen gena wil ik meer aan hem geeven,
Maar ſtrijden tot hy neder is gemaakt,
En waaken, dat hy nimmer weer ontwaakt.

6.

De ſnoode ſond', en 's vleeſch doortrapte luſten,
Met al het geen dat my ooit plag t' ontruſten,
Mijn ſondig vleeſch, al 's werelts oud en nieuw,
Seg ik tot in der eeuwigheid adieu.

7.

Want ik heb nu veel beter goed gevonden
Voor mijn gemoed, dat my ganſch heeft verſlonden:
Dat zijt gy God, die ons uw' gunſte toont:
Want door 't geloof gy in mijn harte woont.

8.

Gy laat uw liefd' in my krachtdadig werken,
Gy zijt dat Goed, dat my alleen moet ſterken;
Gy zijt dat Brood, dat ziele-krachten geeft,
Door wiens genot mijn ziel oneindig leeft:

9.

Ja nu al leef in 't land der Engelingen,
Waar door mijn ziel inwendig op moet ſpringen,
Tot u mijn God, gy God, die eeuwig leeft,
Die uit uw' liefd' ons allen 't leeven geeft:

10.

In 't Hemelrijk, al waar de Seraphijnen,
Voor 't aangeſicht van uwen troon verſchijnen,

Met

Met ſoet geſang uw' heil'gen Naam ter eer,
En uwen Soon, mijn alderliefſten Heer.

11.

Ach! laat my ook in die gemeinte koomen,
By 't Lam, de wenſch van alle waare vroomen,
By u, mijn God! in 't hemels koninkrijk,
In alle weeld' en leeven eeuwiglijk.

Aan N. N.

Toon: *'t Is goed Kapucijn te zyn, &c.*

1.

Dat 's al JONK-een dapper HEER,
Die ſijn tochten kan betoomen,
En om nooit weer op te koomen,
Slaat al voor ſijn voeten neêr;
Houdſe door Gods vrees gebonden.
Hy is wijs en wel geleert,
Die ſijn luſten heeft verſlonden,
En hem ſelven overheert.

2.

Heer te weſen van 't gemoed
Is een ſaak de beſt' op aarde,
En wel d'aldermeeſt' in waarde,
Die beſit het grootſte goed;
Maar die 't miſt is ſlaafs gevangen,
Schoon hy buiten banden gaat:
Want ſijn luſten hem verhangen
Dikwils aan een ſijden draat.

3.

Die den Tooren nederveld,
Toont veel meer, en grooter krachten,
Als die Steden, wijd van grachten,
Wind door vleeselijk geweld,
Maar der sonden slaaf te blijven,
Sonder boete, sonder tucht.
Schoon hy wonder kon bedrijven,
Kiest wel ongejaagt de vlucht.

4.

Die hem self hier overwind,
En dus word van nieuws herbooren,
Schoon hy ging 'er gansch verlooren,
Is een God-verkooren kind,
Heeft gemak en rust en vreede,
Waar dat hy hem keert of wend,
Aan hem self en and're mede;
Maar het tegendeel elend.

5.

Die altijd het goede doet,
Heeft een Paradijs inwendig,
Groote schatten, die bestendig
Staan in voor of tegen-spoed:
En al waar hy komt getreeden,
Draagt altijd hem selven mee,
Leeft in stille rust en vreede
Midd' in 's werelds woeste zee.

6.

Die zijn sinnen wel bestiert
En bewaard een rein gewisse,
Sal dat beste goed niet missen,
Hoe de weereld woed en tierd:
In of mooi of buijig weeder,
Ja in allerlei geval,

Of

Of het lot hem gins en weeder
Slaat gelijk een ronde bal.

7.

Die vereenigt is met God
En met Jesus, sijnen Soone,
Mag verwachten 's leevens kroone:
Of men hem nu houd voor sot
Want hy kruist alhier de Weereld,
Ja de Weereld kruist hem weêr:
Dus mag hy wel zijn bepeereld
Met de name van Jonkheer.

Boetbeede, om Goddelijke troost, voor A. T.

Twee-spraak, Klaager en Goddelijke Trooster.

Stem: *Een dorstig Hert, dat voor de honden vlied.*

Sond-rouwige ziele.

1.

Help God! ach help! sie aan uwe arme maagd,
Die onder 't pak van lijden, 't welk sy draagt,
Byna beswijkt; haar hart omvangt een nood,
Die 't leeven brengt op d' oever van de dood;
Jaa 't water is my aan de lippen, Heer!
Ach haal my op, of ik moet sinken neêr.
De oorsaak, Heer, dat ik soo treurig schrei,
En vol van vrees uw ongena verbei,
Is dat ik ben vol sond', van deugden bloot:
Waar uit ik wagt een eindeloose dood.

2.

Vergeefſe my, verhoor mijn droeve beê.
Wilt toch goed zijn, uw Naam die brengt het meê.
Betoon aan my uw goedheid, goede Heer!
Hierom val ik voor uwe voeten neêr,
En hang, en kleef, jaa ſleep U achter aan,
En ſal U ook niet eerder laaten gaan,
Voor dat gy my, ô Heer! gezegend hebt,
En mijne ziel door uwe kracht herſchept,
Door 't ſoet geniet van vrede en genaa,
Waar door 'k in hoop op uwe weegen gaa.

3

Een blikje maar, een ſtraaltje van uw' liefd'
Vergun my, Heer! (indien het u belieſd.)
Strooi vonkjens van uw vuur des Altaars of
Op mijne ziel, ſoo ſingtſe uwen lof.
Uw overvloed, verminderd daar door nie'
En 't baat my veel in dit mijn ſwaar verdri
Doch ſoo het uwe goedheid niet behaag
Maar wil, dat ik dit pak noch langer dra
Al wat gy doet, ô Heer! is wel gedaar
Wilt my in 't eind, maar eens hier van o

Goddelijke Trooſter.

4.

Dat's goed, ô ziel, dat gy het ſoo bevat.
Dit treuren is een rijke zielen-ſchat:
Gy dwaalde ſeer, eer gy dus waard verneer
En 't vals bedrog des wereldts had geleerd.
Bedroeſt tot God te zijn een korten tijd,
Daar door word gy in eeuwigheid verblyd.
God ſlaat wel gaa uw traanen en gebeên,
En teldſe op, jaa licht wel een voor een;
't Geſucht dat vlucht van u tot God om hoog
Veel ſnelder als de pijlen van een boog.

5. Uw

5.

Uw Hoofd, Gods Soon, is u soo voor getreén,
Volg gy hem naa met all' sijn waare leên:
Dit leeven toch is maar een stipje tyd,
Wanneer gy oogd op d'onverganklijkheid.
Als gy nu word uw Hoofd en Heer gelijk,
Soo neemt hy u voor eeuwig in sijn rijk.

Sond-rouwige ziele.

Wat raad hier toe? *G. T. Gaa willeloos tot hem,*
Die 't al vermag; Hy roept, volg maar sijn stem.

Sond-rouwige ziele:

Hier ben ik, Heer! hervorm my tot een beeld,
Waar in den aard van uwen Soone speeld.

6.

Mijn smaak, mijn spraak, mijn gang, en oogen-leên,
Mijn wil, mijn hart, laat alles zijn besneên,
Mijn hand, mijn voet, mijn leden, klein en groot,
Wild die al t'saam toch brengen in den dood:
Schoon dat dit baard in my een grooten strijd,
Wijl 't vleesch den geest sijn welvaart seer benijd,
Den Satan ook, nu hy bemerkt 't verlies,
Bruld als een leeuw, nu ik het best verkies;
Maar 't schaad my niet, al is hy vol van nijd,
Want gy mijn rots en eeuwig bolwerk zijt.

7.

Uw lieven Soon die randen hy wel aan;
Hoe soud het dan met my nu beter gaan?
Als ik u troost maar in mijn hart gevoel,
Soo vind ik rust, al maakt hy groot gewoel.
Sie toch mijn jeugd en jonkheid goedig aan,
En leer my, Heer, op uwe weegen gaan.
Doch soo ik val, laat my dan leggen niet,
Want dan was ik voor eeuwig in 't verdriet.

Maar recht my op, en leid my met u hand
De kruisweg door, naa 't eeuwig Vaderland.

8.

Ik waar d'er graag, een zieltje min of meer
En engd 'er niet, mijn overgoeden Heer!
Uw Hemelrijk is wijd en groot genoeg.
Die 't minst daar heeft, die heeft 'er noch genoeg.
Help, goede Heer! ik kan en moet'er zijn,
Al waar 't natuur noch al veel swaarder pijn.

Goddelyke Trooster.

Schep moed, ô ziel! Gods gunst sult gy ontfaên,
En door mijn hulp sal 't met u wel vergaan.
Gy hebt nu reeds gedaan een goede keur,
Want gy niet meer leesd na gemeene sleur;

9.

Maar pronk en praal en 's Weerelds ydelheid,
Met haar schijngoed hebt gy adieu geseid;
En 't aards gesteld voor eeuwig uit uw sin,
Want in uw hart huisd nu een heemel-min.
Nu moet voortaan ook angst'lijk zijn gewaakt,
Of 't komt licht weêr, 't geen ernstig is versaakt,
Sie toe, dat gy met Demas niet beswijkt,
Noch met de vrouw van Lot nooit om en kijkt.
Een Schip op strand een baaken is in zee:
Past gy niet op 't sal u geschieden meê.

10.

Volg stip het best, en dat uit alle kracht,
En zijt, en zijt geduurig op de wacht.
Op dat gy vroom u korte daagen end',
Hier in 't vergeet, maar by my wel bekend.
Wat uw ontmoet, draag' u toch onbesmet
Naa Godes wil, en worstel in 't gebed;
Jaa hang God aan met bidden en geween,
Om in den Geest met hem te worden een;

Op dat als 't komt, dat eenmaal koomen moet,
En u de dood van alles ſcheiden doet,

11.

Gy dan verblijd moogt ſpreeken uit de borſt,
Kom, Heere, kom, naa U mijn ziele dorſt.
Ontfang mijn geeſt, bewaarſe in uw hand,
Om t'ſijner tyd in't eeuwig Vaderland
By U te zijn verheerlykt, als uw Soon,
In 't witte kleed, verſiert met 's leevens kroon.
Wat is dat groot daar mee te zijn vereerd,
Als alle rouw in vreugde word verkeerd!

Sond-rouwige ziele.

Loof nu, mijn ziel, mijn ziel loof uwen God,
Van wien u komt dit eeuwig ſaalig lot.

Danklied voor A. T. de bovengenoemde.

Stem: *Pſalm* 103.

1.

WAt zijnder veel het leeven afgeſneeden
Ter ontijd, Heer, en ik, ik leef noch heeden,
Hierom, mijn ziel, wees in den Heer verblijd,
Erken, erken ſijn goedheid en genaaden,
En loof hem ſeer met lofzang en met daaden,
Soo lang gy leefd, jaa ſonder eind van tijd.

2.

Lof, eeuwig lof zy U mijn God en Koning,
Dat ſchoon gy word gediend in uwe wooning
Van d'eng'len-ſchaar, dat talleloos getal,
Waar by ik ben gelijk als niet met allen,

Gy

Gy echter U mijn dienst laat welgevallen;
  Jaa 't is Uw lust dat ik uw eeren sal.

3.

Maar saalig Heer! oorsprong van alle dingen,
Van U is 't al, wat ik U kan toebringen:
  Soo dat uw liefd' maar naa mijn welvaard haakt.
Want ik het al van u eerst moet ontfangen,
Wanneer ik 't dan aan U maar weeder-lange,
  Soo zijt gy daar op 't hoogste meê vermaakt.

4.

Mijn ziele moet in lof en dank verdwijnen,
En smelten weg, als sneeuw voor 't sonneschijnen;
  Want gy my eerst gelokt hebt en genood
Door uwe liefd', schoon ik niet ben van waarden,
En gy een Vorst van hemel en van aarden.
  O Heer! wat is, wat is uw liefde groot!

5.

Jaa gy hebt my als achter naa-geloopen,
Op dat ik sou mijn liefd' aan d'uwe knoopen;
  Schoon ik was gansch verbasterd en ontaard,
Soo stond gy noch met wijde armen oopen,
Om my t'ontfaên, toen ik tot U quam loopen
  Met sond'-berou, ô Heer! ik ben 't niet waard.

6.

Want gy wilt graag en goediglijk vergeeven
De sonden al, die ik ooit heb bedreeven,
  En brengen my in 't eeuwig koningrijk.
Gy quaamt als uit uw throon en zetel daalen,
Om my van d'aard ten hemel op te haalen:
  Voor deese liefd' en goedheid ik beswijk.

7.

Niet soo, mijn ziel, maar wild noch eens afdaalen
In liefds afgrond, en 't grootst daar uit ophaalen,
  't Welk is, dat gy, ô liefd'! uw liefsten Soon

Voor

Voor my den dood aan 't kruis hebt laaten ſterven,
Op dat ik ſou het eeuwig leeven erven,
Benevens hem verheerlykt op ſijn Throon.

8.

Al moſt ik nu gelijk een wormpje kruipen,
Van elk veracht, langs d' aarde heene ſluipen,
Noch ſou ik zijn in U ſeer wonderrijk;
Dewijl gy zijt mijn God, en goede Vader,
Mijn ſchild, mijn loon, mijn trooſt, mijn liefde-ader,
Hier in der tijd en namaals eeuwiglijk.

Hartsopheffinge voor een jong Chriſten, M. d. W.

Toon: *Pſalm* 8. Of: *Indien de hoop.*
Of; *Gedenk, ô Heer! aan David en al't lijden.*

1.

Heilrijke God, laat uwen milden zeegen
Mijn leidsman zijn, dat ik op uwe weegen
Standvaſtig gaa. Schoon voor- of teegenſpoed
Mijn ziel beſtrijd, dat my nooit val de moed.

2.

Geef dat een vuur van liefd, en van gelooven
Mijn boeſem vul, dat nimmer uit mag dooven.
Door ſoet, hoe ſoet, of quaad, het quaad mogt zijn;
Door liſt verniſt, of glimp van werelds ſchijn.

3.

Maar dat mijn deugd geſtadig aan mag waſſen
Door alles heen, ſelfs door vervolgings plaſſen
En ziele vuil, dat heimelyk aankleeft,
En aan 't gemoed niet weinig hinder geeft.

4. Ik

4.

Ik ben noch jong en ſwak in uw' gebooden;
Dies is uw' hulp my hooglijk van nooden.
Ach Heere! help, ach Heere! ſtaa my by,
Op dat mijn wil in U geheiligt zy.

5.

Ik ſoek myn liefd' aan d'uwe vaſt te knoopen,
En Jeſus ook op 't kruispad naa te loopen:
Dat ik hem vind in waarheid, niet in ſchijn,
Om als een Geeſt te ſaam' vereënt te zijn.

6.

Als ik uw wil mijn liefſte wil laat weſen,
Soo mag ik zijn uw liefſte uitgeleeſen.
O heerlyk lot! van U my toegeſeid:
Daarom mijn ziel ſoo ſeer nu is verblijd.

7.

Dit is de reên, uw overgroote liefde,
Daar meê gy my mijn harte ſoo doorkliefde,
Dat als ik denk aan uwe Majeſteit,
Soo ſmelt ik wech in mijne nietigheid.

8.

Want ik maar ſtof en ſlijk ben van d'aarde
Gy zijt de grootſt', en ik de kleinſt' in waarde:
Nochtans wilt gy my maaken U gelijk,
En voeren my voor eeuwig in uw Rijk.

9.

O groote liefd'! by geen op aard' geleeken,
Onmogelijk naa waarde uit te ſpreeken,
Want al het uw gy aan den uwen ſchenkt
In 't Hemelrijk, en haar uit liefde drenkt.

10

O God! mijn God, groot zijt gy van genaaden,
Uw weelden zijn een zee om in te baaden;

En

En dat niet slechts voor eenen korten tijd,
Maar onvermoeid in alle eeuwigheid.

11.

Want mits de stroom des leevens daar sal vlieten,
Sal m'alle vreugd' en wellust staag genieten,
Daar 't glansig licht van U, ô grooten Heer,
Versaden sal, en haaken doen na meêr.

Aan de Jeugd.

Stem: *Wat is de Meester wijs en goed.*

1.

Kom sing of lees gy jonge lien
Met aandacht dit gedicht,
Mijn liefde sult gy t'uwaarts sien,
En ook uw' wet en plicht.

2.

Gy jaagt doorgaans na schat en eer
En wellust, dat gy hygt;
Wel aan, ik geef u raad en leer,
Waar door men die verkrijgt.

3.

Ik stuit u niet in dese saak,
Ik wil dat gy maar let,
Dat gy uw lust en hoogst vermaak
In 't lievens waardig set.

4.

Soekt gy rijkdom? de waare schat
Die word hier niet gesien,

Gy

Gy vindſe in Gods rijke ſtad,
Door d'aardſe hier te vlien.

5.

Soekt gy de eer? ſoek eer by God
En Jeſus Godes Soon,
Die geeft u 't waardigſt' eeren lot,
En ſteld u op ſijn throon.

6.

Soekt gy na welluſt? ſoek die recht,
Al d' aard is vol verdriet,
S' is in den Hemel wech gelegt,
Hier, hier en is ſe niet.

7.

De regte welluſt, eer en ſchat,
Die kracht heeft, geur en klem,
Die woond in Godes vreugde-ſtad,
Het nieuw Jeruſalem.

8.

Die 's Hemels ſchat eens na waardy
Op aarde kon bevroên!
Ik meen in plaats van ſpooren, hy
Wel toomen had van doen.

9.

Soekt gy cieraat van pronk of praal,
Van koſtelyke kleên?
't Is ook al me in 's Hemels zaal,
Wees daar doch me te vreên.

10.

Soekt gy na wijsheid, prentſ' u in
Uit Gods-gewijde blaên,
Die zijn vol pit, vol merg en zin,
Ja zijn daar mee belaên.

11. Als

11.

Als gy hier na dan ſtaadig ſtreeft,
Dat gy Gods heilig Woord
Getrouwelijk en wel beleeft,
En yv'rig vaart in voort.

12.

Dan krijgt gy ſchat, dan krijgt gy eer
In ſulk een overvloed,
Dat daar al 's werelds ſchat heel veer,
En eer voor wijken moet.

13.

Een heilig Prieſter gy dan zijt
Voor 't aanſchijn van de Heer,
Wees heilig voor ſijn Majeſteit;
Want heilig is de Heer.

14.

Jaa Koning, Prieſter te gelijk,
In waarheid, niet in ſchijn,
Is hier de weg naa Godes rijk,
't Mag ook niet minder zijn.

15.

Een Koning is hy die met kracht
De ſond' treed met de voet,
Sijn driften heeft hy in ſijn macht,
Is Heer van ſijn gemoed.

16

Een Prieſter is hy, die gebeên,
Vermengt met dank en lof,
Als reukwerk door de wolken heen,
Opſend in 't Hemels-hof.

17.

Nu jonge liên bedenk dit wel,
En vang 't met vreugden aan,

Soo gy de weegen naa de hel,
Hier gaaren mis wild gaan.

18.

'tIs beter God een korten tijd
Te dienen, en dan wel
Te zijn in alle eeuwigheid,
Als anders in de hel;

19.

En koomen daar de worm niet ſterft,
't Vuur niet word uitgebluſt,
Daar m'eeuwiglijk Gods aanſchijn derft:
O vlied der ſonden luſt,

20.

En ſchik u naarſtig tot de deugd.
En wild de ondeugd vliên,
Soo ſmaakt gy eindelooſe vreugd,
Daar gy uw' God ſult ſien.

Aan de Jeugd.

Stem: *Wel aan, ô alle Vroomen!*

1.

Kom hoor naa mijne reeden
O leidelijke Jeugd,
Hier word gy toe gebeeden,
Van een, die u de deugd
Op 't hoogſte aan wil raaden,
t' Aller tijd;
Op dat gy Gods genaaden
Seeker zijt.

2 Heb

2.

Heb God altijd voor oogen
In al uw doen en laat,
Mijd als de peſt de loogen,
De ſond' en yd'le praat:
Want God doch alle dingen
Wel kan ſien,
En hoordſe, hoe geringe
Die geſchiên.

3.

Wild nooit u ſelven wreeken,
Geen quaad met quaad beloond,
Al hoort gy leug'nen ſpreeken,
Daar meê m' u ſmaad en hoond:
Want God dat ſonderlinge
Wel behaagt,
Als gy om goede dingen
Smaad verdraagt.

4.

Het zy om ſlechte kleeren,
Of dat gy by goe liên
Geſtaadig gaat verkeeren,
Daar ſy u ſteeds by ſien:
Of daar gy niet wild loopen
Meer by haar.
Sy ſullen 't ſwaar bekoopen
Met elkaar,

5.

Soo ſy haar niet bekeeren;
Maar gaat gy voort in 't goed,

En dient den Heer der Heeren
Met een oprecht gemoed.
Hy d'e het juk des Heeren
Van jongs draagt,
Aan d' Alderhoogste Heere,
Meest behaagt.

6.

Vrees Vader ende Moeder,
Naast God, uw Opperheer,
Soo hebt Gy hem tot hoeder,
En sal van naa en veer
Op u en uwe weegen
Gaade slaan,
En u ook nooit verleegen
Laaten staan.

7.

O! die haar gantsche leeven
Al vroeg aan God de Heer
Ten offerhande geeven,
Na Christus reine leer,
En schoppen gansch de wereld
(Vol schijn-goed)
Hoe mooi, hoe schoon bepeereld,
Met de voet.

8.

Die sullen aan het ende
Van haares leevens tyd,
Als meenig vol ellende
Dan hoop'loos kermt en krijt,
Vol vreugd en blydschap weesen;
Want de Heer

Verlaat die hem recht vreesen
    Nimmermeer.

9.

En als de gantsche aarde
  In vuur en vlam sal staan,
Dan sal de Heer vol waarde
  Haar in sijn Rijk ontfaan,
Daar 't alles is begeerlijk
    Rein en fijn,
Soo soet, soo schoon, soo heerlijk
    Als 't kan zijn.

't Eeuwig wee, of 't eeuwig wel,
In den hemel, of de hel,
Scheelt soo veel, dat geenig scheel
Daar by haalt in eenig deel.
't Zy gy jong zijt ofte oud,
Sie toe dat het u niet rout,
Dat gy 't goede hebt versuymt,
Als gy eens de wereld ruymt.

De lieve en ſoete Mei
Voerd menſch en vee ten rei:
Sy geeft een beelteniſſ'
Der weer verrijſeniſſ'.

MAI-LIED.

't Recht gebruik der Schepselen.

Toon: *Geswinde Bode van de Min.*

1.

God geeft ons weer de soete Mei,
Weg is 't Winter-quaad:
Soo dat het grage Vee ter Wei
Weeldrig graasen gaat,
Onsen Heer
Denkt nu weer
Aan 't Verbond,
Eerst gegrond
Wel sterk,
Toen hy Noach leid' uit d'Erk,
Dat de Wereld souw
Blyven in den bouw'
En in volle duur,
Tot zij sal vergaan door vuur.

2.

Den grooten Huisvoogd, die verblijd,
Soo wel vee als mensch,
Met zeegen, dauw en vruchtbre tijd,
Alles vloeid na wensch:
Al het goed,
En het soet
Dat men siet
En geniet
Van hem,

Geeft een overtuigbre ſtem:
't Vrolijk Sonne licht
Roept voor ons geſicht,
Door ſijn gouden ſchijn:
Hoe ſoet moet den Maaker zijn!

3.

Het friſſe knopje vol en rond,
Staat vaſt en belooft,
Als met ſijn bloeiſel in de mond,
Overvloed van ooft;
Weit en graan
Siet men ſtaan,
Als een Wei
In ſijn klei,
Daar 't ſchiet
Gaaf, en weeld'rig als het riet.
't Pluim-gedierte veſt
Op 't geboomt' ſijn neſt,
Of in 't ruige groen,
Om ſijn Jongen uit te broên.

4.

Men ſiet des morgens al den Hof
Als verſilvert ſtaan,
De peerlen van het vochtig ſtof
Hangen aan de blaên:
En dan is 't
Weer vertriſt,
Dat het mag
Door den dag
In ſtand
Blijven of de ſonne brand;
Die ter middag ſtraald,
Sachjens nederdaald,

Lang

Lange ſchimmen maakt,
En al gloeijend' onder raakt.

5.

En dat ſoo heerlijk by gelaat
Geeft ons moed en hoop
Van noch een ſchoonen dageraad,
(Na gemeenen loop)
Of indien
Wy voorſien
Dat 'er vocht
Vallen mocht,
O! dan,
Dan verheugt zig d' Akkerman;
't Is een zeegening,
En veel beter ding,
Als het edel goud,
Voor des menſchen onderhoud.

6.

Het wilt-gevogelt, onderwijl,
Queetert vaſt en queeld
Met ongeleerde ſtem en ſtijl,
Die niet licht verveeld,
Door 't geluit
En gefluit,
Als het ſingt
Dat het klinkt
Door 't bos,
Doet het van Gods eere los:
Sijne gorgeling
Baard verwondering
In 't opmerkend hert,
Dat in 't ſichbaar nooit verwert,

7.

Dus menschen, soo gy d' aarde mind
Slegts om 't aardse soet,
't Is wis dat gy God nimmer vind,
Die uw' lust voldoet.
Door dit slecht
Moes-gerecht
Word de lust
Nooit geblust
Maar maakt
Datse meer aan 't branden raakt.
Hy, die 't aardsch verkiest,
's Hemels God verliest.
't Aartsche is ydel kaf,
Maak'er dan geen hemels af.

8.

Soo 't fluiten van de Nachtegaal
U te met verheugd,
Denk dan hoe d'Eng'len in Gods zaal
Singen met geneugd,
Voor den Troon
Van Gods Soon
't Nieuw gesank,
Met een klank
En maat,
Welker vreugde nooit vergaat.
Kies dat voor uw deel:
Want in 't aardsch prieel,
Wie sig daar vergaapt,
Licht sijn eeuwig heyl verslaapt.

9.

O goede God! almachtig Heer,
Druk daar in 't gemoed
Den voorsmaak van, die langs hoe meer

Ons verlieven doet
Op die Mei
En gerei,
Dat den Geeſt
Op het feeſt
Van 't Lam
Wacht met Vader Abraham:
Daar gy 't ſalig tal
Alles zijt in all'.
Och wierd dit gelooft!
't Aardſe ſchoon waar haaſt gedooft.

't Aardrijk roept als overluit,
Godes macht en order uyt,
Son en maan en flonker-ſterren,
Die nooit in hunn' loop verwerren,
Spreeken dit; en 't heeft ſijn klem;
't Minſt geſchep dat is een ſtem.
't Minſte zantje, 't minſte ſiertje,
Selfs het alderteerſte diertje,
Roemt de macht van d'Opperheer,
En verbreid ſijn lof en eer.
Bloempjes, die op ſteeltjes preeken,
Komen dit volmaakt te ſpreeken;
Al wie my met aandacht ſiet,
Kent gy dus mijn Maaker niet?
Soo wel klein als groote blommen
Godes lof aldus uitbrommen,
Dit doen ſy ſoo lang ſy ſtaan,
En afvallen hunne blaên.
Alle ſchepſels op der aarden
Houden 's Heeren lof in waarden.
Dit beſluit is vaſt en wis,
Wijl niets van ſich ſelven is.

Een wel-beplanten Hof,
Met Boomen, Kruid en Bloemen,
Geeft lucht, en vreugd, en ſtof
Om op Gods hand te roemen.

Op 't bovenſtaande.

Gods lof
In 't Hof.

Sie hoe weêr de zwarte aard,
Bloempjes geeft van ſchoonder aard,
Die gevlamt, getant, gerand
Zyn, geſchildert van Gods hand,
Met een ſchoone verf en kleur,
Met een geeſt vol kracht en geur,
Dat geen Schilder nooit en geeft,
Schoon hy ſchetſt zoo lang hy leeft.
Die nu cierlyk in den hof
Luit uitbrommen Godes lof.
Wat wil ons dit ſchepſel leeren,
Dat wy in den hof des Heeren
Gode moeten vruchten draagen
Na ſyn Godlyk welbehaagen,
Hem door goede werken pryſen,
En uit 's werelds drek opryſen:
Op dat wy gelyk de rooſen
In des Heeren luſthof blooſen,
Ja in 's Hemels goude zaalen.
Eeuwig mogen zeegepraalen.

Aan Buite-Weesvaders en Moeders.

Eerwaarde Weesvaders, en ook gy Weesmoeders;
Mijn Suſters in Chriſtus, mijn waardige Broeders;

Ei!

Ei! laat ons d'onnoſele Weeſen haar ſaaken
Met yver tot eigen in 't nieuwe-jaar maaken,
Om alle de laſten gelijk'lijk te draagen,
Door met onſe ſchouders het Huis t'onderſchragen,
Om ſtaadig te trachten, geduurig te letten,
Bedienden en Kinders goed' orders te ſetten,
Om 't goedje der Weeſen in waarde te houwen,
Op dat ons goelieden noch meerder vertrouwen
Want als ſy met waarheid van niemand iets hooren,
Als dat wy ons quijten gelijk wy behooren,
Dan ſullen de gevers meer geven met vreugden.
En als wy, als lievers van kenniſſ' en deugden
De Kinders van jongs af de vreeſe des Heeren
Geduurig inſcherpen en naarſtelijk leeren;
O! dan ſal den Heere, des leevens Bron-ader,
Ook over ons Weeshuis zijn Opper-Weesvader,
En laaten ſijn zeegen daar over uitvloeijen,
Op dat het noch meerder mag groeijen en bloeijen:
Want 't is toch al ydel wat bouwers al bouwen.
Als onſe God daar aan geen handen wil houwen.
't Voegt ons dan de Kinders door reeden te wekken,
En door een goet voorbeelt ter deugden te trekken,
En zijn haar een wachter, een licht, en een baaken,
Op Sions muragie, met voor haar te waaken,
Op dat ſy ons worden een roem en een kroone,
En eeuwig verſtrekken, als God ſal beloone
De vroomheid en deugden in 't eeuwige leeven,
En ſien daar de Kinders van God ons gegeeven.

Op 't bovenſtaande.

Die hier Gods Wet
Houd onbeſmet,

En

En d' arme Weesen
Hulp heeft beweesen,
En in haar nood
Gedeilt sijn brood,
Sal na sijn sterven,
Den Hemel erven.

Beschrijvinge van drie Standen der soo genaamde Christenen.

Heidensche Christen.

Een Heidens Christen, die sich draagd
Soo Burgerlijk, als 't hem behaagd,
Vertoont een rechten Huigelaar;
Want komt'er kruis en groot gevaar,
Sijn tijdgeloof verdwijnt in rook,
En zidderd als het helsch gespook.
Hy hangt de huik staag na de wind,
Dan is hy dus, dan soo gesind,
Hy draagt hem als een all'mans vriend,
Met 's werelds eer is hy gediend,
Op 't eere-kussen rust hy sacht.
Als een die daar niets boven acht:
De wol der schaapen en haar melk
Die, (want alsoo, segt hy, doet elk)
Soekt hy met eenen vollen loop;
By 't algemeen den grootsten hoop:
Hy is vernoegt en singt en queelt.
De Godsdienst, daar hy slechts meê speelt,
Die handelt hy noch met een schijn,

Van

Van minſaam en toegeeflijk zijn.
Hy zeild met alle wind van leer
Ten haven in van ſtaat en eer.
Soo is 't alom, ſoo gaat het veel:
De vette ſoppen zijn haar deel.

Joodſche Chriſten.

Een Joodſche Chriſten leeft quanſuis,
Soo nu en dan wel onder 't kruis,
Om dat hy dit of dat gelooft,
Zo ſtoot hy hier en daar zyn hooft,
En ſtaat daar op als een pylaar,
Of 't ſuiver Euangeliſch waar:
Dat maar hout, hooi en ſtopp'lén zijn,
Die waarheid g'lijken in den ſchijn:
En eer hy van dien grond ſou gaan,
Sou 't land in twiſt en oproer ſtaan:
Een ander heeft al 't quaad gedaan,
Die raad, die grijpt hy dikwils aan,
En brengt ſijn naaſten in de ly,
En ſiet ſich ſelven ganſch verby
Hy yvert voor de waare leer
Van Jeſus Chriſtus, ſijnen Heer,
Die hy niet kent noch van en weet:
Want Jeſus deede niemand lêet.
Al wat hy doet is valſch, is mis,
Hy weet niet wat een Chriſten is.
Hy is een rechte fariſeen
Die opgeblaalen gaat daar heen,
Wiens mond gaapt, als een oven doet,
Van laſtering en hels gebroed,
Ja, 't diend met recht tot ſijn verwijt,
Hy ſwelt van bitt're haat en nijd,

Die

Die hy maar overal uitbraakt,
Op al de geene die hem laakt:
Soo eigensinnig, trots en fier,
Dat hy gelijkt een monsterdier!
Dan toont hy eens zijn wolve-macht,
En dan wel eens sijn schaape-vacht:
Met deese huik is hy gediend.
Den satan is sijn boesem-vriend,
Hy volgd dien meester op sijn voet,
Als was hy wonder wijs en vroed.
't Is als of hy een zieltje vind,
Wanneer hy iemand overwind,
En brengen kan tot sijn verstand:
Daar reist hy om door zee en land.
Hy soekt sijn heul aan 's rijken staat,
Meêr als hy d' armen gaade slaat.
Hy is vernoegd en wel te vreên
Met uiterlijke plechtigheên:
Een mooije dop een slechte pit
Is sijn bedrieg'lijk heilloos wit.
Dan g'lijkt hy wijs, en dan wel sot,
En is sijn eigen-selfs afgod.
Hy yvert met stijfsinnigheid,
Vervreemd van reeden en bescheid.
Dus strijd hy als een dapper man,
En siet noch deur noch venster an:
Sijn rad dat draait op dese spil,
Het mag dan kosten wat het wil:
Ja om te suiv'ren land en stad,
Soo voert hy selfs wel galg en rad,
En leeft in haat, in nijd, in twist,
Naar 't voorbeeld van den Antichrist:
Geen mensch bleef van vervolging vry,
Was d' Overheid soo wreed als hy.

Waar Chriſten.

Maar gy, ô Chriſten! Chriſten Held!
Die anders uw' ſlagorden ſtelt,
Dan 't Heidens volk of Joods geſpuis,
Die Jeſus geeſleld' uit ſijn huis;
Gy hebt een rein en vaſt geloof,
Dat elk onchriſten van hem ſchoof:
Een hand vol eer, het 's werelds goed,
Betooverd' hun verdwaaſd gemoed:
Door Godes Geeſt zijt gy verlicht,
En hebt een Hemels klaar geſicht,
Dat niemand kent dan hy, die 't heeft:
Want God in u inwendig leeft:
Met 's Geeſtes ſwaard, Gods heilig Woord,
Klampt gy uw' vyand ſtout aan boord,
Dat dringt door merg, en vlees en been,
En dwars door hart en ſinnen heen;
Dat hebt gy altijd ſcherp gewet;
Gy ſteunt op God in uw gebed:
Met dit geweer, daar gy mee ſtrijd,
Indien gy maar voorſichtig zijt,
Sult gy een man, hoe wreed vermaard,
Verand'ren in een ſachten aard,
Den wolf herſcheppen in een lam,
Die by de kudde mak en tam,
In liefd' en vrede graaſt en weid,
En by het meſtvee nederleid:
Hy word een ſchaap dat mild'lijk geeft
Sijn melk en wol, die 't over heeft,
En onderſteunt ſtaag Weeuw' en Wees;
Leeft als een Engel in het vlees.

Dit

Dit is der Chriſt'nen galg en rad,
Dit zijn de muuren om haar ſtad,
Dit is haar ſwaard daar ſy mee ſlaan,
Dit is haar ſchild daar ſ' achter gaan,
Dit is haar wraak en ſoete gal,
Die ſy uitbraaken overal.
Waar door des menſchen gramſchap ſinkt,
Daar 't ziltig nat uit d' oogen ſpringt;
Soo dat het hart, wel-eer verſtaald,
Nu word tot ſtof en gruis vermaald,
Daar 't wild-gediert', de leeuw en beer,
Legt by de ſchaapen vreedſaam neêr,
Terwijl men 't jong geſpeende kind
By 't hol der baſiliskens vind.
Der Heil'gen ſchaar ſtormt op Gods rijk,
En neemt het in. (Wie 's haar gelijk?)
Sy rukken (als met hart en ſin)
Haar mede-menſch ten hemel in.

In alle ding te ſien op 't end,
Staat in des Wijſen hart geprent.
Een dwaas op 't tegenwoordig' ſiet,
Het eeuwige beweegt hem niet.

Verjaardicht.

Stem: *O! grootheid van Gods liefd', &c.*

1.

Eerwaarde Moeder, nu gy tienmaal seven jaaren
Des leevens dagen teld, veel hooger sal 't niet gaaren,
(Gelijk ons Moses meld; soo dat licht kon geschiên,
Dat w' uw' Verjaar-dag hier niet weder souden sien.

2.

Uw poortklok luit en klept, om u ter plaats te daagen,
Daar gy 't loon van uw werk voor eeuwig wech sult draagen;
Maar echter kon het zijn, dat ook wel van de geen',
Die hier ter maaltijd zijn (en om uw tafel heen,

3.

Als olijfspruiten staan) noch eerder souden sterven,
Als gy, en in haar jeugd het tijd'lijk leeven derven.
Wat is het leeven ook? een rook, een damp, een mist,
Soo kort: noch word het, laas! soo roekeloos verquist.

4.

Eer dat het leeven hier ter deegen is begonnen,
Soo is des leevens-draad ten einde afgesponnen:
Maar laas! wat leit hier aan, 't is haast genoeg geleeft,
Wanneer de ziel met God sich vast vereenigt heeft.

5.

Gy zijt nu oud en swak, uw' leeden zijn aan 't strammen
En uw' benauwde borst doet dikmaal u beklammen,
Door

Door bangigheid en ſweet: dit maakt u d'aarde moe,
Uw lighaam ſucht na 't graf, uw' geeſt na Gode toe.

6.

Eerwaerde Moeder-lief, wy danken u te gaader,
Voor uw' gedaane moeit', en onſ' eerwaarde Vader
Wy ook gedagtig zijn. Gy hebt ons opgevoed.
En aan ons wel gedaen, na lighaam en gemoed.

7.

Gy zijt, naaſt d' Opperheer, den oorſpronk van ons leeven,
Waar van wy onder God u ook de eere geeven:
Hy breng u door geloov', en liefd', en matigheid,
En 't kinderbaaren heen tot in de eeuwigheid.

8.

Op dat gy ſeggen moogt in 't eeuwig heerlijk leeven,
Sie daar mijn kinderen, van Gode my gegeven.
Alwaar dan alle pijn en ſmart ſal zijn ten end,
En alle moeit' en rouw in vreugden omgewend.

9.

Mijn lieve moeder wilt uw korte tijd beſteden,
Die u noch overſchiet, in vierige gebeden,
Gelijk als Hanna deê, de dochter Phanuels.
En hoopt op God, de Heer, de Konink Iſraels.

Niet ſnelder als de tijd,
Die onherhaallijk ſlijt,
Eu ſachjens heene glijd.

Op het Uurwerk.

Elk ſlagje dat het onruſt ſlaat,
Knipt iet af van mijn leevens-draad:
Elk is een ſtap als na het graf:
Soo kort mijn tijd'lyk leeven af,
En ſpoed ſich na de eeuwigheid.
Dies wenſcht mijn ziel, wanneer ſe ſcheid
Van 't lijf, datſ' eeuwig leeven mag,
Daar duiſend Jaar is als een dag;
Daar tijd, noch uur, noch Son, noch Maan,
Nooit op, noch onder ſullen gaan.

Tot trooſt van R. V. B. in ſijn ſwakheid des lichaams.

Toon: *Al die woont in 's hemels troonen.*

1.

O! mijn waarde vriend Beekhoove,
God verſterk u vaſt geloove,
Dat gy waarlijk zijt bereid,
Als uw ziel van 't lichaam ſcheid,
En uw leevens draad ſal kerven,
Als gy koomen ſult te ſterven,
Dat gy moogt in vreede gaan,
Langs doods algemeene baan.

2.

Hier kunt gy niet eeuwig leeven,
't Leeven ſal u haaſt begeeven,

Daar gy, als met eene ſtoot,
Erft het leeven, door de dood.
Maar doods-noote moet gy kraaken,
Om des leevens-pit te ſmaaken,
Aller Eng'len leevens-pit,
Aller vroomen ſalig wit.

3.

Hier moet gy een weinig klaagen,
Pijn en ſmarten lijdſaam draagen,
Nu gy op doods oever ſtaat,
En u 't leeven haaſt verlaat.
'k Wenſch dat God hem tot u wende
Met veel trooſt in uw' elende,
Dat gy gaan moogt ſeer verheugd,
In een eindeloofe vreugd.

4.

Dat gy langs ſaphiere trappen,
Moogt ten Hemel binnen ſtappen,
En met Eng'len zijn verſelt,
Daar ons 's Heeren Woord van meld,
Die op eene wolke-waagen,
Uwe ziel dan ſullen draagen,
Uit veel pijn en groote nood,
Tot in Vader Abrahams ſchoot.

5.

Ja tot in den derden Hemel,
By dat lief en ſoet geweemel,
En daar eeuwig, eeuwig zijn,
Voor der Goden Gods aanſchijn.
Wel mijn vriend, ô dit zijn dingen!
Moet uw hart niet vrolijk ſpringen,
Als gy aan die ſaaken denkt,
Daar de Heer u meê beſchenkt?

6. Als

6.

Als gy zijt in 't eeuwig leeven,
Sal ſich Gode overgeeven,
Om te weſen al in al
Aan het vroom en ſalig tal.
Dit ſal vaſt en ſeeker weeſen:
Want dus is het dat wy leeſen,
Hoort mijn Soone, hoort eens nu,
Al het mijne dat is uw'.

7.

Niet voor korte tijd of ſteeden,
Maar in alle eeuwigheden,
Leeft gy in de hoogſte vreugd,
In een diepe ziel geneugt;
Daar men ſich ſtaag-aan ſal baaden,
In de zee van Gods genaaden,
In Gods hemels koninkrijk,
Eeuwig, eeuwig, eeuwelijk.

8.

Sonder kommer, ſonder wroeging,
In een volle ziel-vernoeging,
Daar men af noch toe en wenſcht,
Ganſch verengelt en ontmenſcht,
Ja vergodet, en als God zijn.
Dus te zijn ſal 't hoogſte lot zijn.
Hier ontbreekt my tong en taal,
'k Ben ten einde van 't verhaal.

9.

Daarom, waarde vriend Beekhooven,
Laat ons t' ſaam den Heere looven,
Of het waar de laatſte reis,
Hier op aarde in het vleis;

Laat ons ſoo te ſaamen ſingen,
Als twee aardſe hemelingen,
Eer uw geeſt van 't vlees verſchiet,
Dit verheuglijk ſwaane-liet.

Dat begint: *Ik ben de aarde moe.* fol. 43.

TROOST-RYM,

Op het overlijden van C. V. WALLE, huisvrouwe van A. D. M.

Toon: *Al die woont in 's hemels throonen.*

1.

Waarde vriend, ei ſtaak u weenen!
Uw Cicilia is heenen,
Uit de tijd in d'eeuwigheid
't Is vergeefs geſucht, geſchreid;
Haare geeſt is opgevaaren,
By ontelbre hemelſcharen,
Vry van alle aardſe tucht,
Daar haar ziel om heeft geſucht.

2.

Haare loop is afgeloopen,
Daar valt nu niet meêr te hoopen,
Maar te koomen tot geniet,
Dat geen oog op aarden ſiet,
Hart noch ooren kunnen vatten,
d' Onwaardeerelijke ſchatten,
Die ſy nu, en hoord, en ſiet,
Proeft en ſmaakt en ſtaag geniet.

3. Proef

3.

Proeft en ſmaakt in 't bly vergaaren,
Van der afgeſtorven ſchaaren,
Diens getal ſtaag-aan vermeert,
Daar ſ' in 't midden by verkeert.
O hoe moet ſ' in liefde branden,
Als een ziel daar komt te landen,
Die voor ſtorm, gevaar, en ſtrijd,
Sich in eeuwigheid verblijd.

4.

Alle Geeſten daar gekomen,
Ruſten veilig ſonder ſchroomen:
Jeſus heeftſe opgevoerd,
Daar geen quaal haar aan en roerd,
By het ſalig-tal der vroomen,
Heeft den Heiland haar genoomen,
Uit des werelds wilde zee,
En gebracht op 's hemels ree.

5.

't Salig heir aan 's leevens ſtroomen;
Toont een bly verwellekoomen.
O wat heerlijke vreugd!
Onbegrijp'lijk ziel-geneugt;
Als de waarde lieve vrinden,
Daar elkander vrolijk vinden,
Als den een na d' ander haakt,
Is men wonderlijk vermaakt.

6.

O hoe plag ſy wel voor-deeſen,
Met ons t' ſaam verheugt te weſen,
En te ſcheppen groot vermaak,
Als men ſprak van deſe ſaak;

't Was

'T Was of zy in liefde blaakte,
Wijl die stof haar soo vermaakte:
Sou 't nu anders wesen? neen:
S' is verblijd in eeuwigheên.

7.

Daar sy als de Son sal blinken,
En de nieuwe wijnen drinken,
In het hemels koninkrijk,
En zijn Gode self gelijk.
Daar het Lam in 's hemels zaalen,
Sijn Gemeinte sal onthaalen,
En staan haar ten dienst gereet,
In een hemels blinkend kleed.

8.

Daar d'Apost'len en Propheeten.
By de Martelaars geseeten,
Ja op Throonen zijn gestelt;
Daar hunn' uitspraak vonniss' veld
Over Is'rels ses paar stammen,
Sien sy 't vuur der helse vlammen
Op de boosen neêr gedaald,
Daar de vroome zeegepraald.

GEDICHT

Op het onverwacht, doch ſoo lang-gewenſcht einde van CHRISTINA VEGSTER van OVERYSSEL;

Ontſlaagen van haare banden, en in den Heere geruſt den eerſten October, 's morgens ten 5 uuren, 1678. oud 33 jaaren.

Tweeſpraak.

1.

NU zijn wy onſe VEGSTER quijt,
Want haare Chriſtelijke ſtrijd
Is uitgekampt: de goede Heer
Sloeg ſijne oogen op haar neêr,
En redde haar uit veel elend,
Die hem en haar beſt was bekent.
O! wat heeft ſy hier niet geleên!
Wat heeft ſy hier niet door-geſtreên!

2.

Wie telt haar traanen en geween,
Haar ſuchten, kermen en geſteên,
Die haar de pijn na lijf en ziel
Afperſte? O! hoe bange viel
Haar eêl gemoed die naare ſtand;
Waer door byna haar ingewand
Verteerde, om dat ſy niet meêr
Den Heer kon volgen in ſijn leer.

3. Haar

3.

Haar lighaam was een zee vol pijn;
De nood en kon niet hooger zijn;
De Geest, haar aldereêlste deel,
Leed buiten maat en paalen veel.
't Gevoel van Godes gunst was heen,
Geen kracht noch opgang in gebeên;
Veel grouwsaamheden in haar geest,
Zijn haar gelijk een hel geweest.

4.

Dit nam vast toe van dag tot dag,
Soo dat sy haar geen uitkomst sag;
Noch hier, noch in der eeuwigheid.
O! wie drukt uit, wat swaare strijd
Haar ziel hier drukt, haar reine ziel,
Die 't eeuwig goed soo waardig hiel;
Sy twijfeld' ook of 't moog'lijk waar,
Dat sy hersteld kon zijn hier naar.

5.

Die twijfeling wast aan, vermeert,
Tot sy haar eind'lijk overheert,
De kragten, om dit weêr te staan,
Die waaren t'saamen weg gegaan:
Hier uit rees niet als nood op nood;
Ja banger bangheid als de dood.
't Verstand bleef graaf en sag dit al;
Maar wachten noch een swaarder val.

6.

't Geen al dit leet begiet met roet,
Was het gesmaakte hemel-soet,
Dat sy genooten had, wanneer
Sy haar begaf tot God haar Heer;
't Geheug hier van dat baart nu smert,
Tot in het diepste van haar hert:

In plaats van dat genietſe nu,
De wanhoop, vreeſ' en alle gruw.

7.

Sy was een Maagd van groot verſtand,
Een Parel in ons Vaderland,
Met deugd verciert, bemint, geacht,
Een eer van 't vrouwelijk geſlacht:
Hierom heeft licht een booſe geeſt
Een dooren haar in 't vlees geweeſt,
Die veertien jaar haar heeft gequelt:
Maar nu is hy ten ſpot geſtelt.

8.

Die Mart'lares van onſen tijd
Is nu verloſt van alle ſtrijd.
Haar welzyn perſt my traanen uit,
Terwijl mijn pen dees woorden ſluit;
Doch 't is voor my een ſoet geween;
Nu is ſe wech, nu is ſe heen,
Daar ſy veel trooſt van Godt ontfangt,
Daar ſy ſoo lang heeft na verlangt.

9

Mijn lieve Suſter, in den Heer,
Ik wens ik wens u hier niet weêr;
Maar liever dat ik by u waar,
By u en by die ſaal'ge ſchaar.
Gy ruſt in God vry van ellend,
Sulk ruſten zijt gy niet gewend.
Wat of, wat of gy nu geniet?
En nu al hoort en nu al ſiet?

d' Afgeſtorvene antwoord.

10.

Wat hoor ik daar voor over overleg
Van mijne ſtand? wat ſoet geſeg

Komt

Komt my ſoo ſchielijk daar te voor:
En ſoo ſoet klinken in mijn oor!
O! 't zijn mijn vrienden in den Heer,
Die ik bemin en ſy my weêr;
Sy zijn om mijne welſtand bly;
Maar ik veel blijer nog als zy.

11.

Geen wonder is 't dat dit geſchied,
In ſulk een vreugd, uit ſulk verdriet,
Soo onverwacht te zijn herſtelt!
't Geen my wel eer was voorgeſpelt,
't Welk ik doen niet glooven wou,
Dat voel, dat hoor, dat ſie ik nou;
Dit denken ſy nu ook van my,
En daarom zyn ſy nu ſoo bly.

21.

Verheug u vry, ô ſoete ſchaar,
Die my als Habakuken waar,
Mijn Moeder, Broeder, Suſter ſaam,
'k Bedank u in des Heeren naam;
Ja voor het minſte trooſt'lijk woord!
Dat uit uw' monden is gehoort;
God loond het u hier in der tijd,
En namaals ook in eeuwigheid.

13.

En gy, ô dienſtmaagd! 'k meen dat beeld
Dat ik in banden heb geteeld,
O lieve Suſter! o! zyt gy
Ook geen Oneſimus voor my?
Gy waart my in mijn banden nut,
Hoe menigmaal hebt gy geſtut
Mijn uitgeteerde ſieke lijf,
Met ſoo veel bonkels hart en ſtijf.

En mijne ſyd, die quaals-fontein,
Daar niet uit quam als groote pijn,
Door al mijn lijf en lenden been,
Dat maakten my een droef geween,
Dat ik wel nacht en dagen lang
Lag met de traanen op de wang,
En dat quam dikmaals nog wel meeſt
Door 't geen ik leed in mijnen geeſt.

15.

In deeſ' elend, ſoo groot en ſwaar,
Gy altijd even willig waar,
Tot mijne dienſt: ja ik beken
Dat ik het noch gedachtig ben,
Wat droeve naare dag en nacht
Wy t' ſaamen hebben doorgebracht:
Maar nooit geen bang en blyer tijd,
Als doen gy my geraakte quijt.

16.

Want, ô! dat was een wonder ding;
Soo 't op het laatſt met ons noch ging:
Gy hielt my vaſt wel met u bei,
D'een op mijn hooft, d'aar in mijn ſy,
Die beide waaren 't vel al af
En niet bequaam dan tot het graf;
Gy dacht, de dood was niet ſoo na,
Soo dacht ik mee, maar hy quam dra.

17.

Ja byna in een oogenblik,
Gy ſaagt wel toe; maar weg was ik.
De Heer die quam in 't haan gekraai,
En haalde my, ô! 't was ſoo fraai,
Dat ik voorheen geen morgenſtond
Soo ſchoon voor my op aarden vond;

Want toen my brak mijn aards gesicht,
Soo brak ook aan het hemels licht.

18.

God sond om my een Engel uit,
Die nam mijn ziel, gelijk een buit,
En vloog'er meê soo wonder hoog,
Ver door de sterren, uit uw oog,
Wiens glans en bij-zijn ik genoot.
Hy voerde my in Abrams schoot,
En bracht my even eens aldaar,
Of ik een tweede Laas'rus waar.

19.

Nu haaven' ik in sulk een baai,
Na soo veel stormen, daar 't soo fraai
En lief'lijk is: al mijn ellend
Heeft God in vreugden omgewent.
'k Rust nu in 't Hemels voor-poortaal,
By Martelaren, in Gods zaal,
En in haar rang word ik getelt,
Soo hoog ben ik van God gestelt.

20

Hier is 't dat ik veel vrienden krijg,
Wiens naamen ik om reden swijg.
Wat gaf 't een vreugd doen ik hier quam,
En soo veel vrienden daar vernam.
Wel, saal'ge ziel, hoe mag 't dan gaan?
(Want uw' getal wast daag'lijks aan)
Als vader, moeder, wijf of kind
Daar niet den een den ander vind?

21.

Maakt dit geen droefheid voor 't gemoed,
Wat reden die ons hier voldoet?
Als dat niet is het minst altoos,
Lijkt dat niet wel wat liefdeloos?

Wel, lieve Vriend, dat waar onwijs,
Als dat hier waar in 't Paradijs;
Want dat sou smaken naar verdriet,
Die mensch'lijkheid en is hier niet.

22.

Dat 's maar natuur; ach! 't is te dwaas,
't Heeft hier noch in den hemel plaats,
Wy zijn vergodlijkt en ontmenst,
Men heeft hier niet als 't geen men wenst.
Wy rusten hier in Gode stil;
Want sijne wil is onse wil:
Al wat hy laakt dat laken wy,
En wat hy prijst dat prijsen wy.

23.

Wy zijn in 't Hemelse doorsult,
Met Godes Geest geheel vervult,
God is regtvaardig, trouw en goet,
In alles wat hy laat of doet.
Maar evenwel soo wenschen wy
Dat alle menschen waaren vry
Van sonden, op dat onse God
Haar deelden meê dit saalig lot.

24.

Al was 't hier vol, en d' aarde leeg,
Dat sou ons niet zijn in de weeg;
Wy en de Eng'len zijn verheugt,
Als toeneemt het getal in deugd.
Mijn ziel! keer weder tot uw saak;
O zee van vreugd! ô hoogst vermaak!
Waar vind ik nog de woorden uit,
Daar meê ik u mijn vreugd ontsluit.

25.

Gods liefde stroomt ons rijk'lijk toe,
Wy worden nooit van looven moe;

De Heer die komt ons nu ſo na
Met alle zegen en gena,
Dat ſtaag de ziel van vreugd ontſpringt,
En eeuwig eeuwig lof hem ſingt:
Is 't hier nu ſoo, hoe ſal 't dan zijn,
Als m' eeuwig ſien ſal Gods aanſchijn.

26.

Wy wagten nu dien grooten dag,
En wenſchen dat die komen mag,
Daar in dat Jeſus, onſen Heer,
Sal daalen met al d'Eng'len neêr,
En maaken ons hem ſelf gelijk,
En voeren ons na 's Vaders Rijk,
En ſetten ons in ſijnen Troon:
O liefd' van God en ſijnen Soon!

27.

Maar, Suſter, ſeg, ei ſeg ons voort,
Al watje ſiet, al watje hoort.
Mijn vriend, hoe kan dat doch geſchiên?
't Valt in geen ſterffelijke liên?
Let hier maar op, dat gy God vreeſt,
Hem lieſt en dient; ſoo ſal uw geeſt,
Wanneerſe eens ontbonden is,
Ook ſmaaken deeſe erfenis.

28.

Maar noch een woord, mijn lieve vriend,
Dat u tot ernſt en yver dient,
Indien gy wiſt wat dat het is,
Te erven deſe erfenis,
Gy ſoud ſoo kleeven aan uw God,
Die u belooſt dit ſalig lot,
Dat waar hy ſpreekt, gy hooren ſou,
En blijven tot de dood getrouw.

Op het Boekje van ANDRÆAS WISSOWAT.

Genaamt

De Spooren der Deugden. en Breidels der Sonden

DE *Spooren* der Deugden en *Breidels* der Sonden,
Die in dit kleyn Boekje hier worden gevonden,
Zijn van een geleerde, een wijſe en vroomen,
Tot ſtichting des naeſten uit liefde gekoomen. ,
Aendachtig Leeſer, ſoo reden ons wekken,
(Want ſoo ſeid de Sin-ſpreuk) en voorbeelden trekken,
Ik mag het wel ſeggen, hier hebt gy't van beiden,
Want die den Autheur kent, die moet dit belijden,
Als't doen komt by 't ſpreeken,en 't ſchrijven by't leeven.
Dan worden goe leſſen met ſtichting gegeeven;
Die *ſpooren* beſt ſteeken, die *breidels* beſt klemmen,
Om 't weelig vlees en quaa luſten te temmen.
Dien *Ridder* heeft ſelve dit ſtraf-tuig gedraagen,
En daar mee zijn vlees als met vuiſten geſlaagen,
Dit deed hy ter waarheid toen hy al zijn erven
Heeft willig verlaten, en balling ging ſwerven;
Ons ſtaat hem te volgen en wettig te ſtrijden,
Om eeuwig in vreugde met hem te verblijden,
Want dan ſal de kroone en 't eeuwige leeven,
Van *Jeſus Gods Soone* ons worden gegeeven.

E. L.

E. L. Huisvrouw van Pr. H.

Op het Rijm van CASPER BRAND, Een Christen in sijn Kamer.

IS een Christen in sijn kamer,
Gode dan veel aangenamer,
Als te jagten na en veer?
Wijse Christen blijf dan binnen,
Binnen kan men God regt minnen,
Binnen is en woond de Heer.

HEt word in eensaemheid gebooren,
Door menigvuldigheyd verlooren,
't Geen God in ons meest heeft verkooren,
Keer in, in 's Christens heil-komtooren,
Daar word het hart best opgewekt,
Aanbid den Heer meer als te vooren,
En looft zijn Naam met d'Eng'len kooren.
Zijn 's liefdens-licht sal 't hart doorbooren,
Soo dat geen ding sijn rust sal stooren,
Tot men vol hoop van hier vertrekt.

Antw. Op het bovenstaande.

EEn Christen luistert na Gods stem,
Waar die hem roept, daar schikt hy hem,
Hy gaat soo garen uit sijn huis,
Als dat hy weêr keert in sijn kluis:
Hy wandelt altijt in Gods licht,
En waar hy is, hy volgt sijn plicht:
Want willeloos soo moet hy staan,
Om Godes wegen recht te gaan;

Niet

Niet ſijne wil, maar Godes Wet,
Is hem te wandelen voor geſet.
Die opgetoogen in den geeſt,
Die altijd ſchoeit op eenen leeſt.
Die ſtaag in ſtilte ruſten wil,
Die ſit ook wel ontijdig ſtil.
Die altijd een en 't ſelve ſpreekt,
Het zout van onderſcheid ontbreekt.
Ten rechte ſegt de Wijſe Mond,
Dat alles heeft ſijn tijd en ſtond.
Die Chriſten-Pelgrim neemt het wis,
Die, in en uit de wereld is.

Op 't bovenſtaande.

EEn Chriſten mint, als 't hoogſte goed,
Den eigen opbouw van 't gemoed,
Dat is by hem ſoo hoog in waard,
Als 't alderkoſtelijkſt op aard';
Want ziele-winſt is groote winſt,
En d'aardſe acht hy alderminſt;
Dat hy 't ook in ſijn even-mens
Mag werken, is zijn hart en wens.
Dat lieve Brood, des leevens ſtut,
Maakt hy ſijn naaſten ook te nut;
Want hy dat beide gaaren geeft,
Waar door de ziel en 't lighaam leeft;
Want heilig, heilig is ſijn werk,
En volgens dien altijd te kerk.
Het aards en 't hemels dat moet t' ſaam
Gedaan zijn in des Heeren Naam:
Die in dien dienſt ſtaag ſtaat gereed,
Wel menigmaal loopt dat hy ſweet.

Des naastens dienst is werriklaam,
En Gode soo seer aangenaam,
Dat hy het hier op aarde loont,
En na met Hemels heil bekroont.

Voor Weeskinderen.

NB. *Dit Lied voor Weeskinderen moest staan fol.* 105. *achter dat aan Weesvaders en Weesmoeders.*

Stem: *Psalm* 33.

1. TOt U, tot U, ô Vader aller Vad'ren!
Is 't dat wy nu met beê en loflang nad'ren,
Gy zijt de geen' op wien men vast mag bouwen.
Op wien men ook volkomen mag vertrouwen:
Die nooit en sterft: ja die ons 't eeuwig leeven,
En kond en wilt op waare deugden geeven.

2. Gelooft, gedankt, geëert en hoog gepresen,
Moet gy, ô God! van ons al t'samen wesen,
Die ouderloos, ook sonder goet en erven,
Soo hier en daar verschooven moesten swerven
In voor'ge tijd, als schaapjes sonder hoeders,
Maar nu voorsien van Vaders en van Moeders.

3. Voor dees weldaad wy U staag moeten prijsen,
En U en haar gehoorsaamheid bewijsen:
Geef dat sy haar met Vaderlijk ontfarmen,
En Moederliefd', ons mogen als omarmen;
Gelijk een hen, die onder haare wieken
Bedekt en voed haar jonge teere kieken:

4. Dat sop haar hart ook over ons mag hangen,
En sy van U, en wy van haar ontfangen

Veel zieles heil, door 't opvoên in de leere
Van uwen Soon, om soo het quaad te weeren,
En goed en deugd in 't hart van ons te zaaijen;
Ten einde wy het eeuwig leeven maaijen.

5. Druk ons in 't hart, dat al ons doen en poogen
Altijd geschied voor uw alsiende oogen,
En dat al 't geen van ons hier word bedreeven,
By u ook werd als in een boek geschreeven,
Op dat die vonk van waare Godes vreese,
O Vader! diep ons ingedrukt mag wesen.

6. Soo sal 't geschiên, dat onse jonge sinnen,
Des werelds drafen ydelheid nooit minnen;
Maar dag en nacht in deugden ons verblijden,
En als de pest het quaad gesellschap mijden.
Weer huiskrakeel doch ver van onse monden,
Dat haat en nijd nooit by ons werd gevonden.

7. Noch bidden wy, ô Vader! geef ons mede,
Altijd een hert dat willig is tot vrede,
En gants geneigt tot onse kinderplichten;
Op dat w' in 't goed' als lichten moogen lichten,
En d' een den aâr ten goede op mag wekken,
En met de hand als naa den hemel trekken.

8. Soo een van ons van 't regte pad mogt dwaalen,
O Vader! wilt die weêr te rugge haalen;
Slâa hem in 't hart: ach! wilt het niet gehengen;
Maar door uw liefd' hem weêr te rechte brengen,
Dat hy berouw van 't quade mag betoonen,
En keeren weêr met den verlooren Soone.

9. Dan sult gy hem ook niet voor bastert achten,
Maar voor 't gemoed 't gemeste Kalief slachten.
Goedheid fontein wilt ons met liefd' besproeijen,
Uw aard is doch om weldaan uit te vloeijen.
Want gy Heer zijt, ô Bron en Liefde-ader!
Der Wed'wen Man, den Weesen eenen Vader.

Trek uit 't Compas de rechte ſin
Want daar ſteekt goede leering in.

Daar is geen ſterker trek of kracht,
Als die door Gods Geeſt word gewracht

Op 't Compas.

Gelijk de Lely in 't Compas,
Het Noorden ſoekt, en vind het ras,
En ſoo daar heenen is geſind,
Dat ſy niet ruſt voor dat ſy 't vind,
Door een verborgen trek en kracht,
Die haar in 't middelpunt bewracht,
Dat ſ'eer geen ſtilſtaan vind noch ruſt,
Voor dat ſy 't Noorden heeft gekuſt.

Toepaſſing.

Soo ook mijn ziel, ſoek Gode ras,
Gelijk de Lely in 't Compas;
Zijt na uw oorſpronk ſoo geſint,
Dat gy niet ruſt tot gy hem vind,
Door ſijnes Geeſtes trek en kracht,
Die in uw' harte word gewracht.
Gedoog geen leedig ſtaan, noch ruſt,
Als daar g'uw Schepper vind en kuſt.

HEMELS ECHO.

GY Echo, die weleer in hooge Tempel-kooren,
Uw galmen ons liet hooren;
Of in de ruime lucht, als van den hemel af,
Godſpraaken aan ons gaf!
En wijl den Satan my, voetang'len en veel netten,
Argliſtelijk gaat ſetten,

En

En kennis zonder nut, bedagt tot Waarheydts hoon,
Wil dringen op den troon:
Zoo roep ik overluid met mijn verleegen vraagen,
In dees bedroefde daagen;
En wensch dat op mijn hert 't geluid van uwe stem,
Mag hebben kracht en klem.
Ja'k bid u, dat gy my doch moed en raad wilt geeven,
Om Christelijk te leeven
Nu Godsdienst werd vertreên: antwoord my daarom weêr,
Gelijk gy plagt weleer,
Ontdek my eens, en zeg, wat broeid des Satans list?
Twist.
Wat stijft die twist? ei wil my dit doch niet verswijgen?
't Eigen.
O! dwaze eigenliefd! Wat is haar doelwit Heer?
Eer.
O! twist van eigen eer! wat moet van my geschieden?
Vlieden.
Dat is mijn liefste wil: Maar zeg tot wien ik zal?
't Al.
O! Al, ô! eeuwig Goed, wat hindert my, ô Waarde?
d'Aarde.
Ach! wist ik dat eens recht. Wat is al 's werelds mooi?
Hooi.
Als gras op hooi vertrouwt, wat maait men dan voor vruchten?
Zuchten.
Wat hindert my dat ik niet tref daar ik na mik?
't Ik.
O! ik, vervloekte ik! Wat is hier toe van nooden?
Dooden.
Helaas! ik mis de kragt. Hoe tref ik dan het Wit!
Bid.
Als

Als ik dan yvrig bid, wat mag ik dan verwachten?
Krachten.
Geeft gy den bidder kracht, wat dient'er meer gedaan?
Gaan.
Waar zal ik heenen gaan, ik kan door de aard' niet delven?
Zelven.
Moet 'k uit mijn ſelven gaan, waar heen met d' oude vrind?
Wind.
Hem achten als de wind, en t' eenemaal verlaaten?
Haaten.
Wat vind hy, die zich haat, en u in liefde kuſt?
Ruſt.
Wat ſult gy doen aan die gy onbereid ſult vinden?
Slinden.
Daar ſchrikt mijn ziele voor. Wat is u liefſte wil?
Stil.
Hoe! ſtil in goed te doen, gy moet my wijſ'lyk raden?
't Quade.
Stil zijn, geen quaad te doen, mag dat dan al ſoo heen?
Neen.
Waar door ſal ik mijn ziels-verderven dan verhoeden?
't Goede
Daar is't daar ik na tracht. Wat ſal het meeſte ſpoên?
't Doen.
Moet ik het goede doen, wat meer, als 't wel ſal weeſen?
Vreeſen.
Al wel: maar ſlaafs of kinds, uit welk een grond of zin.
Min.
Die vrees uit reine min, wat vruchten ſal die geeven?
Leeven.
In 't leeven ſonder end, welk is daar 't hoogſte lot?
God.

Die God heeft, heeft het al. Wie ſal dit goed bekomen?
Vroomen.
Maar die nu God niet vreeſt, haar deel is dat niet wel?
Hel.
O naare Hel! Maar wat is 't lot nu in haar daagen?
Knaagen.
Twee Hellen volgen dan den ſulken vroeg en ſpa?
Ja.
Ach! wiſt ik het getal der vroomen en onvroomen;
Droomen.
'k Vraag na der ſaal'gen Schaar, in eenen goeden zin?
Min.
Ook na 't godlooſe volk: ei wilt het my meedeelen?
Veelen.
Heb dank. Ik ga. Gy ſwijgt; ſoo ruſten wy te ſaamen.
Amen.

Het innigſt van mijn hart dat diepſt verborgen leit,
Heeft ECHO opgehaalt, en my heel klaar geſeid.
Den gantſchen Oceaan ſou ik veel eer verplaſſen,
Als 't geen ik heb gehoort uit mijn geweeten waſſen.
Hy ſlaat, doch ſalft ook weêr: ſijn antwoord my beviel,
Gelijk een koſtlijk ſout en balſem voor mijn ziel.
Sijn ſeggen knijpt en bijt; maar het zijn liefde-ſlaagen,
Die ik om Chriſtus wil opvolgen ſal en draagen.
Die ECHO 's wedergalm in ſijn gemoed niet vind,
Die ſal verſtuiven als het kaf doet voor de wind,
Wanneer als Jeſus komt om 't goed van 't quaad te
wannen,
Die 't goed bewaren wil, en 't quaad ten viere bannen.

AARD-

AARDBEEVING.

Toon: *Psalm* 8. Of, *Een Koopman die &c.*

1.

Het luſt me nu van Neêrlands ſchrik en beeven,
Een diepe ſchets aan 't nageſlacht te geeven,
Die waardig is d' onſterffelijke blaên,
Van 's herten grond voor eeuwig te beſlaan.

2.

Het aardſe rond wierd heen en weêr gedreeven,
Als w' acht en tien der maand September ſchreeven,
Wanneer 't het twee en negentigſte jaar,
Na Chriſtus komſt van ſeſtienhondert waar.

3.

Toen 't oorlogs ſwaard ſoo glat, als ſcherp geſleepen,
Om dood te ſlaan was in de vuiſt gegreepen,
En 't blikſemvuur van 't donderend geſchut,
De wereld vulde, is d' aard by ons geſchud.

4.

't Gedreun kon nau een half quartier verduuren,
Kort na den noen; door 's Hemels wijs beſtuuren,
In ſoet en ſtil, in ſacht en lieflyk weêr,
Bewoog ſich d' aard en huppeld' op en neêr.

5.

Gelijk de vloed der pekel-ſoute baaren
Sich meeſt vertoond aan die de zee bevaaren:
Want d'aarde ſchokt, dan Noord, dan Zuidwaard heen,
Dat menig ſweem, en nergens wiſt te treên.

6.

't Goed aan de wand hing heen en weêr te ſling'ren,
Het klinkt en tinkt, als een die met ſijn ving'ren

Den

Den cymbaal roerd, al 't rinkelwerk dat gaat
Op eene wijs, en houd die selve maat.

7

De vensteren, die ongeslooten stonden,
Gevoelden ook het dreunen van de gronden:
De poorten selfs, de deuren draaiden meê,
Als buiten dwang, van d'een na d'and're steê.

8.

De Huysman stond bedeest en gants verleegen,
Als hy sijn huys en schuuren sag beweegen,
De melk bewoog en goot haar vette room
Ten mouten uit: dat scheen hem als een droom.

9.

Daar 't water, door het roeren van de gronden,
Met golven ging, en troebel wierd bevonden,
Het dobbeld' op: En d'onder-aardse kloot,
Gaf meêr dan eens, een ongewoone stoot.

10.

Een doods geraamt in 't Schilders hand gegeeven,
Terwijl hy 't schetst, beweegd, en schijnt t' herleeven,
Voor sijn gesicht; dit siet hy andermaal,
En vlucht vol schrik wel haastig van de zaal.

11.

Veel werken die op 't uur met slingers gingen,
Die stonden stil, ô wonderlijke dingen!
Want Zuid, en Noord, beweegden sig de aard:
't Werk Oost en West: dat dus sijn stilstaan baard.

12.

Het daverd' al, de swaarste pronk-gebouwen,
Durfd' menig mens sich naaulijks in vertrouwen.
Terwijl het volk van 't Amsterdams Stadthuis,
Angstvallig vlood met ongemeen gedruis.

13. Dat

13.

Dat wonder werk gebouwd op vaste stutten,
Bewoog sich meê gelijk de harders hutten,
De schelleklok, door dien 't gebouw soo swierd,
Die gaf geluyd of hy getrokken wierd.

14.

Elk is vol schrik, en 't lighaam raakt aan 't beeven,
Als 't Aardrijk doet: het oog begon te sweeven,
En wist geensins wat dat hem was ontrent;
Want Holland was sulk schudden ongewend.

15.

Het Klokken-spel door 't sling'ren van den Tooren,
Liet hier en daar sich tot verwondering hooren,
En maakte dus dit wonderwerk bekent,
Dat sonder schâ (God lof) doen is geënd,

16.

In dit ons Land, en Zeeland desgelijken,
Heeft God sijn gunst ons tevens laaten blijken:
In eene tijd, soo was het dat Gods kracht,
In Engeland, en Vrankrijk 't selve wracht.

17.

Maar 't kon haast zijn dat Godes straffe-roede,
Ter wraak getergt, ons eens in volle woede,
Viel op het lijf, en sloeg ons gants ten grond,
En strafte 't quaad der lang gepleegde sond;

18.

En d' Aarde selfs opdeed haar volle kaaken,
Om 't sondig volk een schielijk eind te maaken,
Gants onverwacht; ja in een oogenblik
Kon dat geschiên, met eene slorp en snik.

19.

En senden ons na d' onder-aardse kolken,
Gelijk men sag aan ver-geleege volken,

Daar 't aardrijk ſpleet en oopen deed ſijn mond,
En ſwolg haar in, en ſtorte ten grond.

20.

Waar door in 't kort een menigte van zielen,
Als levendig in haare graven vielen,
Gelijk onlangs *Jamaica* hoord' en ſag,
En in *Siciel*, met jammerlijk geklag.

21.

Het Aardrijk is ſulk grond-gebeef weêrvaaren
Tot negenmaal in tweemaal dertien jaaren;
Regouſa ſmaakt' daar van den eerſten druk,
Sicilia, dit laatſte ongeluk.

22.

Een deerlijk lot was 't eind van deeſe volken,
Wier droef-geween gereeſen aan de wolken,
Abirams ſtraf, en Corach evenaard,
Met Sodoms volk: ten ſchrik verdelgd van d'aard.

23.

Wie durfd zich nu in ſonden noch verblyden
Helaas! dit zijn, dit zijn de laatſte tijden:
Want krijgsrumuur en 't ſidderen van 't heelal,
Meld, dat wel haaſt d' Aardsregter koomen ſal.

24.

Dan ſal de wereld ſich het laatſt beweegen,
En ſtaan verwoed de goddelooſen teegen;
En ſie, daar is, daar is dien grooten dag,
Die klein of groot, geen mens verby en mag

25.

Den jongſten dag ſal als een oven blaaken,
En doen 't gebouw van aard en hemel kraaken,
Terwijl de doôn op het baſuin geluit
Verreeſen, treên ten hunnen graaven uit.

26.

d' Aardsrechter ſit verheerlijkt op de wolken
Met d'Eng'len-ſchaar, en daagt des werelds volken,
Voor ſijnen Troon, en laat ſijn oordeel gaan
Na 't goed en quaad dat yder heeft gedaan.

27.

Geen aanſien geld van armen noch van rijken,
Daar Jeſus ſal na waarheid vonnis ſtrijken:
't Rechtvaardig volk vergunt hy 't ſalig erf:
De booſe wijſt hy 't eindeloos verderf.

28.

Wijl Son en Maan uit Lugt en Hemel vielen,
Was uytſpraak daar van d' ongelijke zielen,
d' Een gaat in vreugd, en d' ander in verdriet.
De nacht-gordijn ſchuyft toe, en 't is geſchiet.

E I N D E.

REGISTER

Der

Stichtelijke Gesangen.

A.

Ach! ach! ik sondig mensch. Fol. 72

D.

Die boven 't zinlijk leeven. 51
Die zijn Celle wel bewaart. 59
De waare liefde werkt. 66
Die vergeefs met Esau schreit. 73
Dat 's al jonk een dapper Heer. 79
De lieve en soete Mei. 96
Die hier Gods Wet. 104
De spooren der deugden. 127

E.

Elk laat de Vrede-vaan nu los. 23
Een welbeplanten Hof. 102
Eerwaarde Weesvaders, en ook gy. 103
Een Heidens Christen die sich. 105
Een Joodse Christen leeft quansuys. 106
Eerwaarde Moeder, nu gy tienmaal. 110
Elk slagje dat het onrust slaat. 113
Een Christen luistert na Gods stem. 128
Een Christen mind, als 't hoogste goed. 129

G.

Geef, Heere, dat ik nooit beelden. 13
Gy groote God, wiens Majesteit. 15
God geeft ons weer de soete Mei. 97
Gelijk de Lely in 't Compas. 133
Gy Echo, die weleer in hoge Tempel-kooren. 133

Hoor

H.

Hoor Jeſus vol ontfarmen. 21
Hier ſit ik in de ſtilt' in aandacht. 53
Het nieuw Jeruſalem gebouwt. 60
Help God, ach help! ſie aan uw'. 81
Heilrijken God laat uwen. 87
Het word in eenſaamheid gebooren. 128
Het luſt me nu van Neêrlands ſchrik en beeven. 137

I.

Jeſus Godes Soon. 27
Ik ben de aarde moe. 43
In alle ding te ſien op 't eind. 109
Is een Chriſten in ſijn kamer. 128

K.

'K ben Jeſus Chriſtus uwen Heere. 5
Kom Heer Jeſus, kom. 29
Kom Seraphim en Eng'len klanken. 61
Kom Jeſus, goede Heer. 70
Kom ſing of lees gy jonge liên. 69
Kom hoor na mijne reeden. 92

M.

Mijn God en Schepper. goede Heer. 36
Maar gy, ô Chriſten! Chriſten held! 108

N.

Nu 't lieffelijke Sonne-licht. 31
Nu de Sonne met haar ſtraalen. 33
Nu zijn wy onſe Vegſter quijt. 119

O.

O! *gy Sangers en Sang'reſſen.* 1
O *Heere Jezus, myn beminde!* 6
O *Jeſus! hoort toch weêr de nooden.* 9
O! *ſalig gy genooden.* 25
O! *hoe heerlijk.* 41
O *wat een overgroote zeegen!* 64

O God!

O God! mijn God, gy aller geeften Vader. 77
O mijn waarde vriend Beekhooven. 113

S.

Stil en eenfaam Boekvertrek 60
Sie hoe weêr de fwarte aard. 136

T.

Tot U, tot U ô! Vader aller Vad'ren. 133
't Aardrijk roept, als overluyt. 101

V.

Van groot geheymenis. 47

W.

Wie komt hier nu my dus ontmoeten. 5
Wat zijn die faaken waar en waard. 60
Wees welkom foete fchaar. 67
Wel overgoede God, Springbron. 69
Wech aarde, ik fucht na booven toe. 74
Wel waarde Vriend, heeft Godes vinger. 75
Wat zijn der veel het leeven afgefneeden! 85
Waarde Vriend, ei ftaak uw weenen. 116

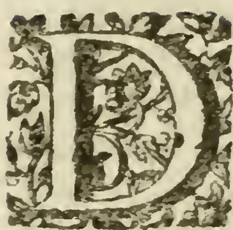
Z.

Zie daar, ô Jefus! 's harten-zaalen. 11
Zie Jefus, Godes Soon. 91

EEN BRIEF VAN EEN MOEDER AAN HAAR TOEKOMENDE KINDT.

C O P Y E.

E Apoſtel Paulus ſprak eertyds tot verſtandige, die konden oordeelen wat hy zeide, maar ik ſpreeke tegenwoordig tot u, myn Ongeboore Kindt, tot welk myn reedenen nog niet behooren, dog in hoope dat gy als 't noodig is, zult konnen begrypen, wat uw Moeder heeft willen zeggen, en de waardigheid van de dingen die ſy u aanpryſt, en de onwaardigheid van die waar van zy u tragt af te ſchrikken.

't Is dan ſulks, dat ik, overweegende de perykelen van 't baaren, denk, of het God beliefde door dat middel my van myn leeven, en uw van uw Moeder, en by gevolg van de daagelykſe vermaaninge te ontrekken; zo is 't myn lieve Kind, dat ik U wil waarſchouwen, voor een Rotſe, waar aan ik my geſtooten heb, en ten waar my God genaadiglyk by de hand genoomen had, ik zou voor eeuwig moeten te gronde gegaan hebben. Hoort dan: zulk een was uw Moeder, een Vrouwe, die in haar eerſte Jeugt niet onbetuygt wierd gelaaten van God in het goede, maar deel had aan dat ligt, dat een iegelyk Menſch verligt komende in de wereld; ô dat ik dat van doen afgevolgt hadde! want het was geen dwaalligt, maar een Zonne der geregtigheid, een lieffelyk ligt der levendige; waar zou het my al gebragt hebben in getrouwigheid: maar wat was 't, als ik begon 12 à 14 Jaar oud te worden, zo en deed ik niet na het voorbeeld van onzen Zaligmaker, die was en zyn moeſt in de dingen zyns Vaders, maar ik week af, en kreeg de tegenwoordige wereld lief, meer

als myn God; en gelyk ik van het ligt week, zo omringde my de duysterniſſe: want de zonde is de duysterniſſe, en die omringde my zodaanig, dat ik de daagelykſe weelde myn vermaak agte, en my met alle kragt zogt aangenaam te maaken by de Lieden, de Lieden die van deeze wereld zyn; welkers deel is in dit leven. Ik vlood geenzins de luſten der jonkheid, maar om die te vinden, zo wierd dat Lighaam dat ik God ſchuldig was, tot een leevendig en heilig Offer dagelyks opgepronkt voor het dertele oog der jonge Lieden, die dikmaals my, en ik haar, met ydele reedenen onderhielden. Hier in volherde ik tot over myn 21 Jaaren, doe hebbe ik die in duysterniſſe zat, een groot ligt gezien: het welk my openbaarde, de gevaarlykheid van myn ſtaat, en de leelykheid van de zonde, daar in ik leefde; van welks wege ik zeer bedroeft en benaauwt was: want Gods regtvaardig oordeel viel op my en verſchrikte my: dog hy die geen luſt heeft aan den dood des ſtervende, maar dat iemand zich bekeere en leeve, die heeft myn Ziele lieffelyk omhelſt; dit werdt verhaalt om u te toonen hoe ik niet als een onervaarene ſpreeke, maar als een, die tot myn leetweeſen dien weg gegaan hebbe, die daar is vol diſtelen en doornen, die de Ziele quetſen; Myn Lief, gy zult haaſt op een wereld gebooren worden, een wereld vol van ergerniſſe, waar in gy veel voorbeelden ten quade, maar zeer weinige ten goede zult vinden, maar volgt dog de meenigte niet na: In 't op koomen van uw jeugt zoo weeſt naarſtig in 't leeſen dier Schriften, die u wys konnen maken tot zaligheid door 't gelove, en voor al weeſt dog uw Vader gehoorſaam, of die geene die over u geſteld is. Och! hier is een zegen in geleegen, byſonder zoo gy het Gode doet en niet de Menſchen; dat is, uyt vreeſe Gods, die ſegt, eert Vader en Moeder, op dat het u wel

gaat: En of u dus aangaande of by andere gelegentheden tegenheid ontmoette; myn Schaap, denk dog altyt dat gy van een zeer korte tyd zyt; en gelyk 'er nu een tyd is, dat gy op deze wereld niet en zyt, zo zal der haast een tyd komen, dat gy zult weg gegaan zyn: want een Mensche van een Vrouwe gebooren, is kort van dagen. Gedenkt dan aan uwe kortheid, en met een aan het schielyk voorbygaan van uwe moeyelykheden, een weynig lydens, een weynig verdraagens: ô dat brengt zulken gewin aan! want het lyden van deeze tegenwoordige tyd is niet te waardeeren by de heerlykheid, die geopenbaard zal werden na deze aan de Kinderen Gods: te weten, als men onschuldig lyd, dat is genaade by God. Onderwerpt u dan God, en in God, den geene, die hy door de natuure en reede over u belieft te stellen: en murmureert niet in uw leeme Tent, maar verwagt altoos een goede uytkomst van den Heere; vorder, zoo wagt u van alle quade geselschappen, want quaade geselschappen verderven goede zeeden; maar voegt u by die, die God zoeken te vreezen, die by de wyze ommegaat, zullen de wysheid leeren. ô Die verderffelyke gezelschappen die hebben my zo hinderlyk geweest! myn Kind, wat ik u bidde, hout 'er u dog van af; want als men daar aan vast is, 't valt zo smertelyk daar af te breeken: en 't is een Instrument des Duyvels, dat hy zo lang gebruykt als 't hem moogelyk is; daarom zo houd u maar by God, en verre van de wereld: hoewel in de zelven, zo laat u Geests wandelingen in den Hemel zyn; want daar is dog de Stad vol alle goed, en van daar verwagten wy de behouder Jesus: weest dog barmhertig ontrent den Armen, en laat die niet veragt zyn in uwe oogen, om dat zy 't zwaar hebben hier in deeze wereld; want zy draagen de lasten deezes daags, die wy van Gods

wee-

weegen gehouden zyn haar te helpen draagen, elk na vermoogen: die ze verachten, verachten haare maaker, want God heeft ze gefchaapen. Wy zyn ten aanzien van de natuur hem even waardig, Hy lieft alle fyne werken, en daar is by hem niet gehaat dan de zonde, en die moet ook van ons gehaat fyn, fy is dan in de rykfte of in de armfte, want de ondeugd alleen maakt een fcheidinge tuffen ons en onzen God, maar de Aalmoeffen wiffen de zonden uyt; en dat gy de Armen geeft dat leent gy den Heere, en hy zal 't u weder geven te fyner tyd: Doet dan in deze zo veel uw hand vermag met getrouwer herte, zoo bedekt als 't mogelyk is; maar of het de Heere beliefde u met armoede en kleinheid te beproeven, en gy alzoo onder deze bovengemelde quam te behooren: myn Lief! gy zoud daarom niet onzalig zyn, zoo gy anders maar ryk in God zyt; want naakt zult gy op de wereld geboren worden, gy zult daar ook niets afdragen: dat gy in die korte tyd geniet, geniet het dog in den Heere, en weet dat de Volkeren, en de Hemel en de Aarde hem toehooren, en dat God een vrye uytdeelder is van alle zyne Goederen in 't tydelyk als geestelyk; daarom looft hem, want niets is uwe, het hoort hem al toe, ontrekt hy ons iets, hy neemt maar dat zyne is, en is regtvaardig in al zyn doen.

Voorts zoo queld uw geeft niet om een Schrift geleerde te worden, want indien uwe geregtigheid niet meerder is als der zulken, zoo en kond gy in 't Koninkryk Gods niet ingaan: Daar is een zoort van Menfchen, die, naar 't my toefchynt, daar alle op uyt zyn, om veel te konnen Redeneeren uyt de Schriftuur; zy zyn ook onder de lieden van een byfonder aanfien, in die in zoo een ftaat raakt, 't is by na onmoogelyk daar af te raken, want zy zyn in een valfe ruft, en gelyk ze de menfchen bedriegen, zo bedrie-

driegen zy ook haar zelven met die gedagten, dat zy veel weeten: myn lieve Schaap! gy niet alzoo; maar wanneer gy het Oude of Nieuwe Teſtament leeſt of hoort leeſen, zoo laat uw oogmerk zuyver zyn, dat is, zoekt niet te weeten als om te betragten; want niet de Hoorders maar Doenders der Wet ſyn geregtveerdigt, en weeſt hier in naarſtig want uw arbeid en zal niet ydel zyn in den Heere.

Nu myn alderliefſte Kind! dewyl ik weet, dat gy een Natuurlyk leeven van uwen God ontfangen hebt; de Heere geeve u dat leeve dat uyt hem is, en laat 'er u nooyt van vervremden; ik heb u zeer veel dingen te zeggen dies aangaande: Gy die nog geen Ooren hebt om te hooren, hoort doch na dezen wat de Heere in u ſpreeken wil; en wederſtaat ſynen Geeſt niet, zoo zal hy u in alle waarheid leiden: want my aangaande, of ik u wederom wilde dragen, en met eens zoo veel ſmerte baren als ik u baren zal, zoo zoude het dog niet vorderen tot een Heemelſche Geboorte: want wat uyt vlees gebooren is, is maar vlees; dit is dan een ſaak die tuſſen u en uwen God te doen ſtaat. Laat dog de Heere werken in ſyn Schepſel het geen hem behaaggen heerlyk is; want de levendige zullen hem looven, en de doode weeten niets; die in de zonde zyn, die zyn dood en levendig geſtorven.

E I N D E.

REGISTER

Van

BOEKEN,

Die by JACOB TER BEEK gedrukt, en benevens veel andere te bekomen zyn.

J. Houbakker, Predicatien over verscheyde Texten des Oude en des Nieuwe Testaments, 3 deelen, in 4°. de prys 6 gl.

H. Schyn, Heilige Keurstoffen over Uytgeleesene Texten des Oude en Nieuwe Testament, in 4o. voor 4-6.

Michiel Fortkens, Predicatien over de 2 Eerste Capittels van den eerste Brief Petrus, in 4°. voor 3 gl.

H. Schyn, Beletselen des Geestelyk Leven, in 8o. voor 34 st.

De gantsche Pligt van een Christen, of de Christelyke Zedekunde, in 8o. met Plaaten, uit het Engels vertaalt, voor 30 st.

Jan Philip Schabalje, Vermeerderde Lusthof des Gemoeds, met Plaaten van Luyken, in 8o de beste druk, voor 30 st.

Pieter Huygen, Beginselen van Gods Koningryk in den Mensch, benevens *Jan Huygens* Stigtelyke Gezangen, 2 deelen, met Plaaten van Luyken, in 8o. voor 30 st.

Abra-

Abraham Verduyns Stichtelyk Onderwys in Geloof en Zeeden, by wyse van Vragen en Antwoorden, de beste druk, in 8o. voor 12 st.

J Bloems Stigtelyke Zeedevaarsen, gepast om al de 150 Zangwysen op Nooten te leeren zingen, in 12o. voor 10 st.

Versameling van eenige verhandeling over de Verdraagzaamheid en Vryheid van Godsdienst, voor 14 st.

Kornelis van Hoek, Vernederde en Verhoogde Christus, de derde druk, met Plaaten, in groot Octavo, voor 30 st.

Mr. Lucas Evangelische Zeedelessen, in 8o uyt 't Engels vertaalt door *Willem Sewel*, voor 16 st.

Mr. Lucas, Onderzoek van 's Menschen Gelukzaligheid, 2 deelen, in 8o. uyt 't Engels vertaalt door *Sewel*, voor 30 st.

J. F. Oostervald, Verhandeling van de Waare Godzaligheid of Ontwerp der Christelyke Zedekunde, in 8o. voor 20 st

P. van Vlooten, over 't Hoogwaardig Avondmaal, in 8o. voor 16 st.

D. de Superville, de Waare Disgenoot aan de Tafel des Heeren, in 8o. voor 18 st.

Lucas de Jong, Vertoog over de Veragtinge des Doods, in 8o. voor 8 st.

Jan Baptista Wellekens en *Pieter Vlamings* Digtlievende Uytspanningen, met Konstplaaten van Jan Goere, in groot 8o voor 2 gl. 10 st.

Kornelis Sweers, Zeede en Zinnebeelden over de 150 Harpsangen van Koning David, met Plaaten, in 8o. voor 36 st.

Claas Bruyns, Digtmatige Gedagten over honderd Printverbeeldingen des Oude, en vyf en vyftig over 't Nieuwe Testament, in 8o. voor 2 gl. 6 st.

Mada-

Madame Guyons, Kort Middel om te leeren Bidden: en tweede, Regelen van 't Kindschap Jesus: en ten derde een kort Onderwys om te Sterven na de Christelyke Volmaaktheid, in 12°. voor 16 st.

Jan Claase Schaap, Bloemtuyntje, de laatste druk, met Plaaten, in 8°. voor 24 st.

J. C. Herviens, Verhandelinge der Kanaryvogels, uyt het Frans vertaalt, met Plaaten, in 8°. voor 14 st.

Willem Sewels, Engels en Nederduyts Woordenboek, 2 deelen, in Quarto. voor 7 gl.

Willem Sewels, Wegwysers tot de Engelse en Nederduytsche Taal, in 12° voor 18 st.

Staatkundige Toetse van den Koophandel, uyt het Frans vertaalt, door *Isaak le Long*, in 8°. voor 12 st.

Willem Retschers Wonderlyke Reysen of de Saxische Robinson, 2 deelen, met Plaaten, in 8°. voor 2 gl.

De Sweedsche Robinson of 't Wonderlyk Leeven van Gustav Landkroon, in 8°. met plaaten, voor 24 st.

Naamlyst der Remonstrantsche Professoren en Predikanten, benevens die der Doopsgezinde, in en buyten de Vereenigde Nederlanden, in 12°. de prys 4 stuyvers.

